

Maailma dopinguvastane koodeks

RAHVUSVAHELINE TESTIMISSTANDARD

MITTEAMETLIK TÕLGE

RAHVUSVAHELISE TESTIMISSTANDARDI AMETLIKUD TEKSTID ON INGLIS- JA PRANTSUSKEELNE VERSIOON, MIDA HOITAKSE MAAILMA DOPINGUVASTASES AGENTUURIS JA MIS ON AVALDATUD AGENTUURI KODULEHEL. TÕLGENDAMISEL TEKKIDA VÕIVATE MIS TAHES VASTUOLUDE KORRAL PREVALEERIB INGLISKEELNE VERSIOON.

Jaanuar 2012

Rahvusvaheline testimisstandard

Rahvusvaheline testimisstandard võeti esmakordselt vastu 2003. aastal ning jõustus 2004. aastal. Alljärgnev tekst hõlmab Rahvusvahelise testimisstandardi Maailma Dopinguvastase Agentuuri täitevkomitee poolt 10. mail 2008 heakskiidetud muudatusi. Alljärgnev tekst sisaldab Rahvusvahelise testimisstandardi Maailma Dopinguvastase Agentuuri täitevkomitee poolt 17. septembril 2011 heakskiidetud lisamuudatusi. Muudetud Rahvusvaheline testimisstandard jõustub 1. jaanuaril 2012.

Välja antud 4. oktoobril 2011, väljaandja aadress:

World Anti-Doping Agency Stock Exchange Tower 800 Place Victoria
(Suite 1700) PO Box 120
Montreal, Quebec,
Canada H4Z 1B7

URL: www.wada-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232

Faks: +1 514 904 8650

E-post: code@wada-ama.org

SISSEJUHATUS

Maailma Dopinguvastase Koodeksi *Rahvusvaheline testimisstandard* on kohustuslik 2. tasandi *rahvusvaheline standard*, mis on välja töötatud Maailma dopinguvastase programmi osana.

WADA täitevkomitee kiitis 2003. aasta *Rahvusvahelise testimisstandardi* versiooni 3.0 heaks 7. juunil 2003. Kooskõlas 2003. aasta *Maailma Dopinguvastase Koodeksi* muudatustega algatati *allakirjutajatega* konsultatsioonimenetlus *Rahvusvahelise testimisstandardi* ülevaatamiseks. Muudetud *Rahvusvahelise testimisstandardi* versioon 1.0 edastati *allakirjutajatele* ja valitsustele ülevaatamiseks ning kommenteerimiseks 2006. aasta augustis. Versioonid 2.0 (2007), 3.0 (2007) ja 4.0 (2008) koostati *allakirjutajatelt* ning valitsustelt saadud kommentaaride ja ettepanekute põhjal kõnealuse konsultatsioonimenetluse käigus. WADA täitevkomitee kiitis *Rahvusvahelise testimisstandardi* (jaanuar 2012) heaks 2011. aasta septembris.

Rahvusvahelise testimisstandardi ametliku teksti eest vastutab WADA ja see avaldatakse inglise ning prantsuse keeles. Vasturääkivuste esinemise korral ingliskeelse ja prantsuskeelse versiooni vahel loetakse kehtivaks ingliskeelne versioon.

SISUKORD

ESIMENE OSA: TUTVUSTUS, KOODEKSI SÄTTED JA MÄÄRATLUSED	6
1.0 Tutvustus ja reguleerimisala	6
2.0 <i>Koodeksi</i> sätted	7
3.0 Mõisted ja määratlused, tõlgendamine	15
3.1 Määratletud mõisted 2009. aasta <i>Koodeksist</i>	15
3.2 <i>Rahvusvahelises testimisstandardis</i> määratletud mõisted.....	18
3.3 <i>Rahvusvahelises standardis laborite jaoks</i> määratletud mõisted.....	20
3.4 <i>Rahvusvahelise testimisstandardi</i> tõlgendamine.....	20
TEINE OSA: <i>TESTIMISE</i> STANDARDID.....	21
4.0 Planeerimine.....	21
4.1 Eesmärk	21
4.2 Üldist	21
4.3 Nõuded testide ulatuse planeerimisele.....	21
4.4 Nõuded <i>sportlaste</i> valimisele <i>testimiseks</i>	24
5.0 <i>Sportlaste</i> teavitamine	26
5.1 Eesmärk	26
5.2 Üldist	26
5.3 Nõuded enne <i>sportlaste</i> teavitamist	26
5.4 Nõuded <i>sportlaste</i> teavitamisele	27
6.0 Valmistumine <i>proovivõtuseansiks</i>	30
6.1 Eesmärk	30
6.2 Üldist	30
6.3 Nõuded <i>proovivõtuseansiks</i> valmistumisele	30
7.0 <i>Proovivõtuseansi</i> läbiviimine	31
7.1 Eesmärk	31
7.2 Üldist	31
7.3 <i>Proovi</i> võtmisele eelnevad nõuded	32
7.4 Nõuded <i>proovi</i> võtmisele	32
8.0 Turvalisus/testijärgne haldus	34
8.1 Eesmärk	34
8.2 Üldist	34
8.3 Nõuded turvalisusele/testijärgsele haldusele	34
9.0 <i>Proovide</i> ja dokumentide transport	34
9.1 Eesmärk	34
9.2 Üldist	35
9.3 Nõuded <i>proovide</i> ja dokumentide transpordile ning hoiustamisele.....	35
10.0 <i>Proovide</i> omandiõigus	36

11.0	Nõuded <i>sportlase</i> asukohateabele	36
11.1	Objektiivsed/üldised põhimõtted	36
11.2	Nõuded <i>registreeritud testimiskogumi</i> moodustamisele.....	39
11.3	Nõuded asukohateabe esitamisele	42
11.4	Kättesaadavus <i>testimiseks</i>	47
11.5	Võistkondlikud spordialad	50
11.6	Tulemuste haldus	53
11.7	Dopinguvastaste organisatsioonide asukohateabekohustused	60
KOLMAS OSA: LISAD		65
Lisa A – Võimaliku rikkumise juurdlemine.....		65
Lisa B – Erisused puudega <i>sportlaste</i> korral		67
Lisa C – Erisused <i>alaealiste sportlaste</i> korral.....		69
Lisa D – Uriiniproovide võtmine.....		71
Lisa E – Vereproovide võtmine		74
Lisa F – Uriiniproovid – ebapiisav kogus		77
Lisa G – Uriiniproovid, mis ei vasta analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele.....		79
Lisa H – Nõuded proovivõtupersonalile.....		81

ESIMENE OSA: TUTVUSTUS, KOODEKSI SÄTTED JA MÄÄRATLUSED

1.0 Tutvustus ja reguleerimisala

Rahvusvahelise testimisstandardi põhieesmärgiks on tõhusa võistlusesisese ja võistlusvälise testimise kavandamine ning võetud *proovide* rikkumatuse ja tuvastatavuse säilitamine, alates hetkest, mil *sportlast* testimisest teavitatakse, kuni hetkeni, mil *proovid* analüüsimiseks laborisse toimetatakse.

Rahvusvaheline testimisstandard hõlmab testimise ulatuse planeerimist, *sportlaste* teavitamist, *proovide* võtmiseks valmistumist ja selle läbiviimist, turvalisust/testijärgset haldust ning *proovide* transportimist käsitlevaid norme.

Lisaks kehtestab *rahvusvahelise testimisstandardi* osa 11.0 kohustuslikud normid, mida RA-d ja RDVO-d peavad järgima (ning muud *dopinguvastased organisatsioonid* tunnustama ja rakendama) *sportlaste* suhtes kehtivate asukohateabenõuete osas nende vastavates registreeritud *testimiskogumites*. Kõnealuste nõuete kolmekordne rikkumine 18 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul kujutab endast dopinguvastase reegli rikkumist vastavalt *koodeksi* artiklile 2.4.

Rahvusvaheline testimisstandard koos selle kõigi lisadega on kohustuslik kõigi *koodeksi* allakirjutajate jaoks.

Maailma dopinguvastane programm hõlmab kõiki elemente, mis on vajalikud rahvusvaheliste ja riiklike dopinguvastaste programmide optimaalse ühtlustamise ning parimate lahenduste rakendamise tagamiseks. Põhielementideks on: *koodeks* (1. tasand), *rahvusvahelised standardid* (2. tasand) ja parimate lahenduste mudelid (3. tasand).

Koodeksi sissejuhatavas osas on *rahvusvaheliste standardite* eesmärk ning juurutamine kokku võetud järgnevalt:

„*Rahvusvahelised standardid* erinevate tehniliste ja talitluslike valdkondade jaoks dopinguvastase programmi raames töötatakse välja kooskõlastatult *allakirjutajate* ning valitsustega ja kiidetakse heaks WADA poolt. *Rahvusvaheliste standardite* eesmärgiks on dopinguvastaste programmide konkreetsete tehniliste ja talitluslike osade eest vastutavate *dopinguvastaste organisatsioonide* tegevuse ühtlustamine. *Rahvusvahelistest standarditest* kinnipidamine on *koodeksi* järgimise kohustuslikuks eelduseks. WADA täitevkomitee võib *rahvusvahelised standardid* aeg-ajalt üle vaadata, pärast mõistlikku nõupidamist *allakirjutajate* ning valitsustega. Välja arvatud juhul, kui *koodeks* näeb ette teisiti, jõustuvad *rahvusvahelised standardid* ja nende kõik parandatud versioonid *rahvusvahelises standardis* või parandatud versioonis osutatud kuupäeval.“

Koodeksis esitatud määratlused on tähistatud kaldkirjaga. Täiendavad *Rahvusvahelisele testimisstandardile* omased määratlused on alla joonitud.

2.0 Koodeksi sätted

Alljärgnevad 2009. aasta koodeksi artiklid seonduvad otseselt *Rahvusvahelise testimisstandardiga*.

Koodeksi artikkel 2 Dopinguvastaste reeglite rikkumised

2.3 *Proovivõtmises osalemisest keeldumine või selles mitteosalemine ilma mõjuva põhjuseta pärast asjaomastes dopinguvastastes reeglites sätestatud korras teavitamist või proovivõtmisest muul viisil kõrvalehoidmine.*

[Kommentaar artikli 2.3 juurde: Proovivõtmises mitteosalemine või osalemisest keeldumine pärast teavitamist oli keelatud praktiliselt kõigis koodeksile eelnenud dopinguvastastes reeglites. Käesolev artikkel täiendab tüüpilist koodeksieelset reeglit, kaasates 'proovivõtmisest muul viisil kõrvalehoidmise' keelatud tegevusena. Nõnda oleks dopinguvastase reegli rikkumisega tegemist näiteks juhul, kui õnnestub tuvastada, et sportlane peitis end dopingukontrolliametniku eest teavitamisest või testimisest kõrvalehoidmiseks. „Proovivõtmises osalemisest keeldumine või selles mitteosalemine“ võib põhineda sportlase tahtlikult või hooletul käitumisel, samas kui proovivõtmisest „kõrvalehoidmine“ kujutab endast sportlase tahtlikku käitumist.]

2.4 Asjaomaste nõuete rikkumine sportlase kättesaadavuse osas võistlusväliseks testimiseks, sealhulgas nõutava asukohateabe mitteesitamine ja mitteosalemine testidel, mis tuvastatakse *rahvusvahelise testimisstandardiga* kooskõlas olevatel alustel. Kolmekordne testimisel mitteosalemine ja/või mitteesitamine (ükskõik millises kombinatsioonis) kaheksateistkümne kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, mille on kindlaks määranud *dopinguvastane organisatsioon*, mille alluvusse sportlane kuulub, kujutab endast dopinguvastase reegli rikkumist.

[Kommentaar artikli 2.4 juurde: Käesoleva artikli kohaldamisel liidetakse kokku eraldi asukohateabe mitteesitamised ja mitteosalemised testimistel, mis tuvastatakse kooskõlas sportlase rahvusvahelise alaliidu või ükskõik millise muu dopinguvastase organisatsiooni, mis on volitatud tuvastama asukohateabe mitteesitamisi ja testimisel mitteosalemisi kooskõlas rahvusvahelise testimisstandardiga, reeglitega. Teatud asjaoludel võivad testimisel mitteosalemised või mitteesitamised kujutada endast ka dopinguvastase reegli rikkumisi artikli 2,3 või artikli 2.5 põhjal.]

2.5 Dopingukontrolli ükskõik millise osaga manipuleerimine või manipuleerimise katse.

[Kommentaar artikli 2.5 juurde: See artikkel keelab ära käitumise, mis dopingukontrollimenetluse läbi kukutab, kuid ei mahuks vastasel juhul keelatud võtete määratluse alla. Näiteks tuvastusnumbrite muutmine dopingukontrollivormil testimise ajal, pudeli B purustamine proovi B analüüsimisel või väärtete esitamine dopinguvastasele organisatsioonile.]

2.8 Ükskõik millisele sportlasele võistlusesiseselt ükskõik millise keelatud võtte või keelatud aine **manustamine või manustamise katse**, ükskõik millisele sportlasele võistlusväliselt ükskõik millise võistlusvälise testimise korral keelatud võtte või keelatud aine manustamine või manustamise katse või selleks abi osutamine, sellele kihutamine,

kaasaaitamine, kallutamine, selle varjamine või selles muul viisil osalemine, mis sisaldab dopinguvastase reegli rikkumist või ükskõik millist dopinguvastase reegli rikkumise *katset*.

[Kommentaari artikli 2 juurde: koodeksi kohaselt ei ole dopinguvastase reegli rikkumisega tegemist juhul, kui sportlane või mis tahes muu isik teeb koostööd või suhtleb sportlase tugipersonaliga, kes kannab võistluskeeldu. Samas võib spordiorganisatsioon kehtestada oma reegli, mis niisuguse käitumise ära keelavad.]

Koodeksi artikkel 3 Dopinguvastase tõendamine

3.2.2. Kõrvalekalded mis tahes muust *rahvusvahelisest standardist* või muust dopinguvastase reeglist või eeskirjast, mis ei kutsunud esile *halba analüütilist leidu* või muu dopinguvastase reegli rikkumist, ei muuda saadud tulemusi tühiseks. Kui sportlane või muu isik tõendab, et aset on leidnud kõrvalekalle muust *rahvusvahelisest standardist* või muust dopinguvastase reeglist või poliitikast, mis oleks mõistlikkuse piires võinud põhjustada *halva analüütilise leiu* või muu dopinguvastase reegli rikkumise, jääb *dopinguvastase organisatsiooni* kohustuseks selle tõendamine, et vastav kõrvalekalle ei põhjutanud *halba analüütilist leidu* ega olnud dopinguvastase reegli rikkumise faktiliseks aluseks.

Koodeksi artikkel 5 Testimine

5.1 Testide ulatuse planeerimine Võttes arvesse artiklis 15.1 sätestatud volialapiiranguid *võistlusesisese testimise* korral, on iga riiklik dopinguvastane organisatsioon volitatud *testima* kõiki sportlasi, kes viibivad vastava riikliku dopinguvastase organisatsiooni riigis või on selle riigi kodanikud, elanikud, loaomanikud või spordiorganisatsioonide liikmed. Iga rahvusvaheline alaliit on volitatud *testima* kõiki sportlasi, kes kuuluvad nende liikmeks olevate *rahvuslike spordialaliitude* liikmeskonda või osalevad nende *üritustel*. Kõik sportlased on kohustatud alluma *testimises* osalemise kutsetele, mille esitajaks on ükskõik milline *testima* volitatud dopinguvastane organisatsioon. Kooskõlastatult muude dopinguvastaste organisatsioonidega, mis viivad läbi samade sportlaste *testimist*, ja vastavalt *rahvusvahelisele testimisstandardile* kohustub iga dopinguvastane organisatsioon:

5.1.1 Välja töötama ja juurutama tõhusa *võistlusesiseste* ning *võistlusväliste* testide valiku nende volialasse kuuluvate sportlaste jaoks, sealhulgas, kuid mitte üksnes, nende vastavatesse registreeritud *testimiskogumitesse* kuuluvate sportlaste jaoks. Iga rahvusvaheline alaliit asutab registreeritud *testimiskogumi* vastava spordiala *rahvusvahelise tasandi* sportlaste jaoks, ning iga riiklik dopinguvastane organisatsioon asutab riikliku registreeritud *testimiskogumi* nende sportlaste jaoks, kes viibivad vastava riikliku dopinguvastase organisatsiooni riigis või on selle riigi kodanikud, elanikud, loaomanikud või spordiorganisatsioonide liikmed. Kooskõlas artikliga 14.3 kehtivad kõigi registreeritud *testimiskogumisse* kuuluvate sportlaste suhtes *rahvusvahelises testimisstandardis* sätestatud asukohateabe nõuded.

5.1.2 Välja arvatud erandlike asjaolude korral, viima kogu *võistlusvälise testimise* läbi *etteteatamiseta*.

5.1.3 Andma eelistuse *sihttestimisele*.

5.1.4 Kohaldama *testimist võistluskeeldu* või *esialgset võistluskeeldu* kandvate sportlaste suhtes.

[Kommentaar artikli 5.1.3 juurde: Sihttestimine tuuakse välja seoses sellega, et pisteline testimine või koguni kaalutud pisteline testimine ei taga kõigi asjaomaste sportlaste testimist (nt. maailmaklassi sportlased, sportlased, kelle tulemused on lühikese ajaga järsult paranenud, sportlased, kelle treenerite muude õpilaste testid on positiivseks osutunud jne.).

Enesestmõistetavalt ei tohi sihttestimist kasutada muudel eesmärkidel peale õiguspärase dopingukontrolli. Koodeksis on selgelt väljendatud, et sportlastel pole õigust eeldada, et neid testitakse üksnes pistelisuse põhimõttel. Samuti ei kehtesta koodeks sihttestimisele mingit mõistliku kahtluse või tõenäolise põhjuse nõuet.]

5.2 Testimisstandardid Testima volitatud dopinguvastased organisatsioonid viivad vastavat testimist läbi kooskõlas Rahvusvahelise testimisstandardiga.

5.3 Sportlaskarjääri lõpetanud sportlaste tagasipöördumine võistlustele

Iga dopinguvastane organisatsioon kehtestab reegli, mis määratleb nõuded võistlemisõiguse ennistamisele sportlaste jaoks, kes ei kanna võistluskeeldu ja lõpetavad sportlaskarjääri registreeritud testimiskogumisse kuuludes, kuid otsustavad hiljem taasalustada aktiivset osalemist spordis.

Koodeksi artikkel 7 Tulemuste haldus

7.1 Halbade analüütiliste leidude algne läbivaatus

Halva analüütilist leidu sisaldava proovi A kättesaamisel viib tulemuste haldamise eest vastutav dopinguvastane organisatsioon läbi algse läbivaatuse, tuvastamaks seda, kas: (a) kohaldatav raviotstarbelise kasutamise erand on võimaldatud või võimaldatakse kooskõlas raviotstarbelise kasutamise erandite rahvusvahelise standardiga, või (b) aset on leidnud ilmne kõrvalekalle rahvusvahelisest testimisstandardist või rahvusvahelisest standardist laborite jaoks, mis kutsus esile halva analüütilise leiu.

7.2 Algsele läbivaatusele järgnev teavitamine halvadest analüütilistest leidudest

Kui halva analüütilise leiu algne läbivaatus artikli 7.1 kohaselt ei tuvasta kohaldatavat raviotstarbelise kasutamise erandit või õigust raviotstarbelise kasutamise erandile, mida võimaldab raviotstarbelise kasutamise erandite rahvusvaheline standard, või halva analüütilise leiu põhjustanud kõrvalekallet, teavitab dopinguvastane organisatsioon oma reeglites sätestatud viisil sportlast viivitamatult: (a) halvast analüütilisest leiust; (b) rikutud dopinguvastasest reeglist; (c) sportlase õigusest taotleda proovi B kohest analüüsi ning sellest, et taotluse esitamatajätmist võidakse käsitleda loobumisenä proovi B analüüsist; (d) kui sportlane või dopinguvastane organisatsioon otsustab taotleda proovi B analüüsi, proovi B analüüsi määratud kuupäevast, kellaajast ja kohast; (e) sportlase ja/või sportlase esindaja võimalusest viibida proovi B avamise ja analüüsimise juures rahvusvahelises standardis laborite jaoks määratletud ajavahemiku jooksul, kui niisugust analüüsi taotletakse; ning (f) sportlase õigusest nõuda proovide A ja B laboridokumentide koopaid, mis hõlmavad rahvusvahelises standardis laborite jaoks nõutud teavet. Samuti teavitab dopinguvastane organisatsioon muid artiklis 14.1.2 kirjeldatud dopinguvastaseid organisatsioone. Juhul, kui dopinguvastane organisatsioon otsustab loobuda halva

analüütilise leiu esiletoomisest dopinguvastase reegli rikkumisena, teavitab ta sellest *sportlast* ja *dopinguvastaseid organisatsioone* artiklis 14.1.2 kirjeldatud viisil.

7.3 Atüüpiliste leidude läbivaatus

Nagu sätestatud *rahvusvahelistes standardites*, nõutakse laboritelt mõningatel juhtudel teavitamist niisuguste *keelatud ainete* avastamisest, mille korral on võimalik ka endogeenne teke, edasist juurdlust nõudvate *atüüpiliste leidudena*. *Atüüpilist leidu* sisaldava *proovi A* kättesaamisel viib tulemuste haldamise eest vastutav *dopinguvastane organisatsioon* läbi läbivaatuse, tuvastamaks seda, kas: (a) võimaldatud on kohaldatav raviotstarbelise kasutuse erand, või (b) aset on leidnud ilmne kõrvalekalle *rahvusvahelisest testimisstandardist* või *rahvusvahelisest standardist* laborite jaoks, mis kutsus esile *atüüpilise leiu*. Kui läbivaatus ei tuvasta kohaldatava raviotstarbelise kasutuse erandi või *atüüpilise leiu* põhjustanud kõrvalekalde olemasolu, viib *dopinguvastane organisatsioon* läbi nõutava juurdluse. Kui juurdlus on lõpule viidud, teavitatakse *sportlast* ja artiklis 14.1.2 tuvastatud muid *dopinguvastaseid organisatsioone* sellest, kas *atüüpiline leid* tuuakse esile *halva analüütilise leiuna*. Asjaomast *sportlast* teavitatakse kooskõlas artikliga 7.2.

7.3.1 *Dopinguvastane organisatsioon* ei anna *atüüpilisest leiust* teada enne juurdluse läbiviimist ja otsuse vastuvõtmist selle kohta, kas *atüüpiline leid* kuulub esiletoomisele *halva analüütilise leiuna*, välja arvatud juhul, kui ilmneb mõni järgnevatest asjaoludest:

- (a) Kui *dopinguvastane organisatsioon* otsustab, et nõutav on *proovi B* analüüs enne juurdluse lõpuleviimist artikli 7.3 kohaselt, võib *dopinguvastane organisatsioon* sooritada *proovi B* analüüsi pärast *sportlase* teavitamist sellest, kusjuures vastav teavitus peab hõlmama *atüüpilise leiu* kirjeldust ja artiklis 7.2(b)-(f) kirjeldatud teavet.
- (b) Kui *dopinguvastane organisatsioon* saab kas *suurürituse korraldajalt*, veidi aega enne *korraldaja* mõnd *rahvusvahelist üritust*, või spordiorganisatsioonilt, mille vastutusele kuulub *rahvusvahelisel üritusel* osalevate võistkonnaliikmete valimine peatselt saabuvaks tähtjaks, taotluse selle avalikustamiseks, kas mõne *suurürituse korraldaja* või spordiorganisatsiooni esitatud nimekirjas osutatud *sportlase* suhtes on käimas *atüüpilise leiu* menetlus, tuvastab *dopinguvastane organisatsioon* võimalikud niisugused *sportlased* pärast nende eelnevat teavitamist *atüüpilisest leiust*.

[Kommentaar artikli 7.3.1(b) juurde: Artiklis 7.3.1(b) kirjeldatud asjaolude juures jäetakse otsuse vastuvõtmine meetmete rakendamise osas suurürituse korraldajale või spordiorganisatsioonile, kooskõlas tema reeglitega.]

7.4 Artiklite 7.1-7.3 alla mittekuuluvate muude dopinguvastaste rikkumiste läbivaatamine

Dopinguvastane organisatsioon või taolise organisatsiooni poolt asutatud muu läbivaatusorgan viib läbi võimaliku dopinguvastase reegli rikkumise ükskõik millise järeljuurdluse, kui see on nõutav kohaldatavate dopinguvastaste poliitikate ja reeglite raames, mis on kehtestatud kooskõlas *koodeksiga*, või kui *dopinguvastane organisatsioon*

sesta muul põhjusel kohaseks peab. Kui *dopinguvastane organisatsioon* on veendunud selles, et dopinguvastase reegli rikkumine on aset leidnud, esitab ta *sportlasele* või muule karistuse objektiks olevale *isikule* oma reeglites sätestatud viisil teate rikutud dopinguvastase reegli ja rikkumise aluse kohta. Muid *dopinguvastaseid organisatioone* teavitatakse vastavalt artiklis 14.1.2 sätestatule.

7.6 Sportlaskarjääri lõpetamine

Kui *sportlane* või muu *isik* lõpetab sportlaskarjääri ajal, mil tulemuste haldusprotsess on pooleli, jääb tulemuste haldusprotsessiga tegelevale *dopinguvastasele organisatsioonile* õigus oma tulemuste haldusprotsess lõpule viia. Kui *sportlane* või muu *isik* lõpetab sportlaskarjääri enne, kui tulemuste haldusprotsess on alanud, jääb *dopinguvastasele organisatsioonile*, millel oleks vastasel juhul olnud õigus tulemuste haldamiseks *sportlase* või muu *isiku* osas dopinguvastase rikkumise toimepaneku ajal *sportlase* või muu *isiku* poolt, õigus tulemuste haldamine läbi viia.

[Kommentaar artikli 7.6 juurde: *Sportlase* või muu *isiku* käitumist ajal, mil ta ei kuulunud ühegi dopinguvastase organisatsiooni volialasse, ei saa käsitleda dopinguvastase reegli rikkumisena, küll aga võib see olla õigustuseks vastava *sportlase* või muu *isiku* spordiorganisatsiooni liikmeks võtmisest keeldumisele.]

Koodeksi artikkel 10 Üksikisikute sanktsioonid

10.3.3 Artikli 2.4 (Asukohateabe mitteesitamine ja/või testimisel mitteosalemine) rikkumiste korral kohaldatava *võistluskeelu* pikkuseks on minimaalselt üks (1) aasta ning maksimaalselt kaks (2) aastat, sõltuvalt *sportlase* süülisuse astmest.

[Kommentaar artikli 10.3.3 juurde: Artikli 10.3.3 põhjal rakendatava karistuse kestuseks on kaks aastat juhul, kui kõik kolm mitteesitamist või testimisel mitteosalemist on vabandamatud. Vastasel juhul määratakse *võistluskeeld* vahemikus kahest aastast ühe aastani, sõltuvalt juhtumi asjaoludest.]

10.11 Ennistamistestimine

Võistlemisõiguse ennistamise eeltingimuseks määratud *võistluskeelu* kestuse lõppemise järel on *sportlase* kättesaadavus *esialgse võistluskeelu* või *võistluskeelu* suvalisel ajavahemikul *võistlusvälise testimise* jaoks ükskõik millise *dopinguvastase organisatsiooni* poolt, millel on volitused testimiseks, ning ajakohase ja täpse asukohateabe esitamine vastava nõude esitamisel. Kui *võistluskeelu* all olev *sportlane* lõpetab oma sportlaskarjääri ja kõrvaldatakse *registreeritud võistlusvälise testimise kogumitest*, kuid soovib hiljem ennistamist, ei kuulu *sportlane* ennistamisele enne, kui *sportlane* on teavitanud vastavaid *dopinguvastaseid organisatioone* ning olnud *võistlusvälise testimise* objektiks ajavahemiku vältel, mis on võrdne *võistluskeelu* ülejäänud kestusega pärast *sportlase* sportlaskarjääri lõpetamise kuupäeva.

Koodeksi artikkel 14 Konfidentsiaalsus ja aruandlus

14.3 Sportlase asukohateave

Nagu näeb lisaks ette *rahvusvaheline testimisstandard*, on *sportlased*, kes on nende rahvusvahelise alaliidu või *riikliku dopinguvastase organisatsiooni* poolt lülitatud *registreeritud testimiskogumi* koosseisu, kohustatud esitama täpset, ajakohast

asukohateavet. Rahvusvahelised alaliidud ja riiklikud dopinguvastased organisatsioonid kooskõlastavad sportlaste tuvastamist ning ajakohase asukohateabe kogumist ja esitavad selle WADA-le. Kõnealune teave tehakse kättesaadavaks (ADAMS'i kaudu, kui see on mõistlikkuse piires võimalik) muudele dopinguvastastele organisatsioonidele, kellele on antud volitused sportlase testimiseks vastavalt artiklile 15. Vastava teabe range konfidentsiaalsus peab alati tagatud olema; seda tohib kasutada üksnes testimise planeerimiseks, kooskõlastamiseks või läbiviimiseks ning see kuulub hävitamisele niipea, kui seda enam mainitud eesmärkidel kasutamiseks tarvis pole.

14.5 Dopingukontrolli teabe arvelduskoda

WADA toimib keskse arvelduskojana dopingukontrolli testimisandmete ja -tulemuste jaoks rahvusvahelise tasandi sportlaste ning riikliku tasandi sportlaste korral, kes on kaasatud nende riikliku dopinguvastase organisatsiooni registreeritud testimiskogumisse. Testide kooskõlastatud jaotuse planeerimise lihtsustamiseks ja tarbetu dubleerimise vältimiseks testimise läbiviimisel erinevate dopinguvastaste organisatsioonide poolt teavitab iga dopinguvastane organisatsioon WADA arvelduskoda kõigist niisuguste sportlaste suhtes sooritatud võistlusesisestest ja võistlusvälistest testidest esimesel võimalusel pärast vastavate testide sooritamist. Vastav teave tehakse kättesaadavaks sportlasele, sportlase riiklikule spordialaliidule, riiklikule olümpiakomiteele või riiklikule paraolümpiakomiteele, riiklikule dopinguvastasele organisatsioonile, rahvusvahelisele spordialaliidule ja Rahvusvahelisele Olümpiakomiteele või Rahvusvahelisele Paraolümpiakomiteele.

Võimaldamaks talitlust arvelduskojana dopingukontrolli testimisandmete jaoks on WADA välja töötanud andmebaasi haldusvahendi ADAMS, milles kajastuvad isikuandmete kaitse põhimõtted. WADA pööras ADAMS'i väljatöötamisel erilist tähelepanu koosõla tagamisele isikuandmete kaitse statuutide ja normidega, mis kehtivad WADA ning muude ADAMS'it kasutavate organisatsioonide suhtes. WADA säilitab sportlast, sportlase tugipersonali või muid dopinguvastastes tegevustes osalevaid isikuid puudutavaid isikuandmeid eraelu puutumatuse eest vastutavate Kanada ametivõimude järelevalve all range konfidentsiaalsuse tingimustes ning koosõlas eraelu puutumatuse rahvusvahelise standardiga. WADA avaldab vähemalt kord aastas statistilisi aruandeid, mis võtavad kokku WADA käsutusse laekuva teabe, kindlustades sealjuures alati sportlaste eraelu puutumatuse igakülgse austamise, ning osaleb isikuandmete kaitse eest vastutavate riiklike ja regionaalsete ametivõimudega peetavatel aruteludel.

14.6 Isikuandmete kaitse

Oma koodeksist tulenevate ülesannete täitmisel võivad dopinguvastased organisatsioonid koguda, säilitada, töödelda või avaldada sportlaste ja kolmandate isikutega seonduvaid isikuandmeid. Iga dopinguvastane organisatsioon kohustub tagama oma tegevuse koosõla kohaldatavate andmekaitse- ja eraelu puutumatuse kaitse seadustega vastava teabega ümberkäimisel, nagu ka eraelu puutumatuse rahvusvahelise standardiga, mille WADA kehtestab selle tagamiseks, et sportlased ning mittesportlased oleksid täielikult teavitatud ja nõustuksid vajaduse korral nende isikuandmete kasutamisega seoses koodeksist tulenevate dopinguvastaste tegevustega.

Koodeksi artikkel 15 Dopingukontrollialaste kohustuste määratlemine

15.1 Testimine üritustel

Proovide võtmine dopingukontrolli jaoks leiab praegu ja peaks ka tulevikus aset leidma nii rahvusvahelistel üritustel kui ka riiklikel üritustel. Samas peaks üksainus organisatsioon kandma vastutust testimise algatamise ja juhtimise eest ürituse vältel, kui allpool pole ette nähtud teisiti. Rahvusvahelistel üritustel algatab dopingukontrolliproovide võtmise ja juhib seda rahvusvaheline organisatsioon, mis on ürituse juhtivorganiks (nt. Rahvusvaheline Olümpiakomitee olümpiamängude korral, rahvusvaheline alaliit maailmameistrivõistluste korral ning Panameerika Spordiorganisatsioon Panameerika mängude korral). Riiklikel üritustel algatab dopingukontrolliproovide võtmise ja juhib seda vastava riigi pädev riiklik dopinguvastane organisatsioon.

15.1.1 Kui *dopinguvastane organisatsioon*, mis ei vastuta *testimise* algatamise ja juhtimise eest *üritusel*, soovib sellele vaatamata viia läbi *sportlaste* täiendavat *testimist* *ürituse* kestel, kohustub kõnealune *dopinguvastane organisatsioon* esmalt *ürituse* juhtivorganiga nõu pidama loa saamiseks ükskõik millise täiendava *testimise* jaoks ning selle kooskõlastamiseks. Kui *dopinguvastast organisatsiooni* ei rahulda *ürituse* juhtivorganilt saadud vastus, võib *dopinguvastane organisatsioon* paluda WADA'lt luba täiendava *testimise* läbiviimiseks ja vastava täiendava *testimise* kooskõlastamise viisi kindlaksmääramiseks. WADA ei anna niisuguseks täiendavaks *testimiseks* luba enne *ürituse* juhtivorgani teavitamist ja sellega konsulteerimist.

[Kommentaar artikli 15.1.1 juurde: Enne loa andmist riiklikule dopinguvastasele organisatsioonile testimise algatamiseks ja läbiviimiseks rahvusvahelisel üritusel peab WADA nõu ürituse juhtivorganiks oleva rahvusvahelise organisatsiooniga. Enne loa andmist rahvusvahelisele alaliidule testimise algatamiseks ja läbiviimiseks riiklikul üritusel peab WADA nõu selle riigi riikliku dopinguvastase organisatsiooniga, kus üritus aset leiab. 'Testimist algatav ja juhtiv' dopinguvastane organisatsioon võib soovi korral sõlmida kokkuleppeid muude organisatsioonidega, delegeerimaks neile vastutust proovide võtmise või dopingukontrolliprotsessi muude aspektide eest.]

15.2 Võistlusväline testimine

Võistlusvälise testimise algatamise ja juhtimisega tegelevad nii rahvusvahelised kui ka riiklikud organisatsioonid. *Võistlusvälist testimist* võivad algatada ja juhtida: (a) WADA; (b) Rahvusvaheline Olümpiakomitee või Rahvusvaheline Paraolümpiakomitee, seoses olümpiamängude või paraolümpiamängudega; (c) *sportlase* rahvusvaheline alaliit; või (d) mis tahes muu *dopinguvastane organisatsioon*, mille volialasse kuulub *sportlase testimine* vastavalt artiklile 5.1 (Testide ulatuse planeerimine). *Võistlusväline testimine* kooskõlastatakse ADAMS'i kaudu juhul, kui see on mõistlikkuse piires teostatav, kombineeritud *testimiste* tulemuslikkuse maksimeerimiseks ja üksikute *sportlaste* tarbetu korduva *testimise* vältimiseks.

[Kommentaar artikli 15.2 juurde: Täiendavaid volitusi testimise läbiviimiseks saab anda kahepoolsete või mitmepoolsete kokkulepete sõlmimise teel allakirjutajate ning valitsuste vahel.]

15.4.1 Vastastikune tunnustus

Võttes arvesse apellatsioonkaebuse esitamise õigust vastavalt artiklile 13, tunnustavad ja austavad kõik muud *allakirjutajad* koodeksi ükskõik millise *allakirjutaja* *testimisi*,

raviotstarbelise kasutamise erandeid ning ärakuulamiste tulemusi või muid lõplikke lahendeid, mis on kooskõlas Maailma Dopinguvastase Koodeksi 2007 versiooniga 1.0 46 ning vastava allakirjutaja pädevuses.

[Kommentaar artikli 15.4.1 juurde: Käesoleva artikli tõlgendamine seoses raviotstarbelise kasutamise eranditega on varasematel aegadel mõningat segadust tekitanud. Kui rahvusvahelise alaliidu reeglid või kokkulepe rahvusvahelise alaliiduga ei näe ette teisiti, puuduvad riiklikel dopinguvastastel organisatsioonidel 'volitused' raviotstarbelise kasutamise erandite võimaldamiseks rahvusvahelise tasandi sportlastele.]

15.4.2 Allakirjutajad tunnustavad samasid meetmeid muude kogude poolt, mis pole koodeksiga liitunud, kui nende kogude reeglid on muus osas koodeksiga kooskõlas.

[Kommentaar artikli 15.4.2 juurde: Kui koodeksiga mitteliitunud kogu otsus on teatud osas koodeksile vastav ja muus osas koodeksile mittevastav, peaksid allakirjutajad püüdlema otsuse rakendamise poole koodeksi põhimõtetega ühtlustatult. Näiteks juhul, kui koodeksiga kokkusobivat menetlust rakendav mitteallakirjutaja on tuvastanud dopinguvastase reegli rikkumise sportlase poolt, mis põhineb keelatud aine sisaldumisel tema organismis, kuid kohaldatav võistluskeeld on koodeksis sätestatust lühem, peaksid kõik allakirjutajad tunnustama dopinguvastase reegli rikkumise tuvastamist ja sportlase riiklik dopinguvastane organisatsioon viima läbi ärakuulamise kooskõlas artikliga 8 koodeksis sätestatud pikema võistluskeelu kohaldamise vajaduse kindlaksmääramiseks.]

3.0 Mõisted ja määratlused, tõlgendamine

3.1 Määratletud mõisted 2009. aasta Koodeksist

ADAMS: Dopinguvastane haldus- ja juhtimissüsteem (ADAMS) kujutab endast andmete sisestamiseks, säilitamiseks, jagamiseks ning edastamiseks mõeldud veebipõhist andmebaasi haldusvahendit, mis on loodud huvirühmade ja WADA abistamiseks nende dopinguvastastes tegevustes kooskõlas andmekaitsealase seadusandlusega.

Halb analüütiline leid: Aruanne laborilt või muult WADA poolt heakskiidetud *testimisüksuselt*, mis kinnitab kooskõlas *rahvusvahelise standardiga* laborite jaoks ja seonduvate tehniliste dokumentidega *keelatud aine* või selle *metaboliidide* või *markerite* (sealhulgas endogeensete ainete suurte koguste) või *keelatud võtte kasutamise* tõendite sisaldumist *proovis*.

Dopinguvastane organisatsioon (DVO): *Dopingukontrolli* protsessi ükskõik millise osa algatamiseks, teostamiseks või jõustamiseks nõutavate reeglite kehtestamise eest vastutav *allakirjutaja*. Eeltoodu hõlmab näiteks Rahvusvahelist Olümpiakomiteed, Rahvusvahelist Paraolümpiakomiteed, muid *suurürituste korraldajaid*, mis viivad oma *üritustel* läbi *testimist*, WADA-d, rahvusvahelisi alaliituseid ja *riiklikke dopinguvastaseid organisatsioone*.

Sportlane: Ükskõik milline *isik*, kes tegeleb spordiga rahvusvahelisel tasandil (vastavalt iga rahvusvahelise alaliidu määratlusele) või riiklikul tasandil (vastavalt iga *riikliku dopinguvastase organisatsiooni* määratlusele, sealhulgas, kuid mitte üksnes, selle *registreeritud testimiskogumisse* kuuluvad *isikud*), ning ükskõik milline muu võistleja, kes kuulub muul viisil ükskõik millise *allakirjutaja* või muu *koodeksiga* nõustunud spordiorganisatsiooni volialasse. Rahvusvahelise ja riikliku tasandi võistlejate suhtes tuleb kohaldada kõiki *koodeksi* sätteid, sealhulgas näiteks *testimise* ning raviotstarbelise kasutamise erandite osas. Mõningad *riiklikud dopinguvastased organisatsioonid* võivad otsustada testimise ja dopinguvastaste reeglite rakendamise kasuks tervisesportlastest või veteranidest võistlejate suhtes, kes ei kujuta endast hetkeseisuga või potentsiaalselt riikliku tasandi võistlejaid. Samas ei ole *riiklikud dopinguvastased organisatsioonid* kohustatud rakendama niisuguste *isikute* suhtes kõiki *koodeksi* aspekte. Lubatud on eraldi riiklike reeglite kehtestamine *dopingukontrolli* läbiviimiseks mitterahvusvahelise või mitteriikliku tasandi võistlejate suhtes, ilma et see *koodeksiga* vastuollu läheks. Näiteks võib riik otsustada tervisesportlastest võistlejate testimise kasuks, kuid mitte nõuda neilt raviotstarbelise kasutamise erandeid või asukohateavet. Samal viisil võib *suurürituse korraldaja*, mis korraldab *ürituse* üksnes veteranidest võistlejate jaoks, otsustada võistlejate testimise kasuks, kuid mitte nõuda neilt eelnevalt raviotstarbelise kasutamise erandeid või asukohateavet. Artikli 2.8 (Manustamine või manustamise *katse*) ja dopinguvastase teabe ning koolituse tähenduses on *sportlane* ükskõik milline *isik*, kes tegeleb spordiga ükskõik millise *allakirjutaja*, valitsuse või muu *koodeksile* alluva spordiorganisatsiooni volituste raames.

[Kommentaar: Määratlusest selgub, et *koodeksi dopinguvastased reeglid* kehtivad kõigi rahvusvahelise ja riikliku tasandi sportlaste suhtes, kusjuures rahvusvahelise tasandi spordi ning riikliku tasandi spordi täpsed määratlused sätestatakse vastavalt rahvusvaheliste alaliitude ja riiklike dopinguvastaste organisatsioonide dopinguvastastes reeglites. Riiklikul

tasandil kehtivad koodeksi põhjal kehtestatud dopinguvastased reeglid minimaalselt kõigi isikute suhtes, kes kuuluvad riigi koondistesse, ja kõigi isikute suhtes, kellel on õigus osaleda ükskõik millise spordiala riiklikel meistrivõistlustel. Samas ei tähenda eeltoodu seda, et kõik vastavad sportlased peavad olema kaasatud riikliku dopinguvastase organisatsiooni registreeritud testimiskogumisse. Samuti võimaldab määratlus igal riiklikul dopinguvastasel organisatsioonil, mis selle kasuks otsustab, laiendada oma dopinguvastast programmi nõnda, et see hõlmaks lisaks riikliku tasandi sportlastele ka madalamate tasandite võistlejaid. Dopinguvastane teave ja koolitus peaksid olema kõigil tasanditel tegevate võistlejate käsutuses.]

Atüüpiline leid: Aruanne laborilt või muult WADA poolt heakskiidetud üksuselt, mis taotleb edasist juurdlust kooskõlas rahvusvahelise standardiga laborite jaoks või seonduvate tehniliste dokumentidega enne halva analüütilise leiu tuvastamist.

Koodeks: Maailma Dopinguvastane Koodeks.

Võistlus: Ühekordne võidujooks, matš, mäng või muu sarnane spordivõistlus. Näiteks korvpallimäng või 100 meetri jooksu finaali olümpiamängudel. Etapipõhiste võistluste ja muude spordivõistluste korral, kus auhindu jagatakse igapäevaste tulemuste või muude vahetulemuste põhjal, tehakse võistluse ning ürituse vahel vahet asjaomase rahvusvahelise alaliidu reeglitele vastavalt.

Dopinguvastase reegli rikkumise tagajärjed: Dopinguvastase reegli rikkumine sportlase või muu isiku poolt võib lõppeda ühe või enama alltoodud tagajärgega: (a) Diskvalifitseerimine tähendab sportlase tulemuste tühistamist teatud kindlal võistlusel või üritusel, koos kõige sellega kaasnevaga, sealhulgas võimalikest medalitest, punktidest ja auhindadest ilmajäämisega; (b) Võistluskeeld tähendab seda, et sportlasel või muul isikul keelatakse teatud kindla ajavahemiku vältel osaleda ükskõik millisel võistlusel või muus tegevuses või rahastamises vastavalt artiklile 10.9; ning (c) Esialgne võistluskeeld tähendab seda, et sportlasel või muul isikul keelatakse ajutiselt osaleda ükskõik millisel võistlusel enne lõpliku otsuse vastuvõtmist artikli 8 (Õigus õiglasele ärakuulamisele) põhjal läbiviidaval ärakuulamisel.

Dopingukontroll: Kõik etapid ja protsessid testide ulatuse planeerimisest kuni võimalike apellatsioonkaebuste lõpliku lahendamiseni, sealhulgas kõik vahepealsed etapid ning protsessid, näiteks asukohateabe esitamine, proovide võtmine ja käitlemine, laboratoorne analüüs, raviotstarbelise kasutamise erandid, tulemuste haldus ning ärakuulamised.

Üritus: Üksikute võistluste seeria, mis viiakse läbi ühe juhtivorgani poolt (nt. suve- ja taliolümpiamängud, FINA maailmameistrivõistlused või Panameerika mängud).

Võistlusesisene: Kui rahvusvahelise alaliidu või muu asjaomase dopinguvastase organisatsiooni reeglid ei näe ette teisiti, tähendab võistlusesisene ajavahemikku, mis algab kaksteist tundi enne võistlust, milles sportlane on osalema registreeritud, ja kestab vastava võistluse ning võistlusega seonduva proovivõtumenetluse lõpuni.

Sõltumatu vaatleja programm: Vaatlejate rühm WADA järelevalve all, kes vaatlevad dopingukontrolli läbiviimist teatud üritustel ja võivad anda selle kohta suuniseid ning esitada aruandeid vaatlustulemuste kohta.

Võistluskeeld: Vt. *Dopinguvastase reegli rikkumise tagajärjed* ülalpool.

Rahvusvaheline üritus: Üritus, kus Rahvusvaheline Olümpiakomitee, Rahvusvaheline Paraolümpiakomitee, rahvusvaheline alaliit, *suurürituse korraldaja* või muu rahvusvaheline spordiorganisatsioon on *ürituse* juhtivorganiks või määrab *ürituse* tehnilised ametnikud.

Rahvusvahelise tasandi sportlane: *Sportlased*, kes on määratud ühe või enama rahvusvahelise alaliidu poolt rahvusvahelise alaliidu *registreeritud testimiskogumi* koosseisu.

Rahvusvaheline standard: WADA poolt *Koodeksi* toetuseks kehtestatud standard. Kooskõla *rahvusvahelise standardiga* (vastandina muule alternatiivsele standardile, korrale või menetlusele) peab olema piisav järeldamiseks, et *rahvusvahelise standardi* poolt käsitletavat menetlust viidi läbi nõuetekohaselt. *Rahvusvahelised standardid* hõlmavad kõiki tehnilisi dokumente, mis on välja antud kooskõlas vastava *rahvusvahelise standardiga*.

Alaealine: Füüsiline *isik*, kes pole saavutanud oma elukohariigi kohaldatavate seadustega sätestatud täiskasvanuiga.

Riiklik dopinguvastane organisatsioon: Üksus(ed), millele iga riik on omistanud esmased volitused ja vastutuse dopinguvastaste reeglite kehtestamiseks ning juurutamiseks, *proovide* võtmise juhtimiseks, testitulemuste haldamiseks ja ärakuulamise läbiviimiseks riiklikul tasandil. Eeltoodu hõlmab üksust, mis võib olla määratud mitme riigi poolt toimima vastavate riikide regionaalse *dopinguvastase organisatsioonina*. Kui pädev(ad) riiklik(ud) võimuorgan(id) pole niisugust üksust moodustanud, peab selleks olema vastava riigi *riiklik olümpiakomitee* või selle poolt määratud asutus.

Riiklik olümpiakomitee: Rahvusvahelise Olümpiakomitee poolt tunnustatud organisatsioon. Mõiste *riiklik olümpiakomitee* peab hõlmama ka riiklikku spordikonnföderatsiooni nendes riikides, kus riiklik spordikonnföderatsioon täidab tüüpilise *riikliku olümpiakomitee* kohustusi dopinguvastase võitluse valdkonnas.

Etteteatamiseta: *Dopingukontroll*, mis viiakse läbi *sportlast* ette teavitamata ja mille korral *sportlane* on teavitamise hetkest kuni *proovi* andmiseni pideva järelevalve all.

Võistlusväline: Ükskõik milline *dopingukontroll*, mis pole *võistlusesisene*.

Keelatud nimekiri: Keelatud ainete ja keelatud võtete nimekiri.

Esialgne võistluskeeld: Vt. *Tagajärjed* eespool.

Registreeritud testimiskogum: Iga rahvusvahelise alaliidu ja *riikliku dopinguvastase organisatsiooni* poolt eraldi moodustatav tiptaseme *sportlaste* kogum, kes on nii *võistlusesisese* kui ka *võistlusvälise testimise* objektiks vastava rahvusvahelise alaliidu või organisatsiooni testide ulatuse plaani osana. Iga rahvusvaheline alaliit avaldab nimekirja, milles tuvastatakse selle *registreeritud testimiskogumisse* kuuluvad *sportlased* kas nime järgi või täpselt määratletud spetsiifiliste kriteeriumide põhjal.

Proov: Ükskõik milline *dopingukontrolli* eesmärgil kogutud bioloogiline aines.

[Kommentaar: Mõnikord on väidetud, et vereproovide võtmine rikub teatud religioosete või kultuuriliste rühmade põhimõtteid. On jõutud järeldusele, et niisugustel väidetest puudub alus.]

Allakirjutajad: Üksused, mis allkirjastavad koodeksi ja nõustuvad koodeksist kinni pidama, sealhulgas Rahvusvaheline Olümpiakomitee, rahvusvahelised alaliidud, Rahvusvaheline Paraolümpiakomitee, riiklikud olümpiakomiteed, riiklikud paraolümpiakomiteed, suurürituste korraldajad, riiklikud dopinguvastased organisatsioonid ning WADA.

Manipuleerimine: Muutmine kohatul eesmärgil või kohatul viisil; kohatu mõju avaldamine; kohatu sekkumine; takistamine, eksiteele viimine või ükskõik milliste kelmuste rakendamine tulemuste muutmiseks või normaalsete menetluste teokssaamise takistamiseks; või väärteabe esitamine dopinguvastasele organisatsioonile.

Sihttestimine: Sportlaste valik testimiseks, mille korral teatud kindlad sportlased või sportlaste rühmad valitakse testimiseks mittejhuslikel alustel teatud kindlal ajal.

Võistkondlik spordiala: Spordiala, mille korral on võistluse käigus lubatud vahetada mängijaid.

Testimine: Dopingukontrolli protsessi osad, mis hõlmavad testimise ulatuse planeerimist, proovide kogumist, proovide käitlemist ja proovide transportimist laborisse.

WADA: Maailma Dopinguvastane Agentuur.

3.2 Rahvusvahelises testimisstandardis määratletud mõisted

Volitatud vereproovide võtja (VPV): Ametiisik, kellel on nõutav kvalifikatsioon ja kes on DVO poolt volitatud vereproovi võtmiseks sportlaselt.

Valdusahel: Proovi eest vastutavate isikute või organisatsioonide jada, alates proovi andmisest kuni proovi analüüsimiseks vastuvõtmiseni.

Saatja: Ametiisik, kes on saanud DVO-lt väljaõppe ja volitused teatud kindlate ülesannete täitmiseks, mis hõlmavad üht või enamat järgnevat toimingut: proovivõtuks valitud sportlase teavitamine, sportlase saatmine ning jälgimine dopingukontrollipunkti saabumiseni ja/või proovi andmise juures viibimine ning järelevalve teostamine selle üle, vastava väljaõppe ning volituste olemasolul.

Dopingukontrolliametnik (DKA): Ametiisik, kes on saanud DVO-lt vastava väljaõppe ja volitused, ning kellele on delegeeritud vastutus proovivõtuseansi kohapealse juhtimise eest.

Dopingukontrollipunkt: Koht, kus proovivõtuseanss läbi viiakse.

Rikkumine: Mõiste, millega kirjeldatakse dopinguvastaste reeglite rikkumisi vastavalt koodeksi artiklitele 2.3, 2.5 ja 2.8.

Mitteesitamine: *Sportlase* (või kolmanda isiku, kellele *sportlane* on antud ülesande delegeerinud, vastavalt punktile 11.3.6 või punktile 11.5.4) suutmatuse asukohateabe täpseks ja täielikuks esitamiseks kooskõlas punktiga 11.3 või punktiga 11.5.6.

Rahvusvaheline alaliit (RA): Rahvusvaheline valitsuseväline organisatsioon, mis haldab üht või enam spordiala ülemaailmsel tasandil.

Testimisel mitteosalemine: *Sportlase* kättesaamatus *testimiseks* tema vastava päeva kohta esitatud asukohateabes osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku jaoks määratletud kohas ja kellaajal, vastavalt punktile 11.4 või punktile 11.5.6.

Rahvuslik alaliit: Rahvuslik valitsuseväline organisatsioon, mis haldab üht või enam spordiala riiklikul tasandil.

Juhuslik valik: *Sportlaste* valimine *testimiseks*, mis ei ole *sihttestimine*. Juhuslik valik võib olla: täiesti juhuslik (eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume arvesse ei võeta ja *sportlased* valitakse suvaliselt *sportlaste* nimede loendist või kogumist) või kaalutud (*sportlased* seatakse pingeritta eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumide abil, valituks osutumise tõenäosuse suurendamiseks või vähendamiseks).

Vastutav DVO: *Dopinguvastane organisatsioon*, mis vastutab konkreetse asukohateabe menetlemise eest, vastavalt punkti 11.5 määratlusele.

Proovivõtuorganisatsioon: *Dopinguvastane organisatsioon* või sõltumatu asutus või alltöövõtja, kes vastutab kõigi *proovivõtuga* seotud protsesside eest, vastavalt punktide 5.0, 6.0, 7.0, 8.0 ja 9.0 määratlustele.

Proovivõtukomplekt: Anumad või seadised, mida kasutatakse *proovi* vahetuks võtmiseks või säilitamiseks suvalisel ajal *proovivõtumenetluse* vältel. *Proovivõtukomplekti* koosseisu peavad kuuluma vähemalt:

- Uriiniproovi võtmiseks:
 - Kogumisanumad sportlase kehast väljutatud proovi talletamiseks;
 - Pitseeritavad ja manipuleerimist paljastavad pudelid ning kaaned *proovi* turvaliseks säilitamiseks;
 - Osalise *proovi* komplekt;
- Vereproovi võtmiseks:
 - Nõelad *proovi* võtmiseks;
 - Pitseeritavate ja manipuleerimist paljastavate seadistega vereanumad *proovi* säilitamiseks.

Proovivõtupersonal: Üldmõiste, millega tähistatakse DVO poolt volitatud pädevaid ametiisikuid, kes võivad proovivõtuseansi läbiviimisega tegeleda või selle juures abiks olla.

Proovivõtuseanss: Kõik *sportlast* otseselt hõlmavad järjestikused tegevused, mis algavad teavitamisest ja lõpevad *sportlase* lahkumisega dopingukontrollipunktist pärast *proovi(de)* andmist.

Analüüsi jaoks sobiv suhteline tihedus: Suhtelise tiheduse mõõtetulemus 1,005 või üle selle refraktomeetri kasutamisel või 1,010 või üle selle uriini testiribade kasutamisel.
Analüüsi jaoks sobiv uriinikogus: Minimaalselt 90 ml täieliku või osalise menüüanalüüsi jaoks.

Võistkondlik tegevus: Vastavalt punkti 11.5.3 määratlusele.

Testide ulatuse plaan: Vastavalt punkti 4.1.1 määratlusele.

Ebaõnnestunud katse aruanne: Üksikasjalik aruanne ebaõnnestunud *testimiskatse* kohta, mida kirjeldatakse põhjalikumalt punktis 11.6.3(a).

Asukohateabe rikkumine: Mitteesitamine või testimisel mitteosalemine.

Asukohateabe esitamine: Teabe esitamine *registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlase* poolt või nimel, milles määratletakse *sportlase* asukoht järgneva kvartali jooksul, vastavalt punktile 11.3 (või valikuliselt, *võistkondliku spordiala* korral, vastavalt punktile 11.5).

3.3 Rahvusvahelises standardis laborite jaoks määratletud mõisted

Testimisasutus(ed): Asjaomase *testi* sooritamiseks loa andnud *dopinguvastane organisatsioon*. Näiteks Rahvusvaheline Olümpiakomitee, *Maailma Dopinguvastane Agentuur*, rahvusvaheline alaliit, riiklik spordiorganisatsioon, *riiklik dopinguvastane organisatsioon*, *riiklik olümpiakomitee*, *suurürituse korraldaja* või muu asutus, mis on *koodeksi* kohaselt vastutav *proovide* testimiseks loa andmise eest kas *võistlusesiseselt* või *võistlusväliselt*.

3.4 Rahvusvahelise testimisstandardi tõlgendamine

3.4.1 Kui pole näidatud teisiti, kuuluvad selles dokumendis esitatud viited punktidele endast viiteid käesoleva *Rahvusvahelise testimisstandardi* punktidele.

3.4.2 *Rahvusvahelise testimisstandardi* erinevaid sätteid puudutavad märkused on mõeldud käesoleva *rahvusvahelise standardi* mõistmise ja tõlgendamise toetuseks.

TEINE OSA: TESTIMISE STANDARDID

4.0 Planeerimine

4.1 Eesmärk

Eesmärgiks on testide ulatuse plaanide väljatöötamine, mis kehtiksid vastava spordiala (RA korral) või vastava riigi (RDVO korral) suhtes. Ühiseks eesmärgiks igal konkreetsel juhul on nii võistlusesisese kui ka võistlusvälise proovivõtmise tõhus planeerimine ja läbiviimine igas riigis, spordialal või spordialasisesel võistlusosalal (asjaomasuse alusel), pannes aluse dopingupraktikate tõhusale avastamisele, tõkestamisele ning ennetamisele vastaval spordialal/võistlusosalal/riigis.

4.2 Üldist

4.2.1 Iga *testima* volitatud DVO peab välja töötama plaani oma *testimisressursside* tõhusaks ja tulemuslikuks jaotamiseks tema volialasse kuuluvate erinevate spordialade vahel (RDVO korral), tema volialasse kuuluvate erinevate riikide vahel (RA korral) ning tema volialasse kuuluva spordiala erinevate võistlusalade vahel (RA ja RDVO korral).

Niisugust plaani, mida tuleks vastavalt vajadusele perioodiliselt üle vaadata, hinnata, muuta ja värskendada, nimetatakse käesolevas *rahvusvahelises standardis* testide ulatuse plaaniks.

[4.2 Kommentaar: Ükskõik millist muud DVO-d, millel on (sarnaselt RDVO-le) volitused testimiseks suure arvu erinevate ja muus osas üksteisest sõltumatute spordialade korral (nt. suurürituse korraldajat), käsitletakse käesoleva rahvusvahelise standardi raames samal viisil kui RDVO-d seoses testide ulatuse planeerimise ja testimisressursside jaotamisega nende erinevate spordialade vahel. (Vt. punktid 4.3.1, 4.3.6 ja 4.4.4).]

Planeerimine algab teabe kogumisest (nt. vastava spordiala/võistlusala/riigi asjaomaste *sportlaste* arvu kohta, samuti vastava spordiala/võistlusala hooaja põhistruktuuri kohta, sh. standardsed võistlusgraafikud ning treenimislahendused iga spordiala/võistlusala korral) ning potentsiaalse dopinguriski ja võimaliku dopinguskeemi hindamisest iga spordiala/võistlusala/riigi korral, millele järgneb niisuguste testide ulatuse plaani väljatöötamine, mis rakendab olemasolevaid ressursse nende riskidega tegelemiseks kõige tõhusamal ning tulemuslikumal viisil.

Eeltoodust tulenevalt on põhitegevusteks teabe kogumine, seire ja järelkontroll, riskide hindamine ning testide ulatuse plaani väljatöötamine, järelevalve, hindamine, muutmine ja värskendamine.

4.2.4 DVO tagab selle, et *sportlase tugipersonal* ja/või ükskõik milline muu isik, kelle korral on võimalik huvide konflikt, ei osale testide ulatuse plaani väljatöötamises oma *sportlaste* jaoks või *sportlaste testimiseks* valimise protsessis.

4.3 Nõuded testide ulatuse planeerimisele

4.3.1 Testide ulatuse plaani aluseks peab olema dopinguriski ja võimaliku dopinguskeemi läbimõeldud hindamine asjaomase spordiala/võistlusala/riigi korral. RA korral tuleks lisaks riskihindamise läbiviimisele iga vastava spordiala alla kuuluva võistlusala suhtes arvesse võtta ka riikliku dopinguvastase programmi tugevust igas tema volialasse kuuluvas riigis, tagamaks *testimisressursside* kasutamise kohase kooskõlastamise ja tõhususe. RDVO võib lisaks omapoolsete riskihindamiste läbiviimisele iga tema volialasse kuuluva asjaomase spordiala/võistlusala suhtes samuti arvesse võtta suhtelisi dopinguriske tema volialasse kuuluvate erinevate spordialade vahel, samuti võimalikke riikliku dopinguvastase poliitika nõudmisi ja prioriteete, mida ta võib järgida nende erinevate spordialade vahel.

[4.3.1 Kommentaar: On arusaadav ja eeldatav, et erinevatel RDVO-del on erinevad riiklikud poliitilised nõudmised ja prioriteedid. Näiteks võib mõni RDVO õigustatud põhjustel eelistada (mõnda või kõiki) olümpial esindatud spordialasid, teine aga eelistada õigustatud põhjustel, vastavale riigile eriomaste sportimisharjumuste tõttu, (näiteks) mõningaid kutselisi spordialasid. Nende riikliku poliitika imperatiivide arvessevõtmine RDVO testide ulatuse planeerimisel on asjakohane, ühes RDVO hinnanguga suhtelistele dopinguriskidele erinevate tema riiklikus volialas harrastatavate spordialade korral. Need võivad viia näiteks selleni, et RDVO otsustab oma teatud perioodi puudutavas testide ulatuse plaanis (1) jätta üks või mitu tema volialasse kuuluvat spordiala testimise alt välja; ja/või (2) näha ette testimist mõne tema testide ulatuse plaani alla kuuluva konkreetse spordiala korral, kuid jätta selle spordialaga tegelevad sportlased oma registreeritud testimiskogumist välja, rakendamaks käesoleva rahvusvahelise standardi osas 11 sätestatud asukohateabe nõudmisi. (Vt. ka punkt 4.4.4(b).) Vastavad otsused vajaksid regulaarset ülevaatamist: vt. punkt 4.3.11.]

4.3.2 DVO kohustub hindama potentsiaalset dopinguriski ja võimalikke dopinguskeeme iga spordiala ning/või võistlusala korral järgnevatel minimaalsetel alustel:

- a) Spordiala ja/või võistlusala füüsiline nõudlikkus ning võimalik spordisaavutusi parandav mõju, mida doping avaldada võib;
- b) Saadaolev dopinguanalüüside statistika;
- c) Saadaolevad teaduslikud andmed dopingusuundumuste kohta;
- d) Spordiala ja/või võistlusala dopingualugu;
- e) Treenimisperiodid ja *võistluste* kalender; ning
- f) Võimalike dopingupraktikate kohta saadud teave.

4.3.3 DVO töötab testide ulatuse plaani välja ja dokumenteerib selle järgneva teabe põhjal: punktis 4.3.2 viidatud teave; spordiala/võistlusalaga tegelevate *sportlaste* arv; *võistluste* kalender; muude *testimise* eest vastutavate DVO-de dopinguvastased tegevused spordiala/võistlusala suhtes; eelnevate testide ulatuse planeerimistsükli hindamistulemused; (RA-de korral) riikliku dopinguvastase programmi tugevus riikide lõikes; ning (RDVO-de korral) riikliku dopinguvastase poliitika imperatiivid, millele on viidatud punktis 4.3.1.

4.3.4 DVO jaotab tema käsutuses oleva *proovivõttude* arvu iga spordiala/võistlusala/riigi vahel (vastavalt vajadusele), sh. uriini ja vere testimise vahel ning võistlusevälise testimise ja *võistlusesisese testimise* vahel. Ressursside jaotamisel uriini ja vere *testimise* vahel ning *võistlusvälise* ja *võistlusesisese testimise* vahel tuleb arvesse võtta suhtelisi dopinguriske vastavatel perioodidel iga hinnatava spordiala/võistlusala jaoks.

4.3.5 Iga RA hindab *võistlusvälise* ja *võistlusesisese testimise* suhtelisi väärtusi oma vastava spordiala ning selle spordiala alla kuuluvate erinevate võistlusalade seisukohast. Spordialade ja/või võistlusalade korral, millele on omane kõrge *võistlusväline* dopingurisk, määratakse *võistlusväline testimine* prioriteediks ning oluline osa *testimisest* viiakse läbi *võistlusväliselt*. Samas peab endiselt säilima ka olulise mahuga *võistlusesisene testimine*. Spordialade ja/või võistlusalade korral, millele on omane madal *võistlusväline* dopingurisk, määratakse *võistlusesisene testimine* prioriteediks ning oluline osa *testimisest* viiakse läbi *võistlusesiseselt*. Samas peab endiselt säilima ka olulise mahuga *võistluseväline testimine*.

4.3.6 Iga RDVO peab esmalt kindlaks määrama selle, kuidas eraldada tema käsutuses olevad *proovivõtmised* tema volialasse kuuluvate erinevate spordialade vahel, lähtuvalt suhteliste dopinguriskide analüüsist nende spordialade löikes ja riikliku dopinguvastase poliitika imperatiividest, millele on viidatud punktis 4.3.1. Olles tuvastanud niisugusel viisil „prioriteetsed“ spordialad, mille vahel tema *testimisressursid* jaotatakse, viib RDVO läbi *võistlusvälise* ja *võistlusesisese testimise* suhtelised väärtused nende "prioriteetsete" spordialade korral. Spordialade ja/või võistlusalade korral, millele on RDVO hinnangul omane kõrge dopingurisk *võistlusvälisel* perioodil, tagab RDVO *võistlusvälise testimise* määramise prioriteediks ning iga-aastase *testimise* olulise osa läbiviimise *võistlusväliselt*. Samas peab endiselt säilima ka olulise mahuga *võistlusesisene testimine*. Spordialade ja/või võistlusalade korral, millele on RDVO hinnangul omane madal *võistlusväline* dopingurisk, määratakse *võistlusesisene testimine* prioriteediks ning oluline osa *testimisest* viiakse läbi *võistlusesiseselt*. Samas peab endiselt säilima ka olulise mahuga *võistluseväline testimine*.

4.3.7 Testide ulatuse plaani väljatöötamiseks, mis võtaks koordineeritud viisil arvesse muude asjaomaste DVO-de *testimistegevusi*:

- a) koordineerivad DVO-d *testimistegevusi* dubleerimise vältimiseks. Nõutav on selge eelneva kokkuleppe sõlmimine rollide ja vastutuste osas *üritustel testimise* kohta vastavalt *koodeksi* artiklile 15.1.
- b) DVO-d kohustuvad jagama teavet omapoolse *testimise* kohta tarbetute viivitusteta muude asjaomaste DVO-dega, ideaalseks lahenduseks on sealjuures ADAMS-i või muu sarnase funktsionaalsuse ja turvalisusega tsentraliseeritud andmebaasi kasutamine, vastavalt *koodeksi* artiklile 14.5.

4.3.8 Testide ulatuse plaani osana jaotab DVO testitüübid iga spordiala/võistlusala/riigi vahel, vastavalt vajadusele, sh. uriini- ja vereproovide kogumise vahel, lähtuvalt vaatlusaluse spordiala/võistlusala dopinguriskide analüüsile, nagu selgitatud punktis 4.3.4.

4.3.9 DVO tagab selle, et *testimine* ajastus planeeritakse dopingupraktikate optimaalse tõkestamise ja avastamise tagamiseks.

4.3.10 Välja arvatud erandlike ja õigustatud asjaolude korral, viiakse kogu *testimine* läbi *etteteatamiseta*:

- a) *Võistlusesisese testimise* korral võib kohahoidja valik ette teada olla. Samas ei teavitata *sportlast* sportlase/kohahoidja juhuvalikust enne ametlikku teadet.
- b) Välja arvatud erandlike ja õigustatud asjaolude korral, viiakse kogu *võistlusväline testimine* läbi *etteteatamiseta*.

4.3.11 *DVO* dokumenteerib oma testide ulatuse plaani ja seab sisse süsteemi, mille abil seda testide ulatuse plaani regulaarselt üle vaadatakse ning vajadusel värskendatakse, uue teabe kaasamiseks ja muude *DVO*-de poolt läbiviidud *proovivõtmise* arvessevõtmiseks. Vastavaid andmeid kasutatakse abimaterjalina plaani muutmisevajaduse tuvastamisel.

4.4 Nõuded sportlaste valimisele testimiseks

4.4.1 Testide ulatuse plaani elluviimisel valib *DVO sportlasi proovivõtmiseks sihttestimist* ja juhuvaliku meetodeid kasutades.

4.4.2 *DVO*-d kohustuvad tagama selle, et suur osa kõnealuse testide ulatuse plaani alusel läbiviidavast *testimisest* oleks *sihttestimine*, mis põhineb dopinguriski intelligentsel hindamisel ja ressursside maksimaalselt tõhusal kasutamisel optimaalse avastamise ning tõkestamise tagamiseks. Tegurid, millest oleneb *sihttestimise* kohaldamise objektide kindlaksmääramine, varieeruvad erinevate spordialade lõikes, kuid võivad muuhulgas (kuid mitte üksnes) hõlmata mõningaid või kõiki järgnevatest teguritest:

- a) Ebanormaalsed bioloogilised parameetrid (vere parameetrid, steroidiprofiilid jne.);
- b) Vigastus;
- c) Kavasolnud *võistluse* katkestamine või sellelt puudumine;
- d) Sportlaskarjääri lõpetamine või taasalustamine;
- e) Dopingule viitav käitumine;
- f) Sooritusvõime järsk oluline paranemine;
- g) Korduvad rikkumised seoses asukohateabe esitamisega;
- h) Asukohateabe esitamine, mis võib anda märku dopinguohtu potentsiaalsest suurenemisest, sh. kolimine eraldatud paika;
- i) *Sportlase* spordisaavutuste ajalugu;
- j) *Sportlase* vanus, nt. sportlaskarjääri lõpu lähenemine, üleminek noorsportlase tasandilt vanema sportlase tasandile;
- k) *Sportlase* testimisajalugu;
- l) *Sportlase* ennistamine pärast *võistluskeeldu*;
- m) Rahalised stiimulid paremate tulemuste eest, nt. auhinnaraha või sponsorusvõimalused;
- n) *Sportlase* seotus kolmanda isikuga, näiteks treeneri või arstiga, kes on varem dopinguga seotud olnud; ning
- o) Usaldusväärne teave kolmandalt isikult.

4.4.3 *Testimine*, mis ei ole *sihttestimine*, määratakse kindlaks juhusliku valiku teel, mis viiakse läbi taoliseks valikuks mõeldud dokumenteeritud süsteemi kasutades. Kaalutud juhuslik valik viiakse läbi kooskõlas selgete kriteeriumidega ja võib võtta arvesse punktis 4.4.2 loendatud tegureid (asjaomasuse alusel), tagamaks selle, et valituks osutunud 'ohustatud' *sportlaste* protsent on suurem.

4.4.4 Vastavalt punkti 11.2 määratlusele:

- a. Lisaks testide ulatuse plaani väljatöötamisele, mis käsitleb RA spordiala, peab RA määratlema kriteeriumid teatud *sportlaste* kaasamiseks RA spordialalt rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse*, kelle suhtes kehtivad käesoleva

*rahvusvahelise standardi osas 11 sätestatud asukohateabe nõuded. Kahtluste vältimiseks märgitakse siinkohal, et RA testide ulatuse plaan peab hõlmama kõiki asjaomaseid *sportlasi*, mitte üksnes rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse* kaasatud sportlasi, ning sellest tulenevalt peab RA valima *testimiseks* (sh. *võistlusväliseks testimiseks*) *sportlasi*, kes ei kuulu RA rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse*. Samas tuleb rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse* kuuluvate *sportlaste* suhtes läbi viia testide ulatuse plaanis osutatud nõutaval määral *võistlusväliseid teste*.*

- b. Lisaks testide ulatuse plaani väljatöötamisele, mis jaotab *RDVO testimisressursid* mõne või kõigi *RDVO* volialasse kuuluvate spordialade vahel, peab *RDVO* määratlema kriteeriumid teatud *sportlaste* kaasamiseks mõnelt või kõigilt mainitud spordialadelt riiklikku *registreeritud testimiskogumisse*, kelle suhtes kehtivad käesoleva *rahvusvahelise standardi osas 11* sätestatud asukohateabe nõuded. Kahtluste vältimiseks märgitakse siinkohal, et *RDVO testide ulatuse plaan* peab hõlmama kõiki asjaomaseid *sportlasi* vastavalt spordialalt, mitte üksnes riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kaasatud sportlasi, ning sellest tulenevalt peab *RDVO* valima *testimiseks* (sh. *võistlusväliseks testimiseks*) *sportlasi*, kes ei kuulu riiklikku *registreeritud testimiskogumisse*. Samas tuleb juhul, kui konkreetse spordiala *sportlasi* on lülitatud riikliku *registreeritud testimiskogumi* koosseisu, viia nende *sportlaste* suhtes läbi *RDVO testide ulatuse plaanis* vastava spordiala jaoks osutatud nõutaval määral *võistlusväliseid teste*.

[4.4.4 Kommentaar: Nagu põhjalikumalt selgitatakse käesoleva rahvusvahelise standardi osas 11, on registreeritud testimiskogumi põhieesmärgiks nende asjaomas(t)e spordiala(de) sportlaste tuvastamine, kelle suhtes peaksid kehtima käesoleva rahvusvahelise standardi osas 11 esitatud asukohateabe nõuded. *Vastav otsus sõltub peamiselt võistlusvälise dopinguriski hindamisest vastava(te) spordiala(de) või võistlusala(de) korral: mida suurem on risk, seda suurem peaks olema registreeritud testimiskogum; mida väiksem on risk, seda väiksem võib olla registreeritud testimiskogum. Eeltoodust tulenevalt võib registreeritud testimiskogumisse kuuluvate sportlaste arv spordialati oluliselt varieeruda. Samas eksisteerivad punkti 11.2 kohaselt teatud miinimumnõuded testide ulatuse plaanis määratletud võistlusvälise testide arvule, mis kuuluvad sooritamisele registreeritud testimiskogumisse kuuluvate sportlaste suhtes.*

RDVO korral on asjaomasteks spordialadeks punkti 4.4.4(b) tähenduses need RDVO volialasse kuuluvad spordialad, mida RDVO otsustab punktis 4.3.1 viidatud riikliku poliitika nõuete ja prioriteetide ning punktis 4.3.3 viidatud riskide hindamise ja muude tegurite põhjal käsitleda „prioriteetsete“ spordialadena võistlusvälise testimise kontekstis. Nende tegurite põhjal võib RDVO otsustada mingi teatud spordiala või spordialade sportlaste riiklikku registreeritud testimiskogumisse lülitamata jätmise kasuks. Vastav otsus tuleks regulaarselt üle vaadata, kooskõlas punktiga 4.3.11. Samas tuleb juhul, kui RDVO otsustab lülitada teatud konkreetse spordiala sportlasi riikliku registreeritud testimiskogumi koosseisu, viia nende sportlaste suhtes läbi RDVO testide ulatuse plaanis vastava spordiala jaoks osutatud nõutaval määral võistlusväliseid teste.

4.4.5 Kui *DVO* volitab DKA-d valima *sportlasi proovide võtmiseks*, kehtestab *DVO* DKA jaoks valikukriteeriumid kooskõlas testide ulatuse plaaniga.

- 4.4.6 *Sportlase* valimise järel *proovi* võtmiseks ja enne *sportlase* teavitamist tagavad DVO ning/või DKA selle, et *sportlase* valimisotsused avalikustatakse vaid teadmisvajadusest lähtuvalt, tagamaks *sportlase etteteatamiseta* teavitamise ja testimise võimalikkuse.

5.0 **Sportlaste teavitamine**

5.1 **Eesmärk**

Eesmärgiks on tagada mõistlike jõupingutuste tegemine *sportlase* leidmiseks, valitud *sportlase* teavitamine vastavalt punktis 5.4.1 esitatud kirjeldusele, *sportlase* õigustest kinnipidamine, antava *proovi* manipuleerimise võimaluste välistamine, ning teavitamise dokumenteerimine.

[5.1 *Kommentaar: WADA esitab suunised DVO-de abistamiseks selle kindlaksmääramisel, mida käsitleda mõistlike jõupingutustena sportlase leidmiseks, osa 11 (Aukohateave) vastavas kontekstis.*]

5.2 **Üldist**

Sportlaste teavitamine algab valitud *sportlase* teavitamise algatamisest DVO poolt ja lõpeb *sportlase* saabumisega dopingukontrollipunkti või *sportlase* võimaliku rikkumise teatavakssaamisega DVO-le. Põhitegevusteks on:

DKA-de, saatjate ja muu proovivõtupersonali valimine;

Sportlase leidmine ja tema isikusamasuse tuvastamine;

Sportlase teavitamine sellest, et ta on valitud *proovi* andmiseks, ning tema õigustest ja kohustustest;

Etteteatamiseta *proovivõtmise* korral *sportlase* pidev saatmine alates teavitamise hetkest kuni ettenähtud dopingukontrollipunkti saabumiseni; ning

Teavitamise või teavitamise katse dokumenteerimine.

5.3 **Nõuded enne sportlaste teavitamist**

5.3.1 *Proovivõtmise* suhtes rakendatavaks teavitusmeetodiks on *etteteatamiseta*, välja arvatud erandjuhtudel.

5.3.2 DVO määrab proovivõtuseansside läbiviimiseks või abistamiseks ametisse ja annab vastavad volitused proovivõtupersonalile, kes on saanud neile määratud ülesannetele vastava väljaõppe, on vabad huvide konfliktist seoses *proovi* võtmise tulemusega ega ole *alaealised*.

5.3.3 Proovivõtupersonalil peavad olema DVO poolt väljastatud ja kontrollitud ametlikud volitusdokumendid. DKA-de korral peavad vastavad dokumendid olema nimelised. DKA-d kohustuvad samuti kandma kaasas täiendavat isikut tõendavat dokumenti, millel on välja

toodud valdaja nimi ja foto (nt. DVO ID-kaart, juhiluba, haigekassakaart, pass vms. kehtiv isikutunnistus) ning isikutunnistuse aegumiskuupäev.

[5.3.3 *Kommentaar: Saatjad ei ole kohustatud kandma kaasas dokumente, mis tõendavad nende isiku nime või foto alusel. Nemad on kohustatud esitama vaid DVO poolt väljastatud ametliku volitusdokumendi, nt. töökäsu või volikirja.*]

5.3.4 DVO kehtestab kriteeriumid *proovi* andmiseks valitud *sportlase* isiku tõendamiseks. Eeltoodu tagab selle, et valitud *sportlaseks* on teavitatud *sportlane*. *Sportlase* isiku tõendamise viis registreeritakse dopingukontrollidokumentides.

5.3.5 DVO, DKA või saatja, vastavalt vajadusele, teeb kindlaks valitud *sportlase* asukoha ja kavandab teavitamise viisi ning ajastuse, võttes arvesse spordiala/võistluse/treeningu/vms. konkreetseid asjaolusid ja olukorda.

5.3.6 DVO kehtestab süsteemi *sportlase* teavitamiskatse(te) ja selle tulemus(t)e üksiasjalikuks registreerimiseks.

5.3.7 *Sportlase* valimisest *proovi* võtmiseks tuleb esmalt teavitada *sportlast*, välja arvatud juhul, kui nõutav on eelnev pöördumine kolmanda isiku poole, vastavalt punktile 5.3.8.

5.3.8 DVO/DKA/saatja, vastavalt vajadusele, kaalub kolmanda isiku teavitamise vajadust enne *sportlase* teavitamist juhul, kui *sportlane* on *alaealine* (kooskõlas Lisaga C – Erisused *alaealiste sportlaste* korral), või juhul, kui seda eeldab *sportlase* puue (kooskõlas Lisaga B – Erisused puudega *sportlaste* korral), samuti juhul, kui teavitamiseks on tarvis tõlgi kohalolekut.

[5.3.8 *Kommentaar: Võistlusesisese testimise korral on lubatav kolmandate isikute teavitamine testimise läbiviimisest, abistamiseks proovivõtupersonali testitava(te) sportlas(t)e tuvastamisel ja vastava(te) sportlas(t)e teavitamisel proovi andmise nõudest. Samas pole nõutav ükskõik millise kolmanda isiku (nt. võistkonna arsti) teavitamine dopingukontrolli läbiviimise kohta juhul, kui vastavat abi ei vajata.*]

5.4 Nõuded *sportlaste* teavitamisele

5.4.1 Algsel pöördumisel *sportlase* ja/või kolmanda isiku poole (kui see on nõutav vastavalt punktile 5.3.8) kohustub DVO, DKA või saatja, vastavalt vajadusele, tagama *sportlase* ja/või kolmanda isiku teavitamise:

- a) *Sportlase* kohustusest läbida *proovivõtumenetlus*;
- b) Volitustest, mille alusel *proovi* võtmine läbi viiakse.
- c) *Proovi* võtmise viisist ja ükskõik millistest tingimustest, mis tuleb täita enne *proovi* võtmist;
- d) *Sportlase* õigustest, sealhulgas õigusest:
 - i. Taotlema esindaja ja tõlgi (võimaluse korral) juuresolekut;

- ii. Küsida lisateavet proovivõtumenetluse kohta;
 - iii. Taotleda õigust hilineda dopingukontrollipunkti mõjuval põhjusel; ning
 - iv. Taotleda erisusi kooskõlas Lisaga B – Erisused puudega sportlaste korral.
- e) *Sportlase* kohustustest, sealhulgas kohustusest:
- i. Viibida kogu aeg DKA/saatja vahetus vaateväljas, alates teavitamisest DKA/saatja poolt kuni proovivõtumenetluse lõpuleviimiseni;
 - ii. Esitada isikut tõendav dokument vastavalt punktile 5.3.4;
 - iii. Järgida proovivõtumenetlusi (sportlane peaks olema teadlik rikkumise võimalikest tagajärgedest); ning
 - iv. Ilmuda viivitamatult testimisele, välja arvatud juhul, kui hilinemisel on mõjuv põhjus, mille hindamisel lähtutakse punktist 5.4.4.
- f) Dopingukontrollipunkti asukohast.
- g) Sellest, et kui *sportlane* peaks otsustama süüa või juua enne *proovi* andmist, teeb ta seda omal vastutusel, ning peaks igal juhul vältima vedeliku liigset manustamist, võttes arvesse vajadust anda analüüsi jaoks sobiva suhtelise tihedusega *proov*.
- h) Sellest, et *sportlase* poolt proovivõtupersonalile antav *proov* peaks endast kujutama *sportlase* poolt teavitamise järel esmakordselt väljutatud uriini, s.t. *sportlane* ei peaks väljutama uriini duši all vms. enne *proovi* andmist proovivõtupersonalile.

5.4.2 *Sportlase* poole pöördumise järel on DKA/saatja kohustatud:

- a) Jälgima *sportlast* pidevalt alates tema poole pöördumisest kuni *sportlase* lahkumiseni dopingukontrollipunktist oma proovivõtuseansi järel.
- b) Tõendama oma isiku *sportlasele* punktis 5.3.3 viidatud dokumentide abil.
- c) Tuvastama *sportlase* isiku kooskõlas punktis 5.3.4 sätestatud kriteeriumidega. *Sportlase* isiku tuvastamine mis tahes muul viisil või *sportlase* isiku tuvastamise ebaõnnestumine kuulub registreerimisele ja *DVO*-le ettekandmisele.
- d) Juhtudel, mil *sportlase* isikut ei õnnestu tuvastada kooskõlas punktis 5.3.4 sätestatud kriteeriumidega, võtab *DVO* vastu otsuse selle kohta, kas nõutav on Lisa A – Võimaliku rikkumise juurdlemine järgimine.

5.4.3 Seejärel palub saatja/DKA *sportlasele* allkirjastada vastav vorm teavitamise kinnitamise ja heakskiitmise kohta. Kui *sportlane* keeldub teavitamist oma allkirjaga kinnitavast või hoiab teavitamisest kõrvale, kohustub saatja/DKA võimaluse korral teavitama *sportlast* keeldumise või rikkumise tagajärgedest, mille järel saatja (kui mitte DKA) kannab kõigist asjaomastest asjaoludest viivitamatult ette DKA-le. Võimaluse korral jätkab DKA *proovi* võtmisega. DKA registreerib asjaolud üksikasjalikus aruandes ja teavitab *DVO*-d toimunust. *DVO* järgib Lisas A – Võimaliku rikkumise juurdlemine sätestatud menetlust.

5.4.4 DKA/saatja võib omal äranägemisel kaaluda kolmanda isiku mõistlikku taotlust või *sportlase* palvet dopingukontrollipunkti hilinemise lubamiseks pärast teavitamise kinnitamist ja heakskiitmist ning/või dopingukontrollipunktist ajutiseks lahkumiseks sinna saabumise järel ja anda vastava loa juhul, kui *sportlase* pidev saatmine ning vahetu jälgimine vastava hilinemise vältel on võimalik ja taotlus seondub järgnevat toimingutega:

Võistlusesisese testimise korral:

- a) Osalemine võidutseremoonial;
- b) Meediaga suhtlemise kohustuste täitmine;
- c) Edasistel *võistlustel* osalemine;
- d) Mahajahtumistoimingute läbiviimine;
- e) Nõutava meditsiinilise abi saamine;
- f) Esindaja ja/või tõlgi leidmine;
- g) Fotoga dokumendi leidmine; või
- h) Ükskõik millised muud erandlikud asjaolud, mis võivad olla õigustatud ja kuuluvad dokumenteerimisele.

Võistlusvälise testimise korral:

- a) Esindaja leidmine;
- b) Treeningu lõpuleviimine;
- c) Nõutava meditsiinilise abi saamine;
- d) Fotoga dokumendi leidmine;
- e) Ükskõik millised muud erandlikud asjaolud, mis võivad olla õigustatud ja kuuluvad dokumenteerimisele.

5.4.5 DKA või muu volitatud proovivõtupersonal dokumenteerib kõik dopingukontrollipunkti hilinemise põhjused ja/või dopingukontrollipunktist lahkumise põhjused, mis võivad vajada edasist uurimist *DVO* poolt. Samuti tuleb registreerida kõik juhtumid, mil *sportlane* ei viibinud pideva jälgimise all.

5.4.6 DKA/saatja on kohustatud lükkama *sportlase* hilinemispalve tagasi juhul, kui *sportlase* pidev saatmine ei ole võimalik.

5.4.7 Kui *sportlane* hilineb dopingukontrollipunkti muudel põhjustel peale punktis 5.4.4 osutatute, kuid saabub enne DKA lahkumist, võtab DKA vastu otsuse võimaliku rikkumise menetlemise kohta. Kui see vähegi võimalik on, viib DKA *proovivõtmise* läbi ja registreerib *sportlase* dopingukontrollipunkti hilinemist puudutavad asjaolud.

5.4.8 Kui proovivõtupersonal peaks *sportlase* jälgimise käigus avastama ükskõik milliseid testi rikkuda võivaid asjaolusid, tuleb neist ette kanda DKA-le, kes kõnealused asjaolud dokumenteerib. Kui DKA seda kohaseks peab, järgib DKA Lisas A – Võimaliku rikkumise juurdlemine esitatud nõudeid ja/või kaalub *sportlaselt* täiendava *proovi* võtmise vajalikkust.

6.0 Valmistumine proovivõtuseansiks

6.1 Eesmärk

Valmistumine proovivõtuseansiks viisil, mis tagab seansi tõhusa ja tulemusliku läbiviimise.

6.2 Üldist

Valmistumine proovivõtuseansiks algab seansi tõhusaks läbiviimiseks nõutava asjaomase teabe saamise süsteemi kehtestamisest ja lõpeb proovivõtukomplekti määratletud kriteeriumidele vastavuse tuvastamisega.

Põhitegevusteks on:

- a) Süsteemi kehtestamine proovivõtuseanssi puudutavate andmete kogumiseks;
- b) Kriteeriumide kehtestamine võimalike proovivõtuseansil osalejate suhtes;
- c) Dopingukontrollipunkti vastavuse tagamine punktis 6.3.2 sätestatud minimaalsete kriteeriumidega;
- d) *DVO* poolt kasutatava proovivõtukomplekti vastavuse tagamine punktis 6.3.4 sätestatud minimaalsete kriteeriumidega;

6.3 Nõuded proovivõtuseansiks valmistumisele

6.3.1 *DVO* kehtestab süsteemi kogu teabe omandamiseks, mis on nõutav proovivõtuseansi tõhusa läbiviimise tagamiseks, sh. erinõuded puudega *sportlaste* (kooskõlas Lisaga B – Erisused puudega *sportlaste* korral) ja *alaealiste sportlaste* (kooskõlas Lisaga C – Erisused *alaealiste sportlaste* korral) vajaduste rahuldamiseks.

6.3.2 *DKA* kasutab dopingukontrollipunkti, mis peab tagama vähemalt sportlase privaatsuse, ning mida võimalusel kasutatakse ainult dopingukontrollipunktina kogu proovivõtuseansi vältel. *DKA* registreerib kõik märkimisväärsed kõrvalekalded eeltoodud kriteeriumidest.

6.3.3 *DVO* kehtestab kriteeriumid võimalike proovivõtuseansil osalejate suhtes lisaks proovivõtupersonalile. Need kriteeriumid peavad hõlmama vähemalt:

- a) *Sportlase* õigust olla saadetud esindaja ja/või tõlgi poolt proovivõtuseansi vältel, välja arvatud ajal, mil *sportlane* väljutab uriiniproovi;
- b) *Alaealise sportlase* õigust (kooskõlas Lisaga C – Erisused *alaealiste sportlaste* korral) ja juuresviibiva DKA/saatja õigust juuresviibiva DKA/saatja jälgimisele esindaja poolt ajal, mil *alaealine sportlane* väljutab uriiniproovi, ilma et kõnealune esindaja oleks *proovi* vahetu väljutamise tunnistajaks, välja arvatud juhul, kui *alaealine sportlane* seda nõuab.
- c) Puudega *sportlase* õigust olla saadetud esindaja poolt kooskõlas Lisaga B – Erisused puudega *sportlaste* korral.

- d) WADA sõltumatu vaatleja juuresolekut juhul, kui seda näeb ette *Sõltumatu vaatleja programm*. WADA sõltumatu vaatleja ei tohi olla uriiniproovi vahetu väljutamise tunnistajaks.

6.3.4 DVO kasutab vaid niisuguseid proovivõtukomplekti süsteeme, mis vastavad vähemalt järgnevatele kriteeriumidele. Need peavad:

- a) Olema tähistatud kordumatu numeratsioonisüsteemiga, mis hõlmab kõiki pudeleid, anumaid, katseklaase või muid esemeid, mida kasutatakse proovi pitseerimiseks;
- b) Hõlmama manipuleerimist paljastavat pitseerimissüsteemi;
- c) Tagama selle, et sportlase isikut ei saa tuvastada üksnes kasutatud komplekti põhjal; ning
- d) Tagama selle, et kogu komplekt on puhas ja pitseeritud enne selle kasutamist sportlase poolt.

6.3.5 DVO töötab välja süsteemi *proovide valdusahela* ja *proovivõtudokumentide* talletamiseks, mis hõlmab veendumist selles, et nii *proovid* kui ka *proovivõtudokumendid* on saanud oma ettenähtud sihtkohta.

[6.3.5 Kommentaar: Teavet proovi säilitamise kohta enne selle dopingukontrollipunktist lahkumist võib talletada (näiteks) proovivõtujärgsesse aruandesse. Proovi lahkumise järel dopingukontrollipunktist tuleks dokumenteerida proovi valduse igakordne üleminek ühelt isikult teisele, nt. DKA-lt kullerile või DKA-lt laborile, proovi saabumiseni selle ettenähtud sihtkohta.]

7.0 Proovivõtuseansi läbiviimine

7.1 Eesmärk

Proovivõtuseansi läbiviimine viisil, mis tagab *proovi* rikkumatuse, turvalisuse ja tuvastatavuse ning hoiab au sees *sportlase* privaatsust.

7.2 Üldist

Proovivõtuseanss algab üldise vastutuse kindlaksmääramisest proovivõtuseansi läbiviimise eest ja lõpeb *proovivõtudokumentide* täieliku vormistamisega.

Põhitegevusteks on:

- a) Valmistumine *proovi* võtmiseks;
- b) *Proovi* võtmine ja selle turvalisuse tagamine; ning
- c) *Proovi* võtmise dokumenteerimine.

7.3 Proovi võtmisele eelnevad nõuded

7.3.1 *DVO* vastutab proovivõtuseansi läbiviimise eest üldiselt, konkreetsed kohustused on volitatud DKA-le.

7.3.2 DKA tagab *sportlase* teavitamise tema õigustest ja kohustustest vastavalt punktile 5.4.1.

7.3.3 DKA loob *sportlasele* võimaluse vedeliku manustamiseks. *Sportlane* peaks vältima liigse vedeliku manustamist, võttes arvesse analüüsi jaoks sobiva suhtelise tihedusega proovi andmise nõuet.

7.3.4 *Sportlane* võib dopingukontrollipunktist lahkuda vaid DKA/saatja pideva jälgimise all ning DKA loal. DKA kaalub *sportlase* iga mõistlikku taotlust dopingukontrollipunktist lahkumiseks, vastavalt punktidele 5.4.5 ja 5.4.6, kuni *sportlane* on võimeline *proovi* andmiseks.

7.3.5 Kui DKA annab *sportlasele* loa dopingukontrollipunktist lahkumiseks, kooskõlastab DKA sportlasega järgnevad lahkumise eeltingimused:

- a) *Sportlase* dopingukontrollipunktist lahkumise eesmärk;
- b) Tagasipöördumisaeg (või tagasipöördumine kooskõlastatud toimingu sooritamise järel);
- c) *Sportlase* kohustus viibida pideva jälgimise all;
- d) *Sportlase* hoidumine uriini väljutamisest enne tagasipöördumist dopingukontrollipunkti; ning

DKA registreerib *sportlase* tegeliku lahkumis- ja tagasipöördumisaja.

7.4 Nõuded proovi võtmisele

7.4.1 DKA võtab *sportlaselt proovi* kooskõlas järgneva(te) protokoll(de)ga *proovide* võtmise konkreetse viisi jaoks:

- a) *Lisa D: Uriiniproovide võtmine;*
- b) *Lisa E: Vereproovide võtmine.*

7.4.2 DKA registreerib üksikasjalikult kõik *sportlase* ja/või *sportlasega* seotud isikute tegevused või ebatavalised asjaolud, mis võivad *proovi* võtmist rikkuda. Vajadusel järgib *DVO* *Lisa A – Võimaliku rikkumise juurdlemine*.

7.4.3 Kahtluste korral *proovi* päritolu või ehtsuse osas palutakse *sportlasel* anda täiendav *proov*. Kui *sportlane* keeldub täiendava *proovi* andmisest, registreerib DKA üksikasjalikult keeldumisega kaasnenud asjaolud ning *DVO* järgib *Lisa A – Võimaliku rikkumise juurdlemine*.

7.4.4 DKA loob *sportlasele* võimaluse tema kõigi võimalike proovivõtuseansi läbiviimist puudutavate kahtluste dokumenteerimiseks.

7.4.5 Proovivõtuseansi läbiviimisel registreeritakse vähemalt järgnev teave:

- a) Teavitamise kuupäev, kellaaeg ja viis (*etteteavitamiseta* või *etteteavitamisega*);
- b) Dopingukontrollipunkti saabumise aeg;
- c) *Proovi* andmise kellaaeg ja kuupäev;
- d) *Sportlase* nimi;
- e) *Sportlase* sünnikuupäev;
- f) *Sportlase* sugu;
- g) *Sportlase* kodune aadress ja telefoninumber;
- h) *Sportlase* spordiala ja võistlusala;
- i) *Sportlase* treeneri ja arsti nimi;
- j) *Proovi* numberkood;
- k) *Proovi* liik (uriin, veri vms.);
- l) Testi liik (*võistlusesisene* või *võistlusväline*);
- m) Juuresviibiva DKA/saatja nimi ja allkiri;
- n) Volitatud vereproovide võtja nimi ja allkiri (vajaduse korral);
- o) Nõutav laboriteave *proovi* kohta;
- p) Manustatud ravimid ja toidulisandid ning andmed hiljutiste vereülekannete kohta (vajaduse korral) labori poolt osutatud ajavahemiku piirides, vastavalt *sportlase* poolt avaldatule;
- q) Kõik kõrvalekaldumised menetlustest;
- r) *Sportlase* märkused või kahtlused proovivõtuseansi läbiviimise kohta, kui on;
- s) *Sportlase* nõusolek testiandmestiku töötlemiseks ADAMS'is;
- t) *Sportlase* nõusolek (või mittenõustumine) *proovi(de)* kasutamisega teaduslikel eesmärkidel;
- u) *Sportlase* esindaja nimi ja allkiri (vajaduse korral), vastavalt punktile 7.4.6;
- v) *Sportlase* nimi ja allkiri;
- w) DKA nimi ja allkiri;
- x) Testimisasutuse nimi; ning
- y) Proovivõtuorganisatsiooni nimi.

7.4.6 Proovivõtuseansi lõpul allkirjastavad *sportlane* ja DKA asjaomased dokumendid selle kinnituseks, et vastavad dokumendid käsitlevad täpselt *sportlase* proovivõtuseansi

läbiviimist, sh. võimalikke *sportlase* poolt registreeritud kahtlusi. *Alaealiste sportlaste* korral allkirjastavad kõnealused dokumendi nii *sportlase* esindaja (kui on) kui ka *sportlane*. Muud juuresolevad isikud, kes *sportlase* proovivõtuseansi käigus ametlikku rolli täitsid, võivad allkirjastada kõnealused dokumendid menetluse tunnistajatena.

7.4.7 DKA esitab *sportlasele* tema poolt allkirjastatud proovivõtuseansi dokumentide koopiaid.

8.0 Turvalisus/testijärgne haldus

8.1 Eesmärk

Selle tagamine, et kõik dopingukontrollipunktis võetud *proovid* ja *proovivõtudokumentid* hoiustatakse turvaliselt enne nende lahkumist dopingukontrollipunktist.

8.2 Üldist

Testijärgne haldus algab *sportlase* lahkumisest dopingukontrollipunktist pärast *proovide* andmist ja lõpeb kõigi võetud *proovide* ning *proovivõtudokumentide* ettevalmistamisega transpordiks.

8.3 Nõuded turvalisusele/testijärgsele haldusele

8.3.1 *DVO* määratleb kriteeriumid, mis tagavad selle, et kõik *proovid* hoiustatakse rikkumatust, tuvastatavust ja turvalisust kindlustaval viisil enne nende lahkumist dopingukontrollipunktist. DKA tagab kõigi *proovide* hoiustamise kooskõlas nende kriteeriumidega.

8.3.2 *DVO/DKA* töötab välja süsteemi iga *proovi* dokumentide nõuetekohase täitmise ja turvalise käsitlemise tagamiseks.

8.3.3 *DVO* töötab välja süsteemi läbiviidavat analüüsi käsitlevate juhiste esitamise tagamiseks vajaduse korral *WADA* poolt akrediteeritud või muul viisil heakskiidetud laborile. Lisaks esitab *DVO* *WADA* poolt akrediteeritud laborile punktides 7.4.5 f), h), j), k), l), o), p), x) ja y) esitatud nõutava teabe tulemustest aruandmise ning statistika huvides.

9.0 Proovide ja dokumentide transport

9.1 Eesmärk

- a) Selle tagamine, et *proovid* ja seonduvad dokumendid saavad *WADA* poolt akrediteeritud või muul viisil heakskiidetud laborisse nõutava analüüsi sooritamist võimaldavas seisundis, ning

- b) Proovivõtuseansi dokumentide turvalise ja õigeaegse saatmise tagamine DKA poolt DVO-le.

9.2 Üldist

Transport algab *proovide* ja seonduvate dokumentide lahkumisest dopingukontrollipunktist ning lõpeb kinnituse saamisega *proovide* ja proovivõtuseansi dokumentide saabumisest nende ettenähtud sihtkohta.

Põhitoiminguteks on *proovide* ja seonduvate dokumentide ohutu transpordi korraldamine WADA poolt akrediteeritud või muul viisil heakskiidetud laborisse ning proovivõtuseansi dokumentide ohutu transpordi korraldamine DVO-le.

9.3 Nõuded *proovide* ja dokumentide transpordile ning hoiustamisele

9.3.1 DVO kehtestab transpordisüsteemi, mis tagab *proovide* ja dokumentide transpordi nende rikkumatust, tuvastatavust ning turvalisust kindlustaval viisil.

9.3.2 *Proovide* transport WADA poolt akrediteeritud (või WADA poolt muul viisil heakskiidetud) laborisse peab alati aset leidma DVO kehtestatud transpordimeetodit kasutades, võimalikult ruttu pärast proovivõtuseansi lõppu. *Proovide* transport peab aset leidma viisil, mis maksimaalselt piirab *proovi* rikkumise ohtu tegurite nagu viivitused või äärmuslikud temperatuurikõikumised mõjul.

[9.3.2 Kommentaar: DVO-d peaksid arutlema transpordinõudeid igal konkreetsel juhul proovide analüüsimiseks kasutatava laboriga, määratlemaks taoliste juhtudele omaste tingimuste seisukohast nõutavad meetmed (nt. kas proovid tuleks jahutada või külmutada.)

9.3.3 WADA poolt akrediteeritud või muul viisil WADA poolt heakskiidetud laborile saadetavate *proovide* või dokumentidega ei tohi kaasas olla *sportlast* tuvastada võimaldavaid dokumente.

9.3.4 DKA edastab kõik asjaomased proovivõtuseansi dokumendid DVO-le DVO kehtestatud transpordimeetodit kasutades, võimalikult ruttu pärast proovivõtuseansi lõppu.

9.3.5 DVO kontrollib valdusahelat juhul, kui *proovide* ja nendega kaasasolevate dokumentide või proovivõtuseansi dokumentide saabumine ettenähtud sihtkohta ei leia kinnitust või eksisteerib võimalus, et *proovi* rikkumatus või tuvastatavus on transpordi käigus kannatada saanud. Niisugustel juhtudel kaalub DVO *proovi* tühistamise võimalust.

9.3.6 Proovivõtuseansi ja/või dopinguvastase reegli rikkumisega seonduvad dokumendid jäävad DVO valdusse vähemalt 8 aastaks, kooskõlas *koodeksi* artikliga 17.

9.3.7 Vastava taotluse esitamisel kogub DVO ja esitab WADAle halva *proovi* profiiliteabe *koodeksi* artikli 14.1.2 kohustuslike sätete täiendamiseks. Niisuguse teabe *halbu* ja *atüüpilisi* leide ümbritsevate asjaolude suhtes määrab kindlaks WADA ning see võib hõlmata muuhulgas, kuid mitte üksnes:

- a) Sportlase staatust seoses tema võistlustasemega;
- b) Sportlase staatust seoses tema asukohateabega;
- c) Testi ajastust treeningu- ja võistlusgraafiku seisukohast; ning
- d) Muud taolist profiiliteavet vastavalt WADA äranägemisele.

10.0 Proovide omandiõigus

10.1 Sportlaselt võetud proovide omanikuks on sportlase testimise algatanud DVO.

10.2 Sportlase testimise algatanud DVO võib proovide omandiõiguse üle kanda DVO-le, mis kannab hoolt vastava testimisega seonduvate tulemuste haldamise eest.

11.0 Nõuded sportlase asukohateabele

11.1 Objektiivsed/üldised põhimõtted

11.1.1 Käesolevaga tunnustatakse ja kinnitatakse seda, et (a) *etteteatamiseta võistlusväline testimine* on tõhusa *dopingukontrolli* tuumaks; ning (b) täpse teabeta sportlase asukohast võib niisugune *testimine* osutada ebaefektiivseks ja sageli võimatuks.

[11.1.1 Kommentaar: koodeksi artikkel 2.4 ja rahvusvahelise testimisstandardi käesolev osa 11 põhineb eeltoodud kinnitusel.]

11.1.2 Antud põhjusel moodustab iga RA ja RDVO lisaks testide ulatuse plaani väljatöötamisele kooskõlas käesoleva *rahvusvahelise standardi osaga 4 registreeritud testimiskogumi sportlastest*, kes vastavad RA/RDVO poolt määratletud kriteeriumidele (asjaomasuse alusel): vt. punkt 11.2, *võistkondlike spordialade* korral punkt 11.5. *Registreeritud testimiskogumisse* kuuluvate sportlaste suhtes kehtivad kohustuslikus korras käesolevas osas 11 sätestatud nõuded sportlase asukohateabele: vt. koodeksi artikkel 14.3.

11.1.3 *Registreeritud testimiskogumisse* kuuluva sportlase kohustused hõlmavad asukohateabe esitamist kord kvartalis, milline teave hõlmab täpseid ja ammendavaid andmeid sportlase asukohast eelseisva kvartali vältel, sh. tema elu-, treenimis- ja võistlemiskohtadest vastava kvartali vältel, võimaldamaks tema leidmist *testimiseks* suvalisel ajal kõnealuse kvartali vältel: vt. punkt 11.3. Antud kohustuse eiramine kujutab endast mitteesitamist ja sellest tulenevalt asukohateabe rikkumist koodeksi artikli 2.4 tähenduses.

11.1.4 Samuti on iga *registreeritud testimiskogumisse* kuuluv sportlane kohustatud näitama asukohateabe esitamisega seoses eelseisva kvartali igal päeval ära ühe kindla 60 minuti pikkuse ajavahemiku, mil ta kindlaksmääratud kohas *testimiseks* kättesaadav on. vt. punkt 11.4. Eeltoodu ei piira mingil viisil sportlase kohustust olla *testimiseks* kättesaadav

suvalisel ajal ja kohas. Samuti ei piira see *sportlase* kohustust esitada punktis 11.3 osutatud teavet oma asukoha kohta väljaspool mainitud 60 minuti pikkust ajavahemikku. Kui aga *sportlane* ei ole tema poolt asukohateabe esitamisega seoses vastava päeva jaoks osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku jooksul vastavas kohas *testimiseks* kättesaadav ja kui ta ei ole värskendanud esitatud asukohateavet enne mainitud 60 minuti pikkust ajavahemikku alternatiivse ajavahemiku/koha osutamiseks kõnealuseks päevaks, läheb see arvesse testimisel mitteosalemisena ning kuulub seetõttu käsitlemisele asukohateabe rikkumisena koodeksi artikli 2.4 tähenduses.

[11.1.4 Kommentaar: 60 minuti pikkuse ajavahemiku eesmärgiks on tasakaalu loomine sportlase testimiseks ülesotsimise vajaduse ja ebapraktilise ning ebaõiglase võimaluse vahel, et sportlased võetakse testimisel mitteosalemise eest vastutusele iga kord, kui nad oma eelnevalt avaldatud päevakavast kõrvale kalduvad. DVO-d, mis tegelesid asukohateabe süsteemi ellurakendamisega kuni 2008. aastani, lähenesid sellele erinevalt. Mõned neist nõudsid ööpäeva- ja nädalaringset asukohateavet, ent andsid juhul, kui sportlast ei õnnestunud leida tema poolt osutatud kohast, testimisel mitteosalemisest teada vaid siis, kui (a) sportlane ei ilmunud testimisele ka telefoni teel teavitamise järel, või (b) sportlane polnud ka järgmisel päeval seal, kus olla lubas. Teised taotlesid sportlastelt asukohateavet vaid ühe tunni kohta päevas, kuid menetlesid sportlase eksimusi selle ajavahemiku vältel täie rangusega – niisugune lahendus andis kummalegi poolele teatud kindluse, kuid piiras DVO võimalusi sportlase testimiseks väljaspool mainitud tundi. Ulatuslike nõupidamiste järel laialdasi asukohateabekogemusi omavate huvirühmadega jõuti seisukohale, et parimaks võimaluseks sportlase igal ajal leidmise võimaluste maksimaalseks suurendamiseks koos testimisel mitteosalemisega kaasneva vastutuse mõistliku ning kohase leevendamisega ööpäeva- ja nädalaringset tasandil on mõlema süsteemi parimate elementide kombineerimine, s.t. ööpäeva- ja nädalaringse asukohateabe avaldamise nõudmine koos testimisel mitteosalemisega kaasneva vastutuse piiramisega 60 minuti pikkusele ajavahemikule. (Niisuguse lahenduse praktilist toimimist on käsitletud kommentaaris punkti 11.4.1 juurde).]

11.1.5 *Registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlase* testimine (vt. koodeksi artikkel 15) ning seetõttu ka testimisel mitteosalemise registreerimine vastava sportlase suhtes (kui *sportlase* testimise katse kukkus läbi ja punkti 11.5.3 nõudmised on täidetud) võib kuuluda enam kui ühe DVO volialasse. Muud DVO-d on kohustatud tunnustama niisugust testimisel mitteosalemist vastavalt koodeksi artiklile 15.4.

11.1.6 *Registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlase* korral loetakse dopinguvastase reegli rikkumine koodeksi artikli 2.4 tähenduses toimepanduks juhul, kui ta on ükskõik millise 18 (kaheksateistkümne) kuu pikkuse ajavahemiku vältel toime pannud kolm asukohateabe rikkumist (tegu võib olla kolme mitteesitamise ja/või testimisel mitteosalemise suvalise kombinatsiooniga), olenemata sellest, milline DVO või DVO-d on vastavatest asukohateabe rikkumistest teada andnud.

[11.1.6 Kommentaar: Samas kui üks asukohateabe rikkumine ei kujuta endast dopinguvastase reegli rikkumist koodeksi artikli 2.4 tähenduses, võib see tõsiste raskendavate asjaolude korral olla käsitletav dopinguvastase reegli rikkumisena koodeksi artikli 2.3 (proovivõtmisest kõrvalehoidmine) ja/või koodeksi artikli 2.5 (dopingukontrolliga manipuleerimine või manipuleerimise katse) tähenduses. Ükski käesoleva rahvusvahelise standardi säte ei keela DVO-l käsitleda asukohateabe rikkumist

dopinguvastase reegli rikkumisena ühe või mõlema mainitud artikli tähenduses juhul, kui asjaolud seda lubavad (välistamata võimalust selle edasiseks menetlemiseks asukohateabe rikkumisena koodeksi artikli 2.4 tähenduses).

Käesolevas osas 11 määratletud nõuded asukohateabele kehtivad üksnes registreeritud testimiskogumi koosseisu kuuluvate sportlaste suhtes, vastavalt koodeksi artiklile 14.3. Muude sportlaste suhtes nõuded asukohateabele ei kehti. Samas ei keela käesoleva rahvusvahelise standardi ükski sätte DVO-d töötamast välja eraldi asukohanõudeid registreeritud testimiskogumisse mittekuuluvate sportlaste jaoks. Näide:

- a. juhul, kui asjaolud seda eeldavad, võib DVO tuvastada oma volialas teatud „kõrge riskiga“ sportlased, kelle suhtes tuleks kohaldada rangemaid nõudeid asukohateabele (näiteks ajavahemike pikendamine, mille vältel saab sportlast testimisel mitteosalemise eest vastutusele võtta, kui ta testimiseks kättesaadav pole, nt. regulaarsete treeninguaegade hõlmamiseks); ja/või*
- b. DVO võib tuvastada sportlaste kogumi (nt. sportlased, kes kuulusid suurema registreeritud testimiskogumi koosseisu, mida DVO haldas enne RTS v. 4.0 jõustumist), kelle suhtes võidakse kohaldada leebemaid nõudeid asukohateabele (nt. elukoha ja regulaarsete treeningute, võistluste ning muude regulaarsete toimingute äranäitamine, kuid erilise 60 minuti pikkuse ajavahemiku nõudest loobumine).*

Niisugusel viisil saab DVO luua erinevate testimiskogumite rea (või püramiidi), kusjuures iga kogumi suhtes kehtivad erinevad nõuded asukohateabele. Ükskõik millist vastavate nõuete eiramist võib käsitleda asukohateabe rikkumisena koodeksi artikli 2.4 tähenduses.

Erinevus tuleb ilmsiks juhul, kui nõutav on erinevate reeglite alusel teadaantud asukohateabe rikkumiste kombineerimine. Kui sportlane kuulub registreeritud testimiskogumi koosseisu, kuuluvad koodeksi artikli 2.4 tähenduses kombineerimisele vaid käesoleva osaga 11 kooskõlas olevate reeglite põhjal tema suhtes teadaantud asukohateabe rikkumised. Kui sportlane kuulub mõne muu testimiskogumi koosseisu, mille suhtes kehtivad muud nõuded asukohateabele, määravad tema vastavasse kogumisse kaasanud DVO reeglid kindlaks selle, millises ulatuses kuuluvad kõnealuse sportlase suhtes muude reeglite alusel teadaantud asukohateabe rikkumised kombineerimisele asukohateabe rikkumistega, mis on teada antud kooskõlas kõnealuse DVO reeglitega koodeksi artikli 2.4 tähenduses.]

11.1.7 Punktis 11.1.6 viidatud 18 kuu pikkuse ajavahemiku arvestus algab kuupäevast, mil sportlane paneb toime asukohateabe rikkumise. Arvestusele ei avalda mõju ükski edukas *proovivõtmine* vastavalt *sportlaselt* kõnealuse 18 kuu pikkuse ajavahemiku vältel, s.t. kui 18 kuu pikkuse ajavahemiku vältel registreeritakse kolm asukohateabe rikkumist, on toime pandud dopinguvastase reegli rikkumine *koodeksi* artikli 2.4 tähenduses, olenemata *sportlaselt* 18 kuu pikkuse ajavahemiku vältel edukalt võetud *proovidest*. Kui aga sportlane, kes on toime pannud ühe asukohateabe rikkumise, ei pane toime veel kaht asukohateabe rikkumist 18 kuu jooksul esimesest rikkumisest alates, loetakse esimene asukohateabe rikkumine kõnealuse 18 kuu pikkuse ajavahemiku möödumisel „aegunuks“ punkti 11.1.6 tähenduses.

[11.1.7 Kommentaar: Kui sportlane paneb toime kaks asukohateabe rikkumist, kuid ei pane esimesele rikkumisele järgneva 18 kuu jooksul toime kolmandat rikkumist, "aegub" esimene asukohateabe rikkumine ja uue 18 kuu pikkuse ajavahemiku arvestus algab teise asukohateabe rikkumise kuupäevast.

Asukohateabe rikkumise toimepaneku kindlaksmääramine punktis 11.1.6 viidatud 18 kuu pikkuse ajavahemiku vältel:

- a. mitteesitamine loetakse asetleidnuks selle kvartali esimesel päeval, mille kohta sportlane nõutavad andmed esitamata jätab, või (võimalike täiendavate mitteesitamiste korral samas kvartalis) päeval, mil lõpeb kooskõlas punktiga 11.3.8 kehtestatud tähtaeg; ning
- b. testimisel mitteosalemine loetakse asetleidnuks kuupäeval, mil proovi võtmist ebaõnnestunult üritati.]

11.1.8 Üleminekusätteid:

- a. Käesolev *rahvusvahelise testimisstandardi* 2009. aasta jaanuari versioon, sealhulgas (kuid mitte üksnes) sätteid, mis käsitlevad erinevate DVO-de poolt teadaantud asukohateabe rikkumisi koodeksi artikli 2.4 tähenduses, kehtivad täies ulatuses kõigi asukohateabe rikkumiste suhtes, mis leiavad aset pärast 1. jaanuari 2009.

[11.1.8(a) Kommentaar: Käesoleva standardi ükski säte ei keela DVO-l moodustada oma registreeritud testimiskogumit käesoleva osa 11 tähenduses enne 1. jaanuarit 2009, teavitada sportlasi nende kaasamisest sellesse kogumisse ning nõuda neilt asukohateabe esitamist 1. jaanuaril 2009 algava kvartali suhtes.]

- b. Kui sportlane pole kinni pidanud ükskõik millistest nõuetest asukohateabele, millest on teada antud kooskõlas vastava DVO tollal kohaldatavate reeglitega 18 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul kuni 1. jaanuarini 2009, lahendatakse küsimused selle kohta, kas vastavaid rikkumisi võib kombineerida üksteisega ja/või pärast 1. jaanuari 2009 asetleidnud asukohateabe rikkumistega koodeksi artikli 2.4 tähenduses, lähtuvalt koodeksi artiklist 25.2.

[11.1.8(b) Kommentaar: Käesoleva standardi ükski säte ei keela DVO-l sätestamast oma reeglites muude DVO-de poolt teadaantud asukohateabe rikkumiste tunnustamist isegi enne 1. jaanuari 2009, kui kõnealused DVO-d vastavad asukohateabe rikkumised avalikustavad. Lisaks võib DVO teavitada sportlast sellest, et asukohateabe rikkumised, mis pannakse toime teavitamise järel, kuid enne 1. jaanuari 2009, kuuluvad kombineerimisele pärast 1. jaanuari toimepandud asukohateabe rikkumistega koodeksi artikli 2.4 tähenduses.]

11.2 Nõuded registreeritud testimiskogumi moodustamisele

11.2.1 Iga RA määrab kindlaks kriteeriumid sportlaste jaoks, kes kaasatakse vastava spordiala rahvusvahelise registreeritud testimiskogumi koosseisu, ning avaldab need

kriteeriumid ja kriteeriumidele vastavate (ning sellest tulenevalt rahvusvahelise *registreeritud testimiskogumi* koosseisu kuuluvate) *sportlaste* nimekirja käsitletava ajavahemiku jaoks. Kasutatavad kriteeriumid peaksid kajastama RA hinnangut *võistlusvälise* dopingukasutamise riskile vastaval spordialal: vt. punkt 4.2. Samas kui kõnealused kriteeriumid (ja sellest tulenevalt ka *registreeritud testimiskogumisse* kuuluvate *sportlaste* arv) võivad spordialati erineda, peab RA olema võimeline tõendama, et asjaomaseid riske on korralikult hinnatud ning kehtestatud on kohased kriteeriumid, mis põhinevad mainitud hindamise tulemustel.

[11.2.1 Kommentaar: Üldpõhimõtte kohaselt eeldatakse, et rahvusvaheline registreeritud testimiskogum hõlmab sportlasi, kes võistlevad regulaarselt kõrgeima tasandi rahvusvahelistel võistlustel (nt. olümpiamängude, paraolümpiamängude või maailmameistrivõistluste medalipretendendid), vastavalt kohale edetabelis või muudele sobivatele kriteeriumidele. Kooskõlas punktiga 4.4.4 tuleb rahvusvahelisse registreeritud testimiskogumisse kuuluvate sportlaste suhtes läbi viia RA testide ulatuse plaanis osutatud nõutaval määral võistlusväliseid teste.

Mis puutub võimalustesse registreeritud testimiskogumi fikseerimiseks võistkondlikul spordialal, vt. punkt 11.5.1.]

11.2.2 Iga *RDVO* määrab kindlaks kriteeriumid *sportlaste* jaoks, kes kaasatakse *RDVO* poolt oma testide ulatuse plaani alla kaasatud spordiala riikliku *registreeritud testimiskogumi* koosseisu, ning avaldab need kriteeriumid ja kriteeriumidele vastavate (ning sellest tulenevalt riikliku *registreeritud testimiskogumi* koosseisu kuuluvate) *sportlaste* nimekirja käsitletava ajavahemiku jaoks. Kasutatavad kriteeriumid peaksid kajastama *RDVO* hinnangut vastava spordialaga kaasnevatele *võistlusvälise* dopingu riskidele (vt. punkt 4.3), nagu ka riikliku dopinguvastase poliitika imperatiive, millele on viidatud punktis 4.3.1. Ehkki vastavad kriteeriumid võivad riigiti erineda, peab *RDVO* olema võimeline tõendama, et asjaomaseid riske on korralikult hinnatud ning kehtestatud on kohased kriteeriumid, mis põhinevad mainitud hindamise tulemustel.

[11.2.2 Kommentaar: Üldpõhimõttena, välja arvatud juhul, kui põhjendatud on teistsugune lähenemine, eeldatakse, et riiklik registreeritud testimiskogum hõlmab (i) RDVO volialasse kuuluvaid sportlasi, kes on kaasatud rahvusvahelisse registreeritud testimiskogumisse; (ii) sportlasi, kes kuuluvad rahvuskoondise koosseisu olümpia-, paraolümpia- või muudel suure riikliku tähtsusega spordialadel (või võivad osutada valituks vastavatesse võistkondadesse); ning (iii) sportlasi, kes treenivad iseseisvalt, kuid võistlevad olümpia-/paraolümpiamängude tasandil ja võivad osutada valituks vastavatele üritustele.

Näitlikuks põhjuseks, miks mõni konkreetne sportlane, kes kuulub ühte eeltoodud kategooriatest, võib riiklikku registreeritud testimiskogumisse kaasamata jääda, on taolise kaasamise kokkusobimatus RDVO riikliku dopinguvastase poliitika imperatiividega, nagu viidatud punktis 4.3.1.

Kooskõlas punktiga 4.4.4, kui konkreetse spordiala sportlased on lülitatud riikliku registreeritud testimiskogumi koosseisu, tuleb nende sportlaste suhtes läbi viia RDVO

testide ulatuse plaanis vastava spordiala jaoks osutatud nõutaval määral võistlusväliseid teste.]

11.2.3 DVO peaks kaasama oma registreeritud testimiskogumisse (a) need tema volialasse kuuluvad sportlased, kes on võistluskeelu all (vt. koodeksi artikkel 10.11); ning (b) need tema volialasse kuuluvad sportlased, kes lõpetasid sportlaskarjääri ajal, mil kuulusid registreeritud testimiskogumisse, ning soovivad taasalustada aktiivset tegelemist spordiga (vt. koodeksi artikkel 5.4). DVO võib kaasata oma registreeritud testimiskogumisse neid tema volialasse kuuluvaid sportlasi, kelle suhtes DVO soovib rakendada sihttestimist.

11.2.4 DVO vaatab regulaarselt üle sportlaste registreeritud testimiskogumisse kuulumise kriteeriumid ja värskendab neid vajaduse korral. Lisaks vaatab DVO regulaarselt üle oma avaldatud registreeritud testimiskogumisse kuuluvate sportlaste nimekirja, veendumaks selles, et sinna kuuluvad sportlased vastavad endiselt eelmainitud kriteeriumidele. Sportlased, kes kriteeriumidele enam ei vasta, tuleks registreeritud testimiskogumist kustutada, ning sportlased, kes kriteeriumidele vastavad, registreeritud testimiskogumisse lisada. DVO peab teavitama vastavaid sportlasi nende staatuse muudatustest ja avaldama viivitamata uue registreeritud testimiskogumisse kaasatud sportlaste nimekirja.

[11.2.4 Kommentaar: vt. punkt 11.5.2, kus käsitletakse käesoleva punkti 11.2.4 rakendamist registreeritud testimiskogumite kontekstis, mis on määratletud võistkondade suhtes.]

11.2.5 Registreeritud testimiskogumisse kaasatud sportlase suhtes jäävad kehtima käesolevas osas 11 sätestatud nõuded sportlase asukohateabele, välja arvatud juhul ja kuni:

- a. ta on teavitanud vastutavat DVO-d kirjalikult sellest, et ei kuulu põhimõtteliselt enam kaasamisele DVO registreeritud testimiskogumisse; või
- b. ta on lõpetanud oma sportlaskarjääri vastaval spordialal kooskõlas kohaldatavate reeglitega ja teavitab oma RA-d või RDVO-d või mõlemat (vastavalt vajadusele) sellest kirjalikult.

[11.2.5(a) Kommentaar: Kohaldatavad reeglid võivad nõuda sportlaskarjääri lõpetamise teate edastamist ka sportlase rahvuslikule alaliidule.

Kui sportlane sportlaskarjääri lõpetab, kuid seejärel sporti tagasi pöördub, ei võeta tema eemalviibimise/võistlusväliseks testimiseks kättesaamatuse aega arvesse koodeksi artiklis 2.4 ja punktis 11.1.5 viidatud 18 kuu pikkuse ajavahemiku arvutamisel. Selle tulemusena võib sportlase poolt enne sportlaskarjääri lõpetamist toimepandud asukohateabe rikkumisi kombineerida koodeksi artikli 2.4 tähenduses asukohateabe rikkumistega, mis pannakse sportlase poolt toime pärast tagasipöördumist sporti/võistlusväliseks testimiseks kättesaamatuse lõppemist. Näiteks juhul, kui sportlane pani toime kaks asukohateabe rikkumist sportlaskarjääri lõpetamisele eelnenud 12 kuu jooksul ja paneb toime veel ühe asukohateabe rikkumise esimese kuue kuu jooksul pärast tagasipöördumist sporti/võistlusväliseks testimiseks kättesaamatuse lõppemist, on tegu dopinguvastase reegli rikkumisega koodeksi artikli 2.4 tähenduses.]

11.2.6 Kooskõlastamise eesmärgil teeb DVO muudele asjaomastele DVO-dele ja WADA-le teatavaks kriteeriumid, mis DVO kehtestas sportlaste kaasamiseks oma registreeritud testimiskogumisse, ning kehtiva registreeritud testimiskogumisse kuuluvate sportlaste nimekirja, värskendades seda vastavalt vajadusele: vt. koodeksi artikkel 14.3.

11.3 Nõuded asukohateabe esitamisele

[11.3 Kommentaar: DVO-sid julgustatakse kasutama ADAMS-süsteemi käesoleva osa 11 all nõutava teabe jagamise lihtsustamiseks.]

Vt. punkt 11.5.5, kus käsitletakse käesoleva punkti 11.3 rakendamist võistkondlike spordialade kontekstis.]

11.3.1 Vastutava DVO poolt kindlaksmääratud kuupäeval, mis eelneb iga kvartali esimesele päevale (s.t. vastavalt 1. jaanuarile, 1. aprillile, 1. juulile ja 1. oktoobrile), on iga registreeritud testimiskogumisse kuuluv sportlane kohustatud esitama oma RA-le (kui sportlane on kaasatud RA registreeritud testimiskogumisse) või oma RDVO-le (kui sportlane on kaasatud RDVO registreeritud testimiskogumisse) asukohateabe, mis sisaldab vähemalt järgnevat andmeid:

[11.3.1 Kommentaar: Kui sportlane kuulub nii rahvusvahelise registreeritud testimiskogumi kui ka riikliku registreeritud testimiskogumi koosseisu, peaksid tema RA ja RDVO kokku leppima selles, milline organisatsioon sportlase esitatud asukohateabe vastuvõtmise eest vastutab, ning sportlast kokkuleppes teavitama. Vastava kokkuleppe puudumise korral määrab WADA kindlaks selle, kas vastutavaks organisatsiooniks on RA või RDVO. Sportlane peaks esitama oma asukohateabe üksnes vastutavale DVO-le, mis jagab saadud teavet seejärel sportlase RA/RDVO-ga (vastavalt vajadusele) ning muude DVO-dega, mille voliala hõlmab sportlase testimist, kooskõlas punktiga 11.7.3(c). Niisugustel juhtudel on siiski nõutav, et RA/RDVO (vastavalt vajadusele), mis ei ole vastutav DVO, teavitaks sportlast tema kuulumisest ka oma registreeritud testimiskogumisse, vastavalt punktile 11.7.1(b).]

- a. täielik postiaadress, postisaadetiste edastamiseks sportlasele tema ametliku teavitamise eesmärgil. Ükskõik milline antud aadressile postiga saadetud teade või muu ese loetakse sportlase poolt kättesaaduks viie tööpäeva möödumisel selle postitamise alates;

[11.3.1(a) Kommentaar: Sportlane peaks eeltooduga seoses osutama oma elukoha aadressi või muu aadressi, kuhu saabuvatest postisaadetistest talle viivitamatult teada antakse. DVO-d julgustatakse täiendama seda baastasandi sätet oma reeglites muudegi teavitamist ja/või „teate kättesaaduks lugemist“ puudutavate sätetega (näiteks faksi, e-posti, SMS-sõnumi või muude teadete edastamisviiside lubamine; eeldatava kättesaamise tegeliku kättesaamiskinnitusega asendamise lubamine; teate edastamise lubamine sportlase riiklikule alaliidule juhul, kui see sportlase poolt osutatud aadressilt avamata tagasi saadetakse). Vastavate sätete eesmärgiks oleks punktis 11.6 sätestatud tulemuste haldamise tähtaegade lühendamine.]

- b. andmed *sportlase* ükskõik millise puude kohta, mis võib mõjutada *proovivõtuseansi* läbiviimisel järgitavat menetlust;
- c. selgesõnaline kinnitus *sportlase* nõusolekule tema esitatud asukohateabe jagamiseks muude *DVO*-dega, mis on volitatud teda testima: vt. *koodeksi* artikkel 14.6;
- d. järgmise kvartali iga päeva kohta, *sportlase* elukoha täielik aadress (nt. kodu, ajutine majutus, hotell jne.);
- e. järgmise kvartali iga päeva kohta, iga koha nimi ja aadress, kus *sportlane* kavatses treenida, töötada või tegeleda ükskõik milliste muude regulaarsete tegevustega (nt. kool), samuti taoliste regulaarsete tegevuste tavalised ajalised piirid; ning

[11.3.1(e) Kommentaar: Käesolev nõue kehtib üksnes regulaarsete tegevuste suhtes – silmas peetakse tegevusi, mis on sportlase regulaarse päevakava osaks. Näiteks juhul, kui sportlase regulaarne päevakava hõlmab treenimist jõusaalis, basseinis ja staadionil ning regulaarseid füsioteraapia seansse, peaks sportlane asukohateabe esitamisel näitama ära jõusaali, staadioni, basseini ja füsioterapeudi nime ning aadressi ja oma tavapärase päevakava, nt. „Esmaspäeviti: 9-11 jõusaal, 13-17 jõusaal; teisipäeviti: 9-11 jõusaal, 16-18 jõusaal; kolmapäeviti: 9-11 staadion, 13-15 füsioterapeut; neljapäeviti: 9-12 jõusaal, 16-18 staadion; reedeti: 9-11 bassein, 13-15 füsioterapeut; laupäeviti: 9-12 staadion, 13-15 bassein; pühapäeviti: 9-11 staadion, 13-15 bassein“.

Kui sportlasel pole kavas lähiajal treenida, peaks ta selle asukohateabe esitamisel välja tooma ja kirjeldama üksikasjalikult ükskõik millist muud päevakava, mida ta eelseisval aruandlusperioodil järgida kavatses, näiteks tema töökoha päevakava, kooli tunniplaani, taastusraviasutuse päevakava või muud päevakava, ning näitama ära iga koha nime ja aadressi, kus vastavat päevakava ellu viiakse, ning selle elluviimise ajalised piirid.]

- f. *sportlase* võistlusgraafik järgmisel kvartalil, sealhulgas iga koha nimi ja aadress, kus *sportlane* graafiku kohaselt kõnealuse kvartali vältel võistlema peaks, ning kuupäev(ad), mil ta vastavas kohas või kohtades võistlema peaks.

11.3.2 Asukohateabe esitamine peab järgmise kvartali iga päeva korral hõlmama ka üht kindlat 60 minuti pikkust ajavahemikku kella 6.00 ja 23.00 vahel, mil *sportlane* on teatud kindlas kohas *testimiseks* kättesaadav ning juurdepääsetav.

[11.3.2 Kommentaar: Sportlane võib valida, millist kohta selle 60 minuti pikkuse ajavahemiku jaoks ära näidata. Tegu võib olla sportlase elu-, treenimis- või võistlemiskoha või muu kohaga (nt. töökoha või kooliga). Kättesaamatust testimiseks osutatud kohas osutatud ajavahemiku vältel käsitletakse näiva testimisel mitteosalemisena, kooskõlas punktiga 11.6.3.]

11.3.3 Asukohateabe esitamisel on *sportlase* kohustuseks tagada kogu nõutava teabe täpne ja piisavalt üksikasjalik esitamine selleks, et ükskõik milline *DVO* suudaks *sportlase* soovi korral kvartali suvalisel päeval *testimiseks* üles leida, sealhulgas, kuid mitte üksnes,

asukohateabe esitamisel vastava päeva jaoks äranäidatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku jooksul.

[11.3.3 *Kommentaari: Vastutav DVO võimaldab sportlasele juurdepääsu ADAMS-ile (või muule funktsionaalsuse ja turvalisuse poolest samaväärsele tsentraliseeritud andmebaasile) või annab tema käsutusse muu(d) elektroonilise(d) või paberkandjal vormi(d) asukohateabe esitamiseks. WADA annab DVO-de käsutusse kasutamiseks/kohandamiseks sobiva malli.*

Kui sportlane ei ole täpselt teadlik oma asukohast eelseisva kvartali suvalisel hetkel, peab ta esitama parimad talle teadaolevad andmed, mis põhinevad tema eeldataval asukohal vastava kvartali vältel, ning värskendama seda teavet vajaduse korral kooskõlas punktiga 11.4.2. DVO-d peaksid sisse seadma kohased mehhanismid (nt. telefon, faks, Internet, e-post, SMS) vastavate värskenduste esitamise lihtsustamiseks.

Asukoha osutamisel tema poolt esitatavas asukohateabes (teabe algel esitamisel kvartali kohta või selle värskendamisel) peab sportlane välja tooma piisavalt infot selleks, et DKA suudaks osutatud asukoha üles leida, sellele juurde pääseda ning sportlase seal üles leida. Avaldustest nagu „jooksin Alutaguse metsas“ ei piisa ja need toovad tõenäoliselt kaasa asukohateabe rikkumise. Niisuguse asukoha äranäitamine, millele DKA juurde ei pääse (nt. pääsupiirangutega hoone või territoorium) toob samuti tõenäoliselt kaasa sportlase testimise katse ebaõnnestumise ja sellest tuleneva asukohateabe rikkumise.

Niisuguste asjaolude korral on võimalusi mitu:

- a. Kui DVO suudab tuvastada teabe ebapiisavuse ainuüksi esitatud asukohateabe alusel, peaks DVO niisugust ebapiisavust menetlema näiva mitteesitamisenä vastavalt punktile 11.6.2.*
- b. Kui DVO avastab teabe ebapiisavuse üksnes seoses sportlase testimise katsega, kusjuures sportlast ei õnnestu üles leida:*
 - i. kui teabe ebapiisavus puudutab eelmainitud 60 minuti pikkust ajavahemikku, peaks DVO seda menetlema näiva testimisel mitteosalemisenä kooskõlas punktiga 11.6.3 ja/või (vastavate asjaolude korral) proovivõtmisest kõrvalehoidmisena koodeksi artikli 2.3 tähenduses ja/või dopingukontrolliga manipuleerimise või manipuleerimise katsena koodeksi artikli 2.5 tähenduses; ning*
 - ii. kui teabe ebapiisavus puudutab muid ajavahemikke peale eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemiku, peaks DVO seda menetlema näiva mitteesitamisenä kooskõlas punktiga 11.6.4 ja/või (vastavate asjaolude korral) proovivõtmisest kõrvalehoidmisena koodeksi artikli 2.3 tähenduses ja/või dopingukontrolliga manipuleerimise või manipuleerimise katsena koodeksi artikli 2.5 tähenduses.]*

11.3.4 Ükskõik milline sportlane, kes esitab asukohateabe esitamisel eksiteele viivat teavet, kas oma asukoha osas eelmainitud igapäevase 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel või oma asukoha osas väljaspool seda ajavahemikku, paneb seeläbi toime dopinguvastase reegli rikkumise koodeksi artikli 2.3 (proovivõtmisest kõrvalehoidmine) tähenduses ja/või koodeksi artikli 2.5 (dopingukontrolliga manipuleerimine või manipuleerimise katse) tähenduses.

[11.3.4 Kommentaar: Ükskõik milline otsus teatud juhtumi käsitlemise osas proovivõtmisest kõrvalehoidmisena koodeksi artikli 2.3 tähenduses või dopingukontrolliga manipuleerimise või manipuleerimise katsena koodeksi artikli 2.5 tähenduses ei kahjusta DVO võimalusi sama juhtumi käsitlemiseks asukohateabe rikkumisena koodeksi artikli 2.4 tähenduses, ning vastupidi.]

11.3.5 Sportlast saab mitteesitamises süüdistada vaid juhul, kui vastutav DVO suudab punktis 11.6.2 sätestatud tulemuste haldusmenetluse järel tõendada kõigi järgnevate väidete paikapidavust:

- a. sportlast teavitati nõuetekohaselt (i) tema kaasamisest registreeritud testimiskogumisse, (ii) sellest tulenevast asukohateabe esitamise nõudest; ning (iii) antud nõude ükskõik millise rikkumise tagajärgedest;
- b. sportlane ei täitnud kõnealust nõuet kohaldatavaks tähtjaks;

[11.3.5(a) Kommentaar: Sportlane paneb asukohateabe esitamise nõude rikkumise toime järgnevatel juhtudel:

- i. kui ta jätab asukohateabe esitamata; või
- ii. kui ta esitab asukohateabe (s.t. algse kvartalipõhise asukohateabe või selle värskenduse), kuid ei näita ära kogu nõutavat teavet (nt. ei näita ära oma elukohta järgmise kvartali igal päeval või igal värskenduses käsitletaval päeval, või jätab avaldamata mõne oma regulaarsetest tegevustest vastava kvartali või värskenduses käsitletud ajavahemiku vältel); või
- iii. kui tema poolt (algse kvartalipõhise asukohateabe või värskendusega seoses) osutatud teave on ebatäpne (nt. aadress, mida pole olemas) või ebapiisav selleks, et DVO teda testimiseks üles leida suudaks (nt. „jooksen Alutaguse metsas“). Nagu märgitud kommentaaris punkti 11.3.3 juurde, kui ebatäpsus või ebapiisavus seondub eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemikuga ja avastatakse vaid seoses katsega sportlast antud ajavahemiku vältel testida, võib seda käsitleda testimisel mitteosalemisena. Muude asjaolude juures tuleks niisugust ebatäpsust või ebapiisavust käsitleda mitteesitamisenä.]

- c. (teise või kolmanda mitteesitamise korral sama kvartali vältel) sportlast teavitati eelnevast mitteesitamisest kooskõlas punktiga 11.6.2(a) ja vastav mitteesitamine jäi parandamata teavituses osutatud tähtjaks; ning

[11.3.5(c) Kommentaar: Antud nõude eesmärgiks on tagada sportlase õiglane kohtlemine. Vastutav DVO peab esimeses sportlasele kooskõlas punktiga 11.6.2(a) saadetas mitteesitamise teates hoiatama sportlast selle kohta, et edasiste mitteesitamiste vältimiseks peab ta esitama nõutava asukohateabe teates osutatud tähtjaks. Kõnealuse tähtaja võib kehtestada DVO, kuid see ei tohi olla varasem kui 24 tundi teate kättesaamisest alates ega hilisem selle kuu lõpust, mille vältel teade kätte saadi.]

- d. *sportlase* rikkumine oli põhjustatud vähemasti hooletusest. Sellega seoses eeldatakse, et hooletusest põhjustatud rikkumisega on tegu tõendusmaterjali olemasolu korral selle kohta, et *sportlane* oli küll nõudest teadlik, kuid ei järginud seda. *Sportlane* saab antud eeldust ümber lükata vaid juhul, kui tal õnnestub tõendada, et rikkumist ei põhjustanud ega soodustanud temapoolne hooletu käitumine.

[11.3.5(d) Kommentaar: Koodeksi artikli 2.4 kohase dopinguvastase reegli rikkumise tuvastamise korral omab sportlase tegelik süülisuse aste (s.t. hooletus või raskem) tähtsust kohaldatava võistluskeelu pikkuse hindamisel vastavalt koodeksi artiklile 10.3.3.]

11.3.6 *Registreeritud testimiskogumisse* kuuluv *sportlane* võib delegerida oma asukohateabe esitamise vastavalt punktidele 11.3.1 ja 11.3.2 (ning/või tema esitatud asukohateabe ükskõik millise värskendamise vastavalt punktile 11.4.3) osaliselt või täielikult kolmandale isikule, näiteks (sõltuvalt vastutava DVO reeglitest) treenerile, mäenedžerile või riiklikule alaliidule, tingimusel, et vastav kolmas isik sellega nõus on.

[11.3.6 Kommentaar: Vt. punkt 11.5.4, kus käsitletakse käesoleva punkti 11.3.6 rakendamist võistkondliku spordiala konkreetses kontekstis. Samas, kahtluste vältimiseks – sportlane, kes tegeleb spordialaga, mis ei ole võistkondlik spordiala, võib samuti delegerida oma asukohateabe esitamise mõne või kõigi asjaomaste ajavahemike osas kolmandale isikule, tingimusel, et vastav kolmas isik sellega nõus on.

Vastutav DVO võib nõuda kirjaliku teate esitamist ükskõik millistest kokkulepitud delegerimistest vastavalt punktile 11.3.6, allkirjastatult nii asjaomase sportlase kui ka kolmandast isikust delegeeritu poolt.]

11.3.7 Samas kehtivad igal juhul, sealhulgas *võistkondlike spordialade* korral, järgnevad põhimõtted:

- a. lõppkokkuvõttes vastutab iga *registreeritud testimiskogumisse* kuuluv *sportlane* alati selles punktis nõutava asukohateabe täpse ja täieliku esitamise eest, olenemata sellest, kas ta esitab vastava teabe isiklikult või delegeerib esitamise kolmandale isikule (või rakendab nende kahe võimaluse kombinatsiooni). Väidetavat mitteesitamist koodeksi artikli 2.4 tähenduses ei saa õigustada väitega, et *sportlane* delegeeris vastava kohustuse kolmandale isikule, kes kohaldatavatest nõuetest kinni ei pidanud; ning
- b. vastav *sportlane* jääb alati isiklikult vastutavaks kättesaadavuse eest *testimiseks* tema esitatud asukohateabes osutatud kohas, olenemata sellest, kas ta esitas teabe isiklikult või delegeeris esitamise kolmandale isikule (või rakendas nende kahe võimaluse kombinatsiooni). Väidetavat testimisel mitteosalemist koodeksi artikli 2.4 tähenduses ei saa õigustada väitega, et *sportlane* delegeeris vastutuse oma asukohateabe esitamise eest asjaomase ajavahemiku kohta kolmandale isikule, ning see kolmas isik ei esitanud õiget teavet või ei värskendanud varem esitatud teavet nõnda, et vastava päeva suhtes esitatud asukohateabes sisalduva asukohainfo ajakohasus ning täpsus oleksid tagatud.

11.4 Kättesaadavus testimiseks

11.4.1 *Registreeritud testimiskogumisse* kuuluv *sportlane* peab olema *testimiseks* kohal ja kättesaadav vastava kvartali suvalisel päeval selleks päevaks tema esitatud asukohateabes osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel, *sportlase* poolt mainitud asukohateabes vastava ajavahemiku jaoks näidatud kohas.

[11.4.1 Kommentaar: See konkreetne nõue ei mõjuta sportlase põhimõttelist kohustust anda teavet oma asukohast üldiselt eelseisva kvartali vältel ning olla valmis osalemiseks testimisel suvalisel ajal ja kohas mainitud kvartali vältel.

Parimaks peetusi tõhusalt ära hoidva ja paljastava testimise saavutamise viisiks on testide ulatuse planeerimine nõnda, et testimise ajastus oleks ettearvatu. Antud eesmärgi saavutamiseks on nõutav testimiskatsete läbiviimine erinevatel kellaaegadel. Seega pole 60 minuti pikkuse ajavahemiku kehtestamise sihiks testimise piiramine selle ajavahemikuga või 'vaikimisi' ajavahemiku sisseseadmine testimise jaoks, vaid pigem:

- a. väga selge ettekujutuse loomine selle kohta, millal läheb sportlase ebaõnnestunud testimiskatse arvesse testimisel mitteosalemisena (sportlastele on sellest abi testimisel mitteosalemiste vältimisel ja DVO-dele ning ärakuulamiskolleegiumidele testimisel mitteosalemiste tuvastamisel);
- b. sportlase leidmise ja proovi võtmise võimaluse tagamine vähemalt kord päevas (see peaks peetusi ära hoidma või vähemalt petmise raskemaks muutma);
- c. sportlase esitatud ülejäänud asukohateabe usaldusvääruse suurendamine ja sportlase testimiseks ülesleidmise lihtsustamine DVO jaoks väljaspool eelmainitud 60 minuti pikkust ajavahemikku:
 - i. 60 minuti pikkune ajavahemik „ankurdab” sportlase teatud päevaks teatud kohta. Kombinatsioonis teabega, mida sportlane on kohustatud esitama selle kohta, kus ta vastaval päeval kavatseb elada, treenida, võistelda ja muid 'regulaarseid' tegevusi sooritada, peaks DVO olema võimeline sportlase leidmiseks testimise eesmärgil väljaspool eelmainitud 60 minuti pikkust ajavahemikku, või (alternatiivselt) selle kindlaksmääramiseks, kas sportlase esitatud teave tema asukoha osas väljaspool kõnealust ajavahemikku on ebapiisav ja/või ebatäpne (mis võib asjaoludest olenevalt olla käsitletav mitteesitamise koodeksi artikli 2.4 tähenduses, proovivõtmisest kõrvalehoidmisena koodeksi artikli 2.3 tähenduses ning/või manipuleerimisena koodeksi artikli 2.5 tähenduses).
 - ii. Mõistagi on sportlase huvides võimalikult põhjaliku teabe esitamine oma asukoha kohta väljaspool eelmainitud 60 minuti pikkust ajavahemikku, et DVO suudaks ta väljaspool kõnealust 60 minuti pikkust ajavahemikku üles leida ja vastutuselevõtmine testimisel mitteosalemise eest oleks sportlase jaoks välistatud; ning
- d. kasulike dopinguvastaste luureandmete kogumiseks, nt. kui sportlane määrab ajavahemike vahed sageli võimalikult pikaks ja/või muudab oma ajavahemikku

ning/või asukohta viimasel hetkel. Niisugustele luureandmetele saab tugineda vastava sportlase sihttestimisel.]

11.4.2 *Sportlane* on kohustatud tagama (sh. värskenduste abil, vajaduse korral) selle, et tema poolt esitatud asukohateave annab iga DVO käsutusse piisavad võimalused tema leidmiseks *testimise* eesmärgil vastava kvartali suvalisel päeval, sealhulgas, kuid mitte üksnes, esitatud asukohateabes vastava päeva jaoks osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel. Juhul, kui ükskõik millised muudatused asjaoludes toovad kaasa selle, et *sportlase* poolt või nimel varem (kas algselt esitatud asukohateabes või ükskõik millises hilisemas värskenduses) esitatud teave ei ole enam täpne või täielik (s.t. on ebapiisav selle tagamiseks, et ükskõik milline DVO suudaks *sportlase* vastava kvartali suvalisel päeval *testimiseks* üles leida, sealhulgas, kuid mitte üksnes, tema poolt vastava päeva jaoks äranäidatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel), on *sportlane* kohustatud värskendama tema esitatud asukohateavet nõnda, et selles sisalduv teave oleks taas täpne ja täielik. *Sportlane* peaks vastava värskenduse sisse viima võimalikult kiiresti, ning igal juhul enne tema poolt vastavaks päevaks osutatud 60 minuti pikkust ajavahemikku. Antud nõude rikkumisel on järgnevad tagajärjed:

- a. juhul, kui vastava rikkumise tulemusena ebaõnnestub *sportlase* DVO poolt eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel *testimise* katse, menetletakse ebaõnnestunud katset näiva testimisel mitteosalemisena kooskõlas punktiga 11.6.3; ning
- b. kui asjaolud selleks põhjust annavad, on võimalik rikkumise menetlemine *proovivõtmisest kõrvalehoidmisena* *koodeksi* artikli 2.3 tähenduses ja *dopingukontrolliga manipuleerimise* või *manipuleerimise katsena* *koodeksi* artikli 2.5 tähenduses; ning
- c. igal juhul peab DVO kaaluma *sportlase sihttestimist*.

[11.4.2 Kommentaar: DVO vastutusele kuulub võimalike sportlase poolt sisestatud värskenduste olemasolu kontrollimise tagamine enne sportlaselt proovi võtmise katset tema esitatud asukohateabe alusel. Kahtluste vältimiseks märgitakse siinjuures, et sportlane, kes värskendab oma 60 minuti pikkust ajavahemikku konkreetse päeva jaoks enne algse 60 minuti pikkuse ajavahemiku saabumist, peab siiski olema valmis testimisel osalemiseks algse 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel, kui ta kõnealuse algse 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel testimiseks üles leitakse.

Eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemiku värskendamine on lubatud suvalisel ajal kuni selle ajavahemiku alguseni. *Samas on juhul, kui asjaolud selleks põhjust annavad, võimalik sportlase poolt sisseviidud viimase hetke värskenduste menetlemine dopinguvastase reegli rikkumisena – proovivõtmisest kõrvalehoidmisena* *koodeksi* artikli 2.3 tähenduses ja/või *dopingukontrolliga manipuleerimisena* (või *manipuleerimise katsena*) *koodeksi* artikli 2.5 tähenduses.

Kui sportlane sisestab värskenduse, kuid sisestatud värskendatud teave on ebatäielik, ebatäpne või ebapiisav võimaldamaks sportlase leidmist DVO poolt, on võimalik selle menetlemine mitteesitamisena kooskõlas punktiga 11.3.5(b).]

11.4.3 *Sportlast* saab testimisel mitteosalemises süüdistada vaid juhul, kui vastutav DVO suudab punktis 11.6.3 sätestatud tulemuste haldusmenetluse järel tõendada kõigi järgnevate väidete paikapidavust:

- a. et *sportlase* nõuetekohasel teavitamisel tema kaasamisest *registreeritud testimiskogumisse* hoiatati *sportlast* tema vastutuse osas testimisel mitteosalemise eest juhul, kui ta pole *testimiseks* kättesaadav oma esitatud asukohateabes osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel vastava ajavahemiku jaoks osutatud kohas;
- b. et DKA üritas testida *sportlast* vastava kvartali suvalisel päeval, *sportlase* poolt tema vastava päeva jaoks esitatud asukohateabes osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel, külastades selleks ajavahemikuks osutatud kohta;

[11.4.3(b) Kommentaar: Kui sportlane pole testimiseks kättesaadav eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemiku alguses, kuid on testimiseks kättesaadav hiljem sama 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel, peaks DKA võtma proovi ja loobuma katse menetlemisest ebaõnnestunud testimiskatsena, kuid sisestama DKA proovivõtuaruandesse üksikasjaliku teabe sportlase hilinenud kättesaadavuse kohta. Vastutav DKA peaks menetlema ükskõik milliseid niisugust liiki käitumismustreid võimaliku dopinguvastase reegli rikkumisena – proovivõtmisest kõrvalehoidmisena koodeksi artikli 2.3 või koodeksi artikli 2.5 tähenduses. Samuti võib see põhjust anda sportlase sihttestimiseks.]

Kui sportlane on testimiseks üles leitud, ei tohi ta DKA kõrvalt lahkuda enne proovivõtmise lõpuleviimist, isegi kui selleks ei piisa eelmainitud 60 minuti pikkusest ajavahemikust.

Kui sportlane ei ole testimiseks kättesaadav tema poolt vastavaks päevaks osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel vastava ajavahemiku jaoks osutatud kohas, on tegu testimisel mitteosalemisega, seda isegi juhul, kui ta samal päeval hiljem üles leitakse ja edukalt proovi annab.]

- c. et eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel rakendas DKA asjaolusid (s.t. osutatud koha olemust) arvesse võttes mõistlikke jõupingutusi sportlase leidmiseks, välja arvatud *sportlasele* testist *etteteatamist*;

[11.4.3(c) Kommentaar: Kui DKA on saabunud eelmainitud 60 minuti pikkuse ajavahemiku jaoks osutatud kohta, ent sportlast ei õnnestu kohe leida, peaks DKA jääma mainitud kohta vastava 60 minuti pikkuse ajavahemiku lõpuni ja rakendama allesjäänud aja vältel asjaolusid arvestades mõistlikke jõupingutusi sportlase leidmiseks.]

- d. et punkti 11.4.4 sätetest on kinni peetud (vastavalt vajadusele); ning
- e. et *sportlase* kättesaamatus *testimiseks* osutatud kohas osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel oli põhjustatud vähemalt hooletusest. Sellega seoses eeldatakse, et *sportlane* on süüdi hooletuses, juhul, kui alampunktides 11.4.3 (a)

kuni (d) sätestatud tingimused leiavad tõestust. Antud eeldust saab ümber lükata vaid siis, kui *sportlane* tõendab, et temapoolne hooletu käitumine ei pannud alust ega aidanud kaasa sellele, et ta (i) polnud kättesaadav testimiseks vastavas kohas vastava ajavahemiku vältel; ning (ii) ei värskendanud oma uusimat esitatud asukohateavet teavitamiseks alternatiivsest asukohast, kus ta vastava päeva jaoks osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel testimiseks kättesaadav oleks olnud.

[11.4.3(e) Kommentaar: Koodeksi artikli 2.4 kohase dopinguvastase reegli rikkumise tuvastamise korral omab sportlase tegelik süülisuse aste (s.t. hooletus või raskem) tähtsust kohaldatava võistluskeelu pikkuse hindamisel vastavalt koodeksi artiklile 10.3.3.]

11.4.4 *Sportlase* õiglase kohtlemise tagamiseks läheb juhul, kui *sportlase* testimise katse mõne tema esitatud asukohateabes osutatud 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel peaks ebaõnnestuma, ükskõik milline hilisem katse selle *sportlase* testimiseks (sama või mis tahes muu DVO poolt) *sportlase* testimisel mitteosalemisena arvesse vaid siis, kui *sportlast* on teavitatud algsest ebaõnnestunud katsest kooskõlas punktiga 11.6.3(b).

11.5 Võistkondlikud spordialad

[11.5 Kommentaar: Rahvusvahelise testimisstandardi 2007. aasta versiooni 3.0 muudatuste konsultatsioonifaasi käigus 2007-2008. aastal oli paljude võistkondlike spordialade esildiste ühiseks teemaks see, et ükskõik milline ühtlustatud asukohateabesüsteem peab olema piisavalt paindlik kajastamiseks asjaolu, et võistkondlike spordialade korraldus ja nendega tegelemine on pigem võistkonnapõhine kui üksikisikupõhine, kusjuures suurem osa vastavate spordialadega seonduvatest toimingutest on pigem kollektiivipõhised kui üksikisikupõhised. Käesoleva punkti 11.5 eesmärgiks on võistkondlike spordialade antud omaduse kajastamine, nähes ette registreeritud testimiskogumi määratlemise võistkondade suhtes. Samuti näeb see ette vastavate võistkondade koosseisu kuuluvaid sportlasi puudutava asukohateabe esitamist kollektiivsetel alustel, kusjuures võistkonna kollektiivseid toiminguid käsitlevat teavet täiendatakse üksikisikute asukohateabe esitamise teel ajavahemike osas, mil sportlased on võistkonnast lahus. Kooskõlas 2004-2007. aastal võistkondlikel spordialadel (näiteks veepalli ja rägbi alaliitude poolt) juurutatud süsteemidega jääb iga sportlane alati isiklikult vastutavaks asjaomase asukohateabe täpsuse ning enese kättesaadavuse tagamise eest testimiseks vastavas asukohas.]

11.5.1 *Võistkondliku spordiala RA* võib määratleda oma *registreeritud testimiskogumi* võistkonnapõhiselt, s.t. nõnda, et kõnealuse *RA registreeritud testimiskogumisse* kuuluvad asjaomasel ajavahemikul konkreetsete võistkondade mõningad või kõik *sportlased*.

[11.5.1 Kommentaar: Näiteks võib RA moodustada registreeritud testimiskogumi oma kõrgeima reitinguga rahvuslike esindusvõistkondade põhjal mis tahes ajahetkel. Aastal, mil leiavad aset kõnealuse RA maailmameistrivõistlused, võib RA laiendada oma registreeritud testimiskogumit nõnda, et sinna kuuluksid kõik rahvuslikud esindusvõistkonnad, mis on maailmameistrivõistlustele kvalifitseerunud. Kooskõlas punktiga 11.7.5 võib RA delegeerida vastutuse taoliste sportlaste asukohateabe kogumise eest asjaomastele riiklikele alaliitudele.]

Võistkondlikku spordiala oma riiklikku registreeritud testimiskogumisse kaasav RDVO võib rakendada sama lähenemist.]

11.5.2 Niisuguste asjaolude korral, kooskõlas punktiga 11.2.4, kajastamaks asjaolu, et võistkonna liikmelisus võib regulaarselt muutuda, kohustub RA avaldama reeglid, mis käsitlevad muudatusi *registreeritud testimiskogumi* koosseisus asjaomase ajavahemiku vältel.

[11.5.2 Kommentaar: Näiteks võistkondliku spordiala korral, mille registreeritud testimiskogum tuvastatakse rahvuslike esindusvõistkondade põhiselt, võib RA korraldada liikmelisuse nende sportlaste alusel, kes olid kaasatud viimati valitud rahvuslikku esinduskoosseisu enne asjaomast kvartalit. Kui kõnealuse kvartali vältel valitakse uus koosseis, mis erineb varasemast koosseisust, määravad RA reeglid kindlaks selle, kas muudatused kajastuvad viivitamatult (nt. ükskõik milline esimese koosseisu sportlane, kes teise koosseisu ei kuulu, arvatakse koheselt registreeritud testimiskogumist välja) või, alternatiivselt, järgmise kvartali algusest (s.t. sportlane, kes teise koosseisu ei kuulu, jääb registreeritud testimiskogumisse selle kvartali lõpuni).]

11.5.3 Kui *võistkondliku spordiala registreeritud testimiskogum* määratakse kindlaks võistkonnapõhiselt, võib eeldada, et vastavate võistkondade sportlased sooritavad suurema osa oma sporditoimingutest (nt. treeningud, reisimine, taktikaline õpe) kollektiivsetel alustel. Eeltoodust tulenevalt on suur osa punkti 11.3 all nõutavast asukohateabest kõigi võistkonda kuuluvate *sportlaste* korral sama. Lisaks, kui võistkonda kuuluv *sportlane* ei osale võistkonna kavandatud kollektiivses toimingus (nt. vigastuse tõttu), on tõenäoline, et ta sooritab muid toiminguid oma võistkonna järelevalve all (nt. ravi võistkonna arsti poolt). Niisuguseid võistkonnapõhiseid toiminguid, olgu need kollektiivsed või mitte, nimetatakse käesolevas *rahvusvahelises testimisstandardis* võistkondlikuks tegevuseks.

11.5.4 *Sportlase*, kes on kaasatud *registreeritud testimiskogumisse* seoses asjaoluga, et ta kuulub teatud võistkonna koosseisu, suhtes kehtivad samad käesolevas osas 11 sätestatud individuaalsed asukohateabe nõuded, mis on kohustuslikud *sportlaste* jaoks, kes on kaasatud *registreeritud testimiskogumisse* mõnu muu kriteeriumi põhjal. Samas võib *sportlane* vastavalt punktidele 11.3.6. ja 11.3.7 punktis 11.5.3 kirjeldatud asjaolude korral delegeerida oma asukohateabe esitamise vastavalt punktidele 11.3.1 ja 11.3.2 (ning/või tema esitatud asukohateabe ükskõik millised värskendused vastavalt punktile 11.4.2) osaliselt või täielikult võistkonnale, näiteks (sõltuvalt vastutava DVO reeglitest) treenerile, mänedžerile või riiklikule alaliidule.

[11.5.4 Kommentaar: Kahtluste vältimiseks, mugavuse ja tõhususe huvides, võib võistkondliku spordialaga tegelev sportlane delegeerida oma asukohateabe esitamise oma võistkonnale mitte üksnes võistkondliku tegevuse ajaks, vaid ka ajavahemikeks, mil ta on võistkonnast lahus, tingimusel, et võistkond on sellega nõus. Niisuguste asjaolude korral on sportlane kohustatud esitama teabe oma isikliku asukoha kohta asjaomasel ajavahemikul võistkonnale, võistkonna poolt võistkondliku tegevuse kohta esitatava teabe täiendamiseks.

Võistkondlike spordialade korral, kus sportlane võib kuuluda enam kui ühe võistkonna koosseisu ja võib seetõttu ükskõik millisel teabe esitamise ajavahemikul olla kaasatud enam kui ühe võistkonna võistkondlikku tegevusse, peaksid asjaomased reeglid selgelt

sätetama punkti 11.3 kohaselt nõutava teabe kogumise ning esitamise. Näiteks juhul, kui RA moodustab oma registreeritud testimiskogumi riiklike esindusvõistkondade põhjal, võivad taolistesse võistkondadesse kuuluvad sportlased veeta suure osa oma ajast koos vastavate riiklike esindusvõistkondadega, võisteldes rahvusvahelistel üritustel, kuid võivad veeta olulise osa oma ajast ka koos oma klubidega, võisteldes siseriiklikel ja/või regionaalsetel üritustel. Niisuguste asjaolude korral peaks rahvuslik alaliit koguma teavet sportlase võistkondliku tegevuse kohta oma klubi eest ja lülitama selle esitatava asukohateabe koosseisu, ühes teabega riikliku esindusvõistkonna võistkondlikest tegevustest ning sportlase isikliku asukohateabega asjaomase ajavahemiku kohta.]

11.5.5 Punktis 11.5.4 tuvastatud asjaolude korral võib võistkond (nt. rahvuslik alaliit) esitada asukohateabe oma sportlaste nimel, esitades punkti 11.4 kohaselt nõutava teabe, järgnevalt:

- a. täielik postiaadress ametlike teadete saatmiseks, vastavalt punktile 11.3.1(a). Kui *sportlasega* on kokku lepitud, on võimalik vastavate teadete saatmine võistkonnale.
- b. punktides 11.3.1(b), (c), (d) ja (f) sätestatud teave;
- c. järgneva kvartali iga päeva kohta, ükskõik milise võistkondliku tegevuse kellaeg või -ajad igal päeval, olgu tegu kollektiivse tegevuse (nt. treening) või individuaalse tegevusega võistkonna järelevalve all (nt. meditsiiniline ravi), sealhulgas toimumiskoht ja ükskõik milline muu teave, mis on vajalik sportlase leidmiseks vastaval kellaajal või -aegadel; ning

[11.5.5(c) Kommentaar: Kui sportlane sooritab muid regulaarseid tegevusi lisaks võistkondlikele tegevustele (nt. on amatöorsportlane ja käib seetõttu ka tööl või koolis), tuleks samuti avaldada niisuguste muude regulaarsete tegevuste toimumiskohad ning ajalised raamistikud, vastavalt punktile 11.3.1(e).]

- d. järgneva kvartali iga päeva kohta, üks kindel 60 minuti pikkune ajavahemik kella 6.00 ja 23.00 vahel, mil *sportlane* on teatud kindlas kohas *testimiseks* kättesaadav ning juurdepääsetav. Kahtluste vältimiseks – see 60 minuti pikkune ajavahemik võib kattuda ükskõik millise vastaval päeval sooritatava võistkondliku tegevusega.

11.5.6 *Registreeritud testimiskogumitesse* kuuluvate võistkondlike spordialade sportlaste korral määratakse vastutus mitteesitamiste eest kindlaks vastavalt punktile 11.3.5 ja vastutus testimisel mitteosalemiste eest vastavalt punktile 11.4.2. Vastavalt punktile 11.3.7:

- a. kui võistkond jätab nõutava asukohateabe esitamata või esitab asukohateabe, kuid ei kaasa kõiki nõutavaid andmeid, on (punktis 11.3.5 esitatud nõudeid arvestades) *sportlane* süüdi mitteesitamises vastavalt koodeksi artiklile 2.4; ning
- b. kui ükskõik millised nõutavad andmed muutuvad pärast asukohateabe esitamist, tuleb vastavalt punktile 11.4.2 esitada värskendus, tagamaks esitatud asukohateabe täpsuse igal ajal. Kui värskendus jääb sisestamata ja selle tulemusena ebaõnnestub *sportlase* testimise katse eelmainitud 60 minuti pikkuse

ajavahemiku vältel, on *sportlane* (punktis 11.4.3 esitatud nõudeid arvestades) süüdi testimisel mitteosalemises koodeksi artikli 2.4 alusel.

[11.5.6 Kommentaar: Näiteks juhul, kui sportlase testimise katse 60 minuti pikkuse ajavahemiku vältel, mis kattub teatud võistkondliku tegevuse toimumisajaga, ebaõnnestub seoses võistkonna ametiisiku poolt valeandmete esitamisega vastava võistkondliku tegevuse suhtes või varem esitatud teabe värskendamata jätmisega vastavat võistkondlikku tegevust puudutavate andmete muutumise järel, võidakse võistkonna suhtes rakendada niisuguse rikkumise korral kohaldatavates RA reeglites ettenähtud sanktsioone, kuid sportlane on endiselt süüdi (eeldusel, et punktis 11.4.3 esitatud nõuded on täidetud) testimisel mitteosalemises. Niisugune kord on vajalik tulenevalt asjaolust, et kui sportlane saaks süüdistada oma võistkonda enda kättesaamatuses testimiseks võistkonna poolt avaldatud kohas, õnnestuks sportlasel vältida vastutust oma asukoha teadaandmise eest testimise eesmärgil. Mõistagi on võistkond sportlasega võrdväärselt huvitatud asukohateabe esitamise täpsuse tagamisest ja asukohateabe rikkumiste vältimisest sportlase poolt.]

11.5.7 Kooskõlas punktiga 11.1.6, lisaks registreeritud testimiskogumi alalhoidmisele vastavalt käesoleva punkti 11.5 eelnevatele sätetele, võib DVO võistkondliku spordiala korral kehtestada ühe või mitu täiendavat testimiskogumit oma volialasse kuuluvate võistkondade/sportlaste jaoks ning kohaldada vastava(te) kogumi(te) korral erinevaid nõudeid asukohateabele koodeksi artikli 2.4 tähenduses.

[11.5.7 Kommentaar: Niisuguse täiendava kogumi heaks näiteks on Inglismaa Jalgpalliliidu poolt 2006-2008 aastal alalhoitud asukohateabe kogum, mis hõlmas kõiki teatud võistkondadesse kuuluvaid sportlasi. Inglismaa Jalgpalliliidu lähenemise raames, mis on FIFA ja mõningate muude võistkondlike spordialade RA-de poolt kasulikuks mudeliks kuulutatud, vastutab vastavasse kogumisse valitud võistkond asukohateabe regulaarse esitamise eest Jalgpalliliidule – avaldatakse võistkonda registreeritud sportlaste nimed ning võistkonna treeningu- ja võistlusgraafik järgnevatks perioodiks. Teisisõnu edastatakse Jalgpalliliidule kogu meeskonna kollektiivne asukohateabe punktis 11.5.3 viidatud võistkondlike tegevuste vältel. Juhul, kui võistkonda kuuluvat sportlast üritatakse testida vastava võistkondliku tegevuse kestel ja sportlane pole osutatud kohas testimiseks kättesaadav, viiakse sportlase suhtes läbi võimaliku testimisel mitteosalemise juurdlus. Kui juurdluse käigus tuvastatakse, et sportlane polnud testimiseks kättesaadav seoses sellega, et võistkond ei esitanud Jalgpalliliidule täpset teavet sportlase osalemisest vastavas võistkondlikus tegevuses ja/või selle toimumiskohast, rakendatakse sanktsioone pigem võistkonna kui sportlase suhtes. Vastasel juhul aga loetakse sportlane testimisel mitteosalemises süüdi olevaks, välja arvatud erandlike asjaolude ilmnemisel.

Käesoleva standardi ükski säte ei keela antud liiki kogumite alalhoidmist DVO-de poolt võistkondlike spordialade korral, antud liiki asukohateabe nõudeid rakendades. Kahtluste vältimiseks märgitakse, et eeltoodu on võimalik lisaks registreeritud testimiskogumi alalhoidmisele vastavalt käesoleva punkti 11.5 eelnevatele sätetele (mitte selle asemel), mille suhtes kehtivad täies ulatuses käesoleva osa 11 nõuded.]

11.6 Tulemuste haldus

11.6.1 *Rahvusvahelise testimisstandardi* Lisa A („Võimaliku rikkumise juurdlemine“) ei kehti asukohateabe rikkumiste suhtes. Selle asemel kehtivad käesoleva punkti 11.6 sätted.

11.6.2 Tulemuste haldusprotsess näiva mitteesitamise korral peab kulgema järgnevalt:

- a. Kui leitakse, et kõik punktis 11.3.5 esitatud nõuded mitteesitamiste osas on täidetud, peab vastutav DVO 14 (neljateistkümne) päeva jooksul näiva mitteesitamise avastamise kuupäevast saatma asjaomasele *sportlasele* teate näiva mitteesitamise kohta, nõudes vastust 14 (neljateistkümne) päeva jooksul teate kättesaamisest alates. Teates peaks vastutav DVO hoiatama *sportlast*:
 - i. asjaolust, et kui *sportlasel* ei õnnestu veenda vastutavat DVO-d selles, et mitteesitamist pole aset leidnud, registreeritakse *sportlase* suhtes väidetav asukohateabe rikkumine (mille suhtes kehtib ülejäänud tulemuste haldusprotsess, nagu allpool sätestatud); ning
 - ii. väidetava asukohateabe rikkumise ärakuulamiskolleegiumi poolt kinnitamise tagajärgedest *sportlase* jaoks.

[11.6.2(a)(ii) Kommentaar: Teade peaks sportlasele selgeks tegema selle, kas tema suhtes on arvel muid väidetavaid asukohateabe rikkumisi 18 kuu jooksul enne käsitletavat väidetavat asukohateabe rikkumist.]

- b. Kui *sportlane* näiva mitteesitamise vaidlustab, peab vastutav DVO läbi viima punkti 11.3.5 kõigi nõuete täidetuse kordushindamise. Kui vastutav DVO otsustab, et mitteesitamine on aset leidnud, tuleb *sportlast* sellest kirja teel teavitada 14 (neljateistkümne) päeva jooksul pärast *sportlaselt* vastuse saamist.

[11.6.2(b) Kommentaar: Ükskõik milline sportlasele punkti 11.6.2(b) kohaselt saadetav teade, mis kinnitab mitteesitamise asetleidmist, tuleb saata ka WADA-le ja ükskõik millisele muule poolele või pooltele, millel on õigus apellatsioonkaebuse esitamiseks vastavalt koodeksi artiklile 13, ning WADA ja/või mainitud muu pool võib esitada selle suhtes apellatsioonkaebuse vastavalt mainitud artiklile.]

- c. Kui *sportlaselt* ei saada määratud tähtajaks vastust, või kui vastutav DVO otsustab (olenemata *sportlase* vastusest), et mitteesitamine on aset leidnud), saadab vastutav DVO *sportlasele* teate väidetava mitteesitamise registreerimisest tema vastu. Samaaegselt teavitab vastutav DVO *sportlast* sellest, et tal on õigus vastava otsuse halduslähivaatuseks;
- d. Kui *sportlane* seda nõuab, sooritab vastava halduslähivaatuse vastutava DVO poolt volitatud isik, kes väidetava mitteesitamise varasemal hindamisel ei osalenud. Lähivaatus põhineb üksnes kirjalikel ütlustel ja keskendub sellele, kas kõik punktis 11.3.5 sätestatud nõuded on täidetud. Lähivaatus peab olema lõpule viidud 14 (neljateistkümne) päeva jooksul alates *sportlase* taotluse saamisest ja otsus *sportlasele* kirja teel edastatud 7 (seitsme) päeva jooksul alates otsuse vastuvõtmisest;

[11.6.2(d) Kommentaar: Käesoleva standardi ükski säte ei keela piisavaid ressursse omaval DVO-l rakendada vastava halduslõbivaatuse sooritamiseks kuni kolmest isikust koosnevat kolleegiumi, tingimusel, et ükski neist isikutest ei osalenud väidetava mitteesitamise varasemal hindamisel.]

- e. Kui lõbivaatuse käigus selgub, et punkti 11.3.5 nõudeid pole täidetud, ei käsitleta väidetavat mitteesitamist mingil viisil asukohateabe rikkumisena; ning

[11.6.2(e) Kommentaar: Ükskõik milline sportlasele punkti 11.6.3(b) kohaselt saadetav teade, mis kinnitab mitteesitamise puudumist, tuleb saata ka WADA-le ja ükskõik millisele muule poolele või pooltele, millel on õigus apellatsioonkaebuse esitamiseks vastavalt koodeksi artiklile 13, ning WADA ja/või mainitud muu pool võib esitada selle suhtes apellatsioonkaebuse vastavalt mainitud artiklile.]

- f. Kui *sportlane* ei taotle väidetava mitteesitamise halduslõbivaatust määratud tähtajaks, või kui halduslõbivaatus tuvastab, et kõik punkti 11.3.5 nõuded on täidetud, registreerib vastutav DVO sportlase vastu mitteesitamise ja teavitab *sportlast* ning (konfidentsiaalsuse alusel) WADA-d ja kõiki muid asjaomaseid DVO-sid kõnealuselt mitteesitamisest ning selle asetleidmise kuupäevast.

[11.6.2(f) Kommentaar: Kahtluste vältimiseks märgitakse, et vastutavat DVO-d ei keelata teavitamast (range konfidentsiaalsuse alusel) muid asjaomaseid DVO-sid väidetavast mitteesitamisest tulemuste haldusprotsessi varasemal etapil. Pigem on vastutaval DVO-l selleks õigus alati, kui vastutav DVO seda kohaseks peab (testide planeerimise eesmärgil vms.).

Punktis 11.6.2(f) mainitud teade peaks sportlasele taaskord selgeks tegema selle, kas tema suhtes on arvel muid väidetavaid asukohateabe rikkumisi 18 kuu jooksul enne käsitletavat väidetavat mitteesitamist.]

11.6.3 Tulemuste haldusprotsess näiva testimisel mitteosalemise korral peab kulgema järgnevalt:

- a. DKA esitab oma DVO-le ebaõnnestunud katse aruande, määratledes *proovi* võtmise katse asjaolud, sh. katse kuupäev, külastatud koht, täpne külastatud kohta saabumise ja sealt lahkumise aeg, kohas *sportlase* leidmiseks rakendatud abinõu(d), sealhulgas üksikasjalik teave kokkupuudete kohta kolmandate isikutega, ning mis tahes muu asjaomane teave *proovi* võtmise katsest.

[11.6.3(a) Kommentaar: WADA annab DVO-de käsutusse kasutamiseks/kohandamiseks sobiva ebaõnnestunud katse aruande malli. Muu DVO volitamisel testi läbiviimiseks enda nimel võib volitav DVO määratleda tähtaja ebaõnnestunud katse aruande esitamiseks volitavale DVO-le.]

- b. Kui leitakse, et kõik punktis 11.4.3 esitatud nõuded testimisel mitteosalemiste osas on täidetud, peab vastutav DVO (s.t. DVO, kelle nimel katse sooritati) 14 (neljateistkümne) päeva jooksul ebaõnnestunud katse kuupäevast saatma *sportlasele* teate ebaõnnestunud katsest, nõudes vastuse esitamist 14

(neljateistkümne) päeva jooksul teate kättesaamisest alates. Teates peaks vastutav DVO hoiatama *sportlast*:

- i. selle kohta, et kui *sportlase* ei õnnestu veenda vastutavat DVO-d selles, et testimisel mitteosalemist pole aset leidnud, registreeritakse *sportlase* suhtes väidetav testimisel mitteosalemine (mille suhtes kehtib ülejäänud tulemuste haldusprotsess, nagu allpool sätestatud); ning
- ii. väidetava testimisel mitteosalemise ärakuulamiskolleegiumi poolt kinnitamise tagajärgedest *sportlase* jaoks.

[11.6.3(b)(ii) Kommentaar: Teade peaks sportlasele samuti selgeks tegema selle, kas tema suhtes on arvel muid avaldatud asukohateabe rikkumisi 18 kuu jooksul enne käsitletavat väidetavat testimisel mitteosalemist.] (Vt. ka kommentaar punkti 11.6.3(d)) juurde.]

- c. Kui *sportlane* näiva testimisel mitteosalemise vaidlustab, peab vastutav DVO läbi viima punkti 11.4.3 kõigi nõuete täidetuse kordushindamise. Kui vastutav DVO otsustab, et testimisel mitteosalemine on aset leidnud, tuleb *sportlast* sellest kirja teel teavitada 14 (neljateistkümne) päeva jooksul pärast sportlaselt vastuse saamist.

[11.6.3(c) Kommentaar: WADA kavatseb välja anda suunised ebaõnnestunud katsete hindamise osas, sh. selgituste osas, mis on või ei ole vastuvõetavad näiva testimisel mitteosalemise õigustamiseks.]

Ükskõik milline sportlasele punkti 11.6.3(c) kohaselt saadetakse teade, mis kinnitab testimisel mitteosalemise puudumist, tuleb saata ka WADA-le ja ükskõik millisele muule poolele või pooltele, millel on õigus apellatsioonkaebuse esitamiseks vastavalt koodeksi artiklile 13, ning WADA ja/või mainitud muu pool võib esitada selle suhtes apellatsioonkaebuse vastavalt mainitud artiklile.]

- d. Kui *sportlaselt* ei saada määratud tähtajaks vastust, või kui vastutav DVO otsustab (olenemata *sportlase* vastusest), et testimisel mitteosalemine on aset leidnud, saadab vastutav DVO *sportlasele* teate väidetava testimisel mitteosalemise registreerimisest tema vastu. Samaaegselt teavitab vastutav DVO *sportlast* sellest, et tal on õigus taotleda väidetava testimisel mitteosalemise halduslõbivaatust. Sellega seoses tuleb *sportlasele* esitada ebaõnnestunud katse aruanne, kui seda pole esitatud varem protsessi käigus.

[11.6.3(d) Kommentaar: Kui DVO seda eelistab, võib DVO esitada ebaõnnestunud katse aruande sportlasele enne antud etappi (s.t. algse teate saatmisel kooskõlas punktiga 11.6.3(b)), või esitada algselt vaid näiva testimisel mitteosalemise põhilised asjaolud, oodates täieliku ebaõnnestunud katse aruande esitamisega antud etappi.]

- e. Vastava taotluse esitamisel viib halduslõbivaatuse läbi vastutava DVO poolt volitatud isik, kes väidetava testimisel mitteosalemise varasemal hindamisel ei osalenud; halduslõbivaatus põhineb vaid kirjalikel ütlustel ja keskendub sellele, kas

kõik punktis 11.4.3 sätestatud nõuded on täidetud. Vajadusel võidakse asjaomaselt DKA-lt taotleda täiendava teabe esitamist eelmainitud volitatud isikule. Läbivaatus peab olema lõpule viidud 14 (neljateistkümne) päeva jooksul alates *sportlase* taotluse saamisest ja otsus *sportlasele* kirja teel edastatud 7 (seitsme) päeva jooksul alates otsuse vastuvõtmisest.

[11.6.3(e) Kommentaar: Käesoleva standardi ükski säte ei keela piisavaid ressursse omaval DVO-l moodustada vastava haldusläbivaatuse sooritamiseks kuni kolmest isikust koosnevat kolleegiumi, tingimusel, et ükski neist isikutest ei osalenud väidetava testimisel mitteosalemise varasemal hindamisel.]

- f. Kui volitatud isikule näib, et punkti 11.4.3 nõudeid pole täidetud, ei käsitleta *sportlase* ebaõnnestunud testimiskatset mingil viisil testimisel mitteosalemisena; ning

[11.6.3(f) Kommentaar: Ükskõik milline sportlasele punkti 11.6.3(f) kohaselt saadetakse teade, mis kinnitab testimisel mitteosalemise puudumist, tuleb saata ka WADA-le ja ükskõik millisele muule poolele või pooltele, millel on õigus apellatsioonkaebuse esitamiseks vastavalt koodeksi artiklile 13, ning WADA ja/või mainitud muu pool võib esitada selle suhtes apellatsioonkaebuse vastavalt mainitud artiklile.]

- g. Kui *sportlane* ei taotle väidetava testimisel mitteosalemise haldusläbivaatust määratud tähtajaks, või kui haldusläbivaatus tuvastab, et kõik punkti 11.4.3 nõuded on täidetud, registreerib vastutav DVO *sportlase* vastu testimisel mitteosalemise ja teavitab *sportlast* ning (konfidentsiaalsuse alusel) WADA-d ja kõiki muid asjaomaseid DVO-sid kõnealusest testimisel mitteosalemisest ning selle asetleidmise kuupäevast.

[11.6.3(g) Kommentaar: Kahtluste vältimiseks märgitakse, et testimiskatse sooritanud DVO-d ei keelata teavitamast (range konfidentsiaalsuse alusel) muid asjaomaseid DVO-sid väidetavast testimisest mitteosalemisest tulemuste haldusprotsessi varasemal etapil. Pigem on DVO-l selleks õigus alati, kui DVO seda kohaseks peab (testide planeerimise eesmärgil vms.).

Punktis 11.6.3(g) mainitud teade peaks sportlasele taaskord selgeks tegema selle, kas tema suhtes on arvel muid väidetavaid asukohateabe rikkumisi 18 kuu jooksul enne käsitletavat väidetavat testimisel mitteosalemist.

Juhul, kui tulemuste halduse eest vastutav DVO, nagu määratletud punktis 11.7.5, ei ole testimiskatse sooritanud DVO, julgustatakse tulemuste halduse eest vastutavat DVO-d eelmainitud teate saamisel asjaga viivitamatult tutvuma, andmaks oma hinnangut sellele, kas testimiskatse sooritanud DVO poolt avaldatud testimisel mitteosalemist puudutav tõendusmaterjal on piisav asukohateabe rikkumise tuvastamiseks vastavalt koodeksi artiklile 2.4. Tulemuste halduse eest vastutav DVO peaks mis tahes kahtluste korral pöörduma testimiskatse sooritanud DVO poole võimalikult kiiresti, s.t. mitte ootama kahtluste väljendamisega seni, kuni sportlase arvele on ükskõik millise 18 kuu pikkuse ajavahemiku vältel kogunenud kolm väidetavat asukohateabe rikkumist. Tulemuste halduse eest vastutava DVO mis tahes otsus muu DVO poolt registreeritud asukohateabe rikkumise tühistamise kohta piisava

tõendusmaterjali puudumise tõttu tuleb edastada vastavale muule DVO-le ja WADA-le, ei kahjusta WADA õigust apellatsioonkaebuse esitamiseks koodeksi artikli 13 kohaselt ega mõjuta mingil juhul ükskõik milliste muude vastava sportlase suhtes avaldatud asukohateabe rikkumiste kehtivust.]

11.6.4 DVO, mis avaldab või saab teate asukohateabe rikkumise registreerimisest *sportlase* suhtes, avaldab vastavat teavet üksnes teadmismajadusega isikutele, välja arvatud juhul ja seni, kui (muuhulgas) vastavate asukohateabe rikkumiste põhjal tuvastatakse, et *sportlane* on toime pannud dopinguvastase reegli rikkumise *koodeksi* artikli 2.4 tähenduses. Teadmismajadusega isikud kohustuvad samuti säilitama vastava teabe konfidentsiaalsust eelmainitud hetkeni.

[11.6.4 Kommentaar: Eeltoodu ei keela DVO-d avaldamast üldist statistilist aruannet oma tegevuse kohta, kus on üldiselt välja toodud DVO volialasse kuuluvate sportlaste suhtes teatud ajavahemikul avaldatud asukohateabe rikkumiste arv, tingimusel, et sellega seoses ei avalikustata mingit teavet, mis võimaldaks tuvastada vastavate sportlaste isikuid. DVO ei tohiks avaldada seda, kas teatud kindla sportlase suhtes on arvel väidetavaid asukohateabe rikkumisi või mitte (või kas teatud spordialadel leidub või ei leidu sportlasi, kelle suhtes on arvel väidetavaid asukohateabe rikkumisi).]

11.6.5 Vastutav DVO peab arvestust iga tema *registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlase* kõigi väidetavate asukohateabe rikkumiste üle. Kui väidetakse, et vastav *sportlane* on toime pannud 3 (kolm) asukohateabe rikkumist ükskõik millise 18 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul:

- a. Kui kahe või enama niisuguse väidetava asukohateabe rikkumise toimepanekust annab teada DVO, mille *registreeritud testimiskogumisse sportlane* vastavate rikkumiste toimepaneku ajal kuulus, on see DVO (kas RA või RDVO) vastutavaks DVO-ks sportlase vastu menetluse algatamisel vastavalt *koodeksi* artiklile 2.4. Kui mitte (näiteks juhul, kui väidetavatest asukohateabe rikkumistest annavad teada kolm erinevat DVO-d), on vastutavaks DVO-ks DVO, mille *registreeritud testimiskogumisse sportlane* kuulus kolmanda asukohateabe rikkumise kuupäeva seisuga. Kui *sportlane* kuulus vastava kuupäeva seisuga nii rahvusvahelise kui ka riikliku *registreeritud testimiskogumi* koosseisu, on vastutavaks DVO-ks RA.

*[11.6.5(a) Kommentaar: Vastutaval DVO-l on õigus saada ükskõik milliselt muult DVO-lt, mis on registreerinud ühe väidetavatest asukohateabe rikkumistest, selle väidetava asukohateabe rikkumise kohta niisugust täiendavat teavet, mida vastav vastutav DVO võib mõistlikkuse piires taotleda vastava asukohateabe rikkumise tõendusmaterjali kehtivuse hindamiseks ja *koodeksi* artikli 2.4 kohase menetluse algatamiseks selle põhjal. Kui vastutav DVO otsustab heas usus, et väidetava(te) asukohateabe rikkumis(t)ega seonduvast tõendusmaterjalist ei piisa *koodeksi* artikli 2.4 kohase menetluse alahoidmiseks, võib vastutav DVO keelduda menetluse algatamisest vastava(te) väidetava(te) asukohateabe rikkumis(t)e põhjal. Vastutava DVO mis tahes otsus *registreeritud asukohateabe rikkumise* tühistamise kohta piisava tõendusmaterjali puudumise tõttu tuleb edastada vastavale muule DVO-le ja WADA-le, ei kahjusta WADA õigust apellatsioonkaebuse esitamiseks koodeksi*

artikli 13 kohaselt ega mõjuta mingil juhul muude vastava sportlase suhtes avaldatud asukohateabe rikkumiste kehtivust.]

- b. Kui vastutav DVO ei algata menetlust *sportlase* vastu *koodeksi* artikli 2.4 alusel 30 (kolmekümne) päeva jooksul alates WADA teavitamisest kõnealuse *sportlase* kolmanda väidetava asukohateabe rikkumise kohta ükskõik millise 18 kuu pikkuse perioodi vältel, käsitletakse seda vastutava DVO otsusena dopinguvastase reegli rikkumise puudumise kohta, *koodeksi* artiklis 13 (eelkõige artiklis 13.2) sätestatud apellatsioonkaebuse esitamise õiguste tähenduses.

*[11.6.5(b) Kommentaar: Antud asjaolude juures peab taolis(t)est väidetava(te)st asukohateabe rikkumis(t)est teada andnud DVO (või DVO-d) edastama WADA-le vastava taotluse korral niisugust täiendavat teavet väidetava(te) asukohateabe rikkumis(t)e kohta, mida WADA võib mõistlikkuse piires vajada vastava(te) väidetava(te) asukohateabe rikkumis(t)e suhtes olemasoleva tõendusmaterjali kehtivuse hindamiseks ning (juhul, kui WADA seda kohaseks peab) apellatsioonkaebuse esitamiseks kooskõlas *koodeksi* artikliga 13.]*

11.6.6 *Sportlasel*, kes on väidetavalt toime pannud dopinguvastase reegli rikkumise *koodeksi* artikli 2.4 tähenduses, on õigus vastava väite tõendamisele kogu tõendusmaterjali kaasaval ärakuulamisel kooskõlas *koodeksi* artikliga 8. Ükski tulemuste haldusprotsessi käigus vastuvõetud otsus pole ärakuulamiskolleegiumi jaoks siduv, puudutagu see ükskõik millise asukohateabe rikkumise õigustamiseks esitatud selgituse kehtivust vms. Selle asemel on DVO kohustuseks iga väidetava asukohateabe rikkumise kõigi kohustuslike elementide tõendamine menetluse käigus.

[11.6.6 Kommentaar: Punkt 11.6.6 ei piira mingil viisil DVO võimalusi sportlase poolt ärakuulamisel esitatud argumendi vaidlustamiseks selle põhjal, et argumendi esitamine oleks olnud võimalik haldusprotsessi varasemal etapil, kuid seda ei tehtud.

Sportlase vastu koodeksi artikli 2.4 kohaselt menetluse algatanud DVO peaks samuti heas usus kaalutlema seda, kas sportlase suhtes tuleks menetluse tulemuste selgumiseni kohaldada esialgset võistluskeeldu kooskõlas koodeksi artikliga 7.5.2.

Kui ärakuulamiskolleegium otsustab, et üks (või kaks) väidetavat asukohateabe rikkumist on nõuetekohaselt tuvastatud, kuid kolmas väidetav asukohateabe rikkumine nõuetekohaselt tuvastamata, ei ole dopinguvastase reegli rikkumist koodeksi artikli 2.4 tähenduses aset leidnud. Kui aga sportlane paneb seejärel toime ühe (või kaks) täiendavat asukohateabe rikkumist vastava 18 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, on võimalik uue menetluse algatamine varasema menetluse ärakuulamiskolleegiumi hinnangul kinnitust leidnud asukohateabe rikkumis(t)e (vastavalt koodeksi artiklile 3.2.3) ja sportlase poolt hiljem toimepandud asukohateabe rikkumis(t)e kombinatsiooni põhjal.

Järeldusel, et sportlane on toime pannud dopinguvastase reegli rikkumise koodeksi artikli 2.4 tähenduses, on järgnevad tagajärjed:

- a. võistluskeelu kehtestamine kooskõlas koodeksi artikliga 10.3.3 (esmakordne rikkumine) või koodeksi artikliga 10.7 (teistkordne rikkumine); ning
- b. vastavalt koodeksi artiklile 10.8, kõigi sportlase poolt saavutatud üksiktulemuste diskvalifitseerimine (välja arvatud juhul, kui õigus nõuab teisiti) alates dopinguvastase rikkumise kuupäevast kuni ükskõik millise esialgse võistluskeelu või võistluskeelu alguskuupäevani, koos kõigi kaasnevate tagajärgedega, sealhulgas ilmajäämisega võimalikest medalitest, punktidest ja auhindadest. Eeltooduga seoses loetakse dopinguvastase reegli rikkumine asetleidnuks ärakuulamiskolleegiumi poolt toimunuks tunnistatud kolmanda asukohateabe rikkumise kuupäeval.

Ükskõik millise üksiku sportlase poolt toimepandud dopinguvastase reegli rikkumise koodeksi artikli 2.4 tähenduses mõju ükskõik millise võistkonna tulemustele, mida vastav sportlane vastava ajavahemiku vältel esindanud on, määratakse kindlaks kooskõlas koodeksi artikliga 11.]

11.7 Dopinguvastaste organisatsioonide asukohateabekohustused

11.7.1 RA vastutusele kuulub:

- a. rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse* kaasatavate *sportlaste* kindlaksmääramine ja kaasatud *sportlaste* nimekirja ülevaatamine vastavalt vajadusele, aeg-ajalt, kooskõlas koodeksi artikli 14.3 ning punktiga 11.2;
- b. iga *rahvusvahelisse testimiskogumisse* kaasatava *sportlase* teavitamine, kas otseselt või rahvusliku alaliidu või olümpia/paraolümpiakomitee kaudu, millele RA on delegeerinud vastutuse *sportlase* teavitamise eest:
- i. tema kaasamisest rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse*;
 - ii. asukohateabe nõuetest, mille täitmist temalt kaasamisest tulenevalt nõutakse; ning
 - iii. vastavate nõuete tema poolt eiramise võimalikest tagajärgedest;
- c. kooskõlas punktiga 11.3.1, kokkuleppe sõlmimine *RDVO*-ga selle osas, kumb neist vastutab niisuguste *sportlaste* esitatud asukohateabe vastuvõtmise eest, kes kuuluvad nii *RDVO* riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kui ka RA rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse*;
- d. toimiva süsteemi loomine esitatud asukohateabe kogumiseks, hooldamiseks ning jagamiseks, eelistatavalt (teabe sisestaja ja sisestamisaja registreerimist võimaldava) onlain-süsteemi või vähemalt faksi, e-posti ja/või SMS sõnumite abil, tagamaks selle, et:
- i. *sportlase* poolt esitatud teave salvestatakse ohutult ja turvaliselt (ideaaljuhul *ADAMS*-is või muus sarnase funktsionaalsuse ning turvalisusega tsentraliseeritud andmebaasisüsteemis);

- ii. teabele pääsevad ligi (A) volitatud isikud, kes toimivad RA nimel üksnes teadmishajaduse põhjal; (B) *WADA*; ja (C) muud *DVO*-d, mille voliala hõlmab *sportlaste testimist*, kooskõlas *koodeksi* artikliga 14.3; ning
 - iii. teabe range konfidentsiaalsus on alati tagatud, seda kasutatakse RA poolt ainuüksi *testimise* planeerimiseks, kooskõlastamiseks või läbiviimiseks, ja see hävitatakse kohaseid konfidentsiaalsusnõudeid järgides niipea, kui selle asjaomasus ammendub;
- e. tulemuste halduse läbiviimine vastavalt punktile 11.6:
- i. rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlaste* poolt toimepandud ükskõik millise näiva mitteesitamise osas (välja arvatud juhul, kui *sportlane* kuulub ka riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* ja esitab oma asukohateabe *RDVO*-le, millisel juhul on tulemuste halduse läbiviijaks ükskõik millise selle *sportlaste* poolt toimepandud näiva mitteesitamise suhtes *RDVO*); ning
 - ii. vastava *sportlaste* suhtes registreeritud ükskõik millise näiva testimisel mitteesitamis osas, kui *sportlaste* ebaõnnestunud testimiskatse sooritati RA nimel; ning
- f. distsiplinaarmenetluse algatamine *sportlaste* vastu kooskõlas *koodeksi* artiklile 2.4 punktis 11.6.5(a) osutatud asjaolude korral.

11.7.2 Olenemata punktist 11.7.1:

- a. RA võib teha ettepaneku mõne või kõigi alampunktides 11.7.1(b) kuni (e) sätestatud kohustuste delegeerimiseks *RDVO*-le ja *RDVO* sellega nõustuda;
- b. RA võib delegeerida mõne või kõik punktis 11.7.1 sätestatud kohustused *sportlaste rahvuslikule alaliidule*; või
- c. juhul, kui *WADA* otsustab, et RA ei täida mõnda või kõiki oma punktis 11.7.1 sätestatud kohustustest, võib *WADA* delegeerida mõne või kõik neist kohustustest muule kohasele *DVO*-le.

11.7.3 *RDVO* vastutusele kuulub:

- a. riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kaasatavate *sportlaste* kindlaksmääramine ja kaasatud *sportlaste* nimekirja ülevaatamine vastavalt vajadusele, aeg-ajalt, kooskõlas *koodeksi* artikli 14.3 ning punktiga 11.2;
- b. iga riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kaasatava *sportlaste* teavitamine:
 - i. tema kaasamisest riiklikku *registreeritud testimiskogumisse*;
 - ii. asukohateabe nõuetest, mille täitmist temalt kaasamisest tulenevalt nõutakse; ning

iii. vastavate nõuete tema poolt eiramise võimalikest tagajärgedest;

- c. kooskõlas punktiga 11.3.1, kokkuleppe sõlmimine RA-ga selle osas, kumb neist vastutab niisuguste sportlaste esitatud asukohateabe vastuvõtmise eest, kes kuuluvad nii *RDVO* riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kui ka RA rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse*;
- d. toimiva süsteemi loomine riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kuuluvate *sportlaste esitatud asukohateabe* kogumiseks, hooldamiseks ning jagamiseks, eelistatavalt (teabe sisestaja ja sisestamisaja registreerimist võimaldava) onlain-süsteemi või vähemalt faksi, e-posti ja/või SMS sõnumite abil, tagamaks selle, et:
- i. teave salvestatakse ohutult ja turvaliselt (ideaaljuhul ADAMS-is või muus sarnase funktsionaalsuse ning turvalisusega tsentraliseeritud andmebaasisüsteemis);
 - ii. teabele pääsevad ligi (A) volitatud isikud, kes toimivad *RDVO* nimel üksnes teadmishajaduse põhjal; (B) *WADA*; ja (C) muud *DVO*-d, mille volitused hõlmavad vastava *sportlase testimist*, kooskõlas *koodeksi* artikliga 14.3; ning
 - iii. teabe range konfidentsiaalsus on alati tagatud, seda kasutatakse *RDVO* poolt ainult *testimise* planeerimiseks, kooskõlastamiseks või läbiviimiseks, ja see hävitatakse kohaseid konfidentsiaalsusnõudeid järgides niipea, kui selle asjaomasus ammendub;
- e. tulemuste halduse läbiviimine vastavalt punktile 11.6:
- i. riiklikku *registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlase* poolt toimepandud ükskõik millise näiva mitteesitamise osas (välja arvatud juhul, kui *sportlane* kuulub ka rahvusvahelisse *registreeritud testimiskogumisse* ja esitab oma asukohateabe RA-le, millisel juhul on tulemuste halduse läbiviijaks ükskõik millise selle *sportlase* poolt toimepandud näiva mitteesitamise suhtes RA); ning
 - ii. vastava *sportlase* suhtes registreeritud ükskõik millise näiva testimisel mitteosalemise osas, kui *sportlase* ebaõnnestunud testimiskatse sooritati *RDVO* nimel; ning
- f. distsiplinaarmenetluse algatamine *sportlase* vastu kooskõlas *koodeksi* artiklile 2.4 punktis 11.6.5(a) osutatud asjaolude korral.

11.7.4 Olenemata punktist 11.7.3:

- a. *RDVO* võib delegeerida mõne või kõik punktis 11.7.3 sätestatud kohustused vastava *sportlase* rahvuslikule alaliidule või muule kohasele *DVO*-le, mille volialasse vastav *sportlane* kuulub;
- b. kohase *RDVO* puudumise korral võtab *RDVO* punktis 11.7.3 sätestatud kohustused üle *riiklik olümpiakomitee*; ning

- c. juhul, kui WADA otsustab, et punktis 11.7.3 sätestatud kohustusi ei täideta nõuetekohaselt, võib WADA delegeerida mõne või kõik neist kohustustest muule kohasele DVO-le.

11.7.5 Lisaks ükskõik millistele punktiga 11.7.2 või punktiga 11.7.4 kooskõlas delegeeritud kohustustele peab rahvuslik alaliit andma oma parima vastutava DVO abistamiseks asukohateabe kogumisel kõnealuse rahvusliku alaliidu volialasse kuuluvatelt *sportlastelt*, sealhulgas (kuid mitte üksnes) lisama oma reeglitele antud eesmärgil vastavad erisätted.

11.7.6 Ükskõik milline DVO, mille voliala hõlmab *registreeritud testimiskogumisse* kuuluva *sportlase testimist* (vt. *koodeksi* artikkel 15):

- a. omab juurdepääsuõigust vastava *sportlase* poolt oma RA-le või RDVO-le esitatud asukohateabele, selle kasutamiseks eelmainitud *testimise* läbiviimisel, kooskõlas *koodeksi* artikliga 14.3, tingimusel, et:

i. vastav DVO tagab juurdepääsu niisugusele teabele vaid volitatud isikute poolt, kes tegutsevad DVO nimel teadmismajaduse alusel, teabe range konfidentsiaalsus on alati tagatud, seda kasutatakse ainult *testimise* planeerimiseks, kooskõlastamiseks või läbiviimiseks, ja see hävitatakse kohaseid konfidentsiaalsusnõudeid järgides niipea, kui selle asjaomasus ammendub; ning

ii. vastav DVO võtab *koodeksi* artikli 15.2 kohaselt nõutaval määral arvesse oma *proovivõtutegevuste* muude DVO-de *proovivõtutegevustega* kooskõlastamise vajadust, kombineeritud *testimismeetmete* maksimaalse tõhususe tagamiseks ja üksikute *sportlaste* tarbetu mitmekordse testimise vältimiseks;

- b. peab varustama *sportlase* testimise eest vastutavat DKA-d uusimast esitatud asukohateabest pärineva teabega ning esitama DKA-le selged juhised selle kohta, kuidas tuleks *sportlast* leida proovida, kooskõlas punktiga 11.4.3(d);
- c. peab viima läbi tulemuste halduse ükskõik millise näiva testimisel mitteosalemise suhtes, mis tuleneb DVO poolt sooritatud *sportlase* testimise katsest, vastavalt punktile 11.6.3;

11.7.6(c) Kommentaar: Juhul, kui DVO üritab sooritada testi kokkuleppel muu DVO-ga, võib vastav kokkulepe ette näha tulemuste halduse läbiviimist taotleva DVO poolt ükskõik millise näiva testimisel mitteosalemise suhtes, mis kõnealuse üritusega seonduda võib.

- d. peab teavitama ebaõnnestunud üritustest viivitamatult asjaomase *sportlase* eest vastutavat DVO-d, vastavalt punktile 11.4.3(h); ning
- e. peab tegema mõistlikus taotletud ulatuses koostööd vastutava DVO ja/või WADA-ga ükskõik milliste taoliste asukohateabe rikkumiste temapoolsel juurdlemisel ning seoses ükskõik milliste vastavate asukohateabe rikkumiste suhtes algatatud menetlustega, sh. varustamine ükskõik millise taotletud täiendava teabega ning

tunnistajate ja/või dokumentide esitamine, mis on ükskõik milliste distsiplinaar- või seonduvate menetluste käigus tarvilikud ükskõik milliste talle teadaolevate faktide tõendamiseks, millel süüdistus põhineb.

KOLMAS OSA: LISAD

Lisa A – Võimaliku rikkumise juurdlemine

A.1 Eesmärk

Ükskõik milliste proovivõtuseansi eel, selle ajal või järel asetleidvate sündmuste, mis võivad viia rikkumise tuvastamiseni, hindamine, dokumenteerimine ning meetmete rakendamine.

A.2 Kehtivusala

Võimaliku rikkumise juurdlemine algab pärast seda, kui *DVO* või *DKA* võimalikust rikkumisest teada saab, ja lõpeb pärast nõutavate järelmeetmete rakendamist *DVO* poolt oma juurdluse tulemuste alusel.

A.3 Vastutus

A.3.1 *DVO* vastutab selle tagamise eest, et:

- a) Võimaliku rikkumise juurdlemine algatatakse kogu asjaomase teabe ja dokumentatsiooni põhjal.
- b) Sportlast või muud osapoolt teavitatakse võimalikust rikkumisest kirjalikult ja talle antakse võimalus vastuväidete esitamiseks.
- c) Hindamisprotsess dokumenteeritakse.
- d) Lõplik otsus tehakse muudele *DVO*-dele teatavaks kooskõlas *koodeksiga*.

A.3.2 *DKA* vastutusele kuulub:

- a) Sportlase või muu isiku teavitamine võimaliku rikkumise tagajärgede kohta.
- b) Võimalusel sportlase proovivõtuseansi lõpuleviimine.
- c) Üksikasjaliku kirjaliku aruande esitamine ükskõik millise võimaliku rikkumise kohta.

A.3.3 Proovivõtupersonali vastutusele kuulub:

- a) Sportlase või muu isiku teavitamine võimaliku rikkumise tagajärgedest.
- b) *DKA* teavitamine võimalikest rikkumistest.

A.4 Nõuded

A.4.1 *DKA* kohustub igast võimalikust rikkumisest teada andma ja/või *DVO* seda juurdlema võimalikult kiiresti.

A.4.2 Kui *DVO* otsustab, et võimalik rikkumine on aset leidnud, teavitatakse vastavat *sportlast* või muud isikut viivitamatult kirjalikult:

- a) Selle võimalikest tagajärgedest;
- b) Võimaliku rikkumise juurdlemisest *DVO* poolt ja kohaste järelmeetmete rakendamisest.

A.4.3 Ükskõik millist tarvilikku lisateavet potentsiaalse rikkumise kohta hangitakse kõigist asjaomastest allikatest, sealhulgas *sportlaselt* või muult isikult, niipea kui võimalik, ja hangitud teave talletatakse.

A.4.4 *DVO* kehtestab süsteemi selle tagamiseks, et *DVO* poolt läbiviidud võimaliku rikkumise juurdluse tulemusi võetakse arvesse seoses tulemuste halduse ning kohaldatavuse korral ka edasise kavandamise ja *sihttestimisega*.

Lisa B – Erisused puudega *sportlaste* korral

B.1 Eesmärk

Puudega *sportlaste* erivajaduste arvessevõtmise tagamine võimaluse korral seoses *proovi* andmisega, rikkumata sealjuures proovivõtuseansi terviklikkust.

B.2 Kehtivusala

Erisuste vajalikkuse kindlaksmääramine algab niisuguste olukordade tuvastamisest, mille korral *proovivõtmine* hõlmab puudega *sportlasi*, ja lõpeb *proovivõtumenetluste* ning varustuse erisustega juhul, kui need on vajalikud ja võimalikud.

B.3 Vastutus

DVO vastutab (võimaluse korral) selle tagamise eest, et DKA käsutuses oleks ükskõik milline teave ja proovivõtukomplekt, mis on nõutav proovivõtuseansi läbiviimiseks puudega *sportlasega*.

DKA vastutab *proovi* võtmise eest.

B.4 Nõuded

B.4.1 Kõik puudega *sportlastega* seonduvad teavitus- ja *proovivõtutegevused* sooritatakse kooskõlas standardsete teavitus- ning *proovivõtumenetlustega*, välja arvatud juhul, kui *sportlase* puue nõuab erisuste sisseviimist.

B.4.2 *Proovide* võtmise kavandamisel või korraldamisel võtavad *DVO* ja DKA arvesse seda, kas *proovide* võtmine puudega *sportlastelt* võib eeldada standardsete teavitus- ja *proovivõtumenetluste*, sealhulgas proovivõtukomplekti ning vahendite, erisuste sisseviimist.

B.4.3 DKA on juhul, kui olukord seda nõuab, volitatud erisuste võimaldamiseks, tingimusel, et vastavad erisused ei sea ohtu *proovi* tuvastatavust, turvalisust ega rikkumatust. Kõik vastavad erisused kuuluvad dokumenteerimisele.

B.4.4 Vaimse, füüsilise või aistingulise puudega *sportlast* võib proovivõtuseansi vältel abistada *sportlase* esindaja või proovivõtupersonal, tingimusel, et *sportlane* selleks loa annab ja DKA sellega nõus on.

B.4.5 DKA võib otsustada alternatiivse proovivõtukomplekti või vahendite rakendamise kasuks juhul, kui see on vajalik *proovi* andmise võimaldamiseks *sportlase* poolt, tingimusel, et see ei mõjuta *proovi* tuvastatavust, turvalisust ega rikkumatust.

B.4.6 Uriini kogumis- või äravoolusüsteeme kasutavad *sportlased* on kohustatud tühjendama vastavad süsteemid varasemast uriinist enne uriini*proovi* andmist analüüsiks.

Võimaluse korral toleks olemasolev uriini kogumis- või äravoolusüsteem vahetada uue, kasutamata kateetri või äravoolusüsteemi vastu.

B.4.7 DKA registreerib standardses *proovivõtumenetluses* puudega *sportlaste* jaoks sisseviidud erisused, sealhulgas kõik kohaldatavad erisused ülalmainitud tegevustes.

Lisa C – Erisused *alaealiste sportlaste* korral

C.1 Eesmärk

Alaealiste sportlaste vajaduste rahuldamise tagamine seoses *proovi* andmisega, rikkumata sealjuures proovivõtuseansi terviklikkust.

C.2 Kehtivusala

Erisuste vajalikkuse kindlaksmääramine algab niisuguste olukordade tuvastamisest, mille korral *proovivõtmine* hõlmab *alaealisi sportlasi*, ja lõpeb *proovivõtumenetluste* erisustega juhul, kui need on vajalikud ja võimalikud.

C.3 Vastutus

DVO vastutab (võimaluse korral) selle tagamise eest, et DKA käsutuses oleks ükskõik milline teave, mis on nõutav proovivõtuseansi läbiviimiseks *alaealise sportlasega*. *Testimise* korraldamisel *üritusel* hõlmab eeltoodu vajaduse korral selle kindlaksmääramist, kas vanemliku nõusoleku sätted on täidetud.

C.4 Nõuded

C.4.1 Kõik *alaealiste sportlastega* seonduvad teavitus- ja *proovivõtutegevused* sooritatakse kooskõlas standardsete teavitus- ning *proovivõtumenetlustega*, välja arvatud juhul, kui *sportlase alaealisus* nõuab erisuste sisseviimist.

C.4.2 *Proovide* võtmise kavandamisel või korraldamisel võtavad *DVO* ja DKA arvesse seda, kas *proovide* võtmine *alaealistelt sportlastelt* võib eeldada standardsete teavitus- ja *proovivõtumenetluste* erisuste sisseviimist.

C.4.3 DKA ja *DVO* on juhul, kui olukord seda nõuab, volitatud erisuste võimaldamiseks, tingimusel, et vastavad erisused ei sea ohtu *proovi* tuvastatavust, turvalisust ega rikkumatust.

C.4.4 *Alaealisi sportlasi* võib kogu *proovivõtuseansi* vältel saata esindaja. Vastav esindaja ei tohi olla uriiniproovi väljutamise tunnistajaks, välja arvatud juhul, kui *alaealine* seda nõuab. Eesmärgiks on tagada see, et DKA *proovivõtu* üle õigel viisil järelevalvet teostada saaks. Isegi juhul, kui *alaealine* esindajast keeldub, peab *DVO*, DKA või saatja, asjaomasuse alusel, kaaluma seda, kas kolmas isik peaks viibima *sportlase* teavitamise ja/või temalt *proovi* võtmise juures.

C.4.5 *Alaealiste sportlaste* korral määrab DKA kindlaks selle, kes (lisaks *proovivõtupersonalile*) võib *proovivõtuseansi* juures viibida, nimelt *alaealise* esindaja, kes jälgib *proovivõtuseansi* läbiviimist (sh. jälgib DKA-d ajal, mil *alaealine* uriiniproovi väljutab, kuid ei jälgi uriiniproovi vahetut väljutamist, välja arvatud juhul, kui *alaealine* seda taotleb),

ning DKA/saatja esindaja, kes jälgib DKA-d/saatjat ajal, mil *alaealine* uriiniproovi väljutab, kuid ei jälgi uriiniproovi vahetut väljutamist, välja arvatud juhul, kui *alaealine* seda taotleb).

C.4.6 Kui *alaealine* peaks keelduma esindaja juuresviibimisest proovivõtuseansi ajal, peab DKA selle selgelt dokumenteerima. See ei muuda testi kehtetuks, kuid kuulub registreerimisele. Kui *alaealine* keeldub esindaja juuresolekust, peab juures viibima DKA/saatja esindaja.

C.4.7 Kui *alaealine* peaks kuuluma *registreeritud testimiskogumi* koosseisu, on kogu *võistlusvälise testimise* eelistatavaks toimumiskohaks koht, kus täiskasvanu juuresolek on kõige tõenäolisem, nt. treenimiskoht.

C.4.8 Juhul, kui *alaealise sportlase testimise* juures ei viibi ühtki täiskasvanut, kaalub *DVO* kohast toimimisviisi ja tuleb *sportlasele* vastu esindaja leidmisel *testimise* sooritamiseks.

Lisa D – Uriiniproovide võtmine

D.1 Eesmärk

Sportlase uriiniproovi võtmine viisil, mis tagab:

- a) Kooskõla tervishoiu valdkonnas rahvusvaheliselt tunnustatud standardsete ettevaatusabinõude asjaomaste põhimõtetega, vältimaks *sportlase* ja proovivõtupersonali ohtuseadmist;
- b) Proovi vastavuse analüüsi jaoks sobivale suhtelisele tihedusele ja analüüsi jaoks sobivale uriinikogusele. Kui proov ei vasta nendele nõuetele, ei tühista see mingil viisil proovi sobivust analüüsiks. Proovi analüüsiks sobivuse kindlaksmääramine jääb asjaomase labori otsustada, pidades nõu DVO-ga.
- c) Proovi manipuleerimise, asendamise, saastamise või ükskõik millisel muul viisil rikkumise ärahoidmise.
- d) Proovi selge ja täpse tuvastamise; ning
- e) Proovi turvalise pitseerimise manipuleerimist paljastavasse komplekti.

D.2 Kehtivusala

Uriiniproovi võtmine algab *sportlase* teavitamisest *proovivõtmisnõuete* kohta ja lõpeb *sportlase* proovivõtuseansi lõpuks ülejäänud uriinijääkide kõrvaldamisega.

D.3 Vastutus

DKA vastutab iga *proovi* nõuetekohase võtmise, tuvastamise ja pitseerimise eest.

DKA/saatja vastutab uriiniproovi väljutamise vahetu jälgimise eest.

D.4 Nõuded

D.4.1 DKA tagab *sportlase* teavitamise proovivõtuseansi nõuetest, sealhulgas ükskõik millistest erisustest vastavalt Lisale B – Erisused puudega *sportlaste* korral.

D.4.2 DKA tagab selle, et *sportlasele* pakutakse valikuvõimalust *proovi* võtmiseks sobivate komplektide seast. Kui *sportlase* puue eeldab täiendavate või muude vahendite kasutamist vastavalt Lisale B - Erisused puudega *sportlaste* korral, vaatab DKA vastavad vahendid üle, veendumaks selles, et need ei mõjuta *proovi* tuvastatavust ega rikkumatust.

D.4.3 DKA juhendab *sportlast* proovivõtuanuma valimisel.

D.4.4 Proovivõtuanuma valimisel *sportlase* poolt ja ükskõik millise muu proovivõtukomplekti valimisel, mida kasutatakse uriiniproovi vahetuks säilitamiseks,

juhendab DKA sportlast selle kontrollimisel, kas valitud komplekti kõik pitserid on terved ja komplektiga pole manipuleeritud. Kui *sportlane* pole valitud komplektiga rahul, võib ta valida teise komplekti. Kui *sportlane* pole rahul ühegi valimiseks väljapakutud komplektiga, registreerib DKA selle.

Kui DKA ei ole *sportlasega* ühel meelel selles, et kõik valimiseks väljapakutud komplektid on kõlbmatud, juhendab DKA sportlast proovivõtuseansi jätkama.

Kui DKA on *sportlasega* ühel meelel selles, et kõik valimiseks väljapakutud komplektid on kõlbmatud, lõpetab DKA sportlase uriiniproovi võtmise ja registreerib selle.

D.4.5 Proovivõtuanum ja ükskõik milline antud *proov* jäävad *sportlase* valdusse kuni *proovi* pitseerimiseni, välja arvatud juhul, kui *sportlane* vajab oma puude tõttu abi, nagu sätestatud Lisas B – Erisused puudega *sportlaste* korral. Ükskõik millist *sportlast* võivad erandlike asjaolude korral proovivõtuseansi vältel täiendavalt abistada *sportlase* esindaja või proovivõtupersonal, tingimusel, et *sportlane* selleks loa annab ja DKA sellega nõus on.

D.4.6 *Proovi* väljutamist jälgiv DKA/saatja peab olema *proovi* andva *sportlasega* samast soost.

D.4.7 Võimalusel peaks DKA/saatja tagama selle, et *sportlane* enne *proovi* andmist oma käed korralikult puhtaks peseb.

D.4.8 DKA/saatja ja *sportlane* siirduvad *proovi* võtmiseks privaatsust tagavasse kohta.

D.4.9 DKA/saatja kannab hoolt tõkestamata vaate tagamise eest *proovi* lahkumisele *sportlase* kehast, kohustub hoidma *proovi* selle andmise järel oma vaateväljas kuni turvalise pitseerimiseni ja registreerima *proovi* väljutamise pealtnägemise kirjalikult. Selge ja tõkestamata vaate tagamiseks *proovi* andmisele juhendab DKA/saatja sportlast niisuguste riietusesemete mahavõtmisel või kohendamisel, mis varjavad selge vaate *proovi* andmisele. *Proovi* andmise järel tagab DKA/saatja ka selle, et *sportlane* ei väljuta andmise käigus täiendavaid koguseid, mida oleks võimalik mahutada proovivõtuanumasse.

D.4.10 DKA veendub *sportlase* nähes selles, et antud on analüüsi jaoks sobiv uriinikoogus.

D.4.11 Kui uriinikogusest ei piisa, viib DKA läbi Lisas F – Uriiniproovid – ebapiisav kogus sätestatud osalise *proovivõtumenetluse*.

D.4.12 DKA juhendab *sportlast* pudeleid A ja B sisaldava *proovivõtukomplekti* valimisel, vastavalt punktile C.4.4.

D.4.13 *Proovivõtukomplekti* valimise järel veenduvad DKA ja *sportlane* kõigi koodinumbrite kokkulangevuses ning koodi õiges registreerimises DKA poolt.

Kui *sportlane* või DKA avastab, et numbrid ei lange kokku, juhendab DKA sportlast uue komplekti valimisel vastavalt punktile C.4.4. DKA registreerib juhtunu.

D.4.14 *Sportlane* valab minimaalse analüüsi jaoks sobiva uriinikoguse pudelisse B (minimaalse tasemeni 30 ml) ja ülejäänud uriini pudelisse A (minimaalse tasemeni 60 ml). Kui antud on minimaalset analüüsi jaoks sobivat uriinikogust ületav kogus, tagab DKA selle, et *sportlane* täidab pudeli A komplekti tootja poolt soovitatava mahuni. Kui uriini peaks endiselt üle jääma, tagab DKA selle, et *sportlane* täidab pudeli B komplekti tootja poolt soovitatava mahuni. DKA juhendab *sportlast* tagama väikese uriinikoguse jäämise proovivõtuanumasse, selgitades, et see on vajalik vastava jääkuriini testimiseks DKA poolt vastavalt punktile D.4.17.

D.4.15 Uriin tuleks kõrvaldada üksnes pärast seda, kui pudelid A ja B on täidetud punktis D.4.14 osutatud mahuni ning jääkuriini on testitud kooskõlas punktiga D.4.17. Analüüsi jaoks sobivat uriinikogust tuleks käsitleda absoluutse miinimumina.

D.4.16 *Sportlane* pitseerib pudelid vastavalt DKA juhistele. DKA veendub *sportlase* nähes selles, et pudelid on korralikult pitseeritud.

D.4.17 DKA testib proovivõtuanumas sisalduvat jääkuriini veendumaks *proovi analüüsi jaoks sobivas suhtelises tiheduses*. Kui DKA poolt välitingimustes saadud tulemus näitab, et *proovil* puudub analüüsi jaoks sobiv suhteline tihedus, toimib DKA vastavalt Lisale G (Uriiniproovid, mis ei vasta analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele).

D.4.18 DKA tagab selle, et *sportlasele* antakse võimalus nõuda ükskõik millise jääkuriini, mida analüüsimiseks ära ei saadeta, kõrvaldamist *sportlase* nähes.

Lisa E – Vereproovide võtmine

E.1 Eesmärk

Sportlase vereproovi võtmine viisil, mis tagab:

- a) Sportlase ja proovivõtupersonali tervise ning ohutuse ohtuseadmise ärahoidmise;
- b) Proovi kvaliteedi ja koguse, mis vastavad asjaomastele analüütilistele suunistele;
- c) Proovi manipuleerimise, asendamise, saastamise või ükskõik millisel muul viisil rikkumise ärahoidmise;
- d) Proovi selge ja täpse tuvastamise; ning
- e) Proovi turvalise pitseerimise.

E.2 Kehtivusala

Vereproovi võtmine algab *sportlase* teavitamisest *proovivõtmisnõuete* kohta ja lõpeb *proovi* nõuetekohase hoiustamisega enne selle ärasaatmist analüüsimiseks WADA poolt akrediteeritud või muul viisil heakskiidetud laborisse.

E.3 Vastutus

E.3.1 DKA vastutab selle tagamise eest, et:

- a) Iga proov võetakse, tuvastatakse ja pitseeritakse nõuetekohaselt; ning
- b) Kõik proovid hoiustatakse nõuetekohaselt ja saadetakse ära kooskõlas asjaomaste analüütiliste suunistega.

E.3.2 Volitatud vereproovide võtja vastutab vereproovi võtmise, *proovi* võtmise ajal sellekohastele küsimustele vastamise ja kasutatud vereproovikomplektide, mida proovivõtuseansi lõpuleviimiseks tarvis ei ole, nõuetekohase kõrvaldamise eest.

E.4 Nõuded

E.4.1 Verega seonduvad menetlused peavad olema kooskõlas kohalike standardite ja regulatoorseste nõuetega, mis puudutavad ettevaatusabinõusid tervishoiu valdkonnas.

E.4.2 Vereproovivõtukomplekt peab hõlmama (a) üksikut katseklaasi kasutamiseks vere profileerimisel, või (b) katseklaase A ja B vereanalüüsi jaoks, või (c) muid asjaomase labori poolt määratletud vahendeid.

E.4.3 DKA tagab *sportlase* teavitamise *proovi* võtmise nõuetest, sealhulgas ükskõik millistest erisustest vastavalt Lisale B – Erisused puudega *sportlaste* korral.

E.4.4 DKA/saatja ja *sportlane* siirduvad *proovi* andmise kohta.

E.4.5 DKA tagab selle, et *sportlasele* võimaldatakse enne *proovi* andmist mugavaid tingimusi, sh. vähemalt 10 minutit lõdvestunud asendis viibimist.

E.4.6 DKA juhendab *sportlast* *proovi* võtmiseks vajaliku komplekti(de) valimisel ja veendumisel selles, et valitud komplektiga pole manipuleeritud ning pitsid on terved. Kui *sportlane* pole valitud komplektiga rahul, võib ta valida teise komplekti. Kui *sportlane* pole rahul ühegi komplektiga ja muid komplekte pole saadaval, registreerib DKA selle.

Kui DKA ei ole *sportlasega* ühel meelil selles, et kõik olemasolevad komplektid on kõlbmatud, juhendab DKA *sportlast* proovivõtuseansi jätkama.

Kui DKA on *sportlasega* ühel meelil selles, et kõik olemasolevad komplektid on kõlbmatud, lõpetab DKA *sportlase* vereproovi võtmise ja registreerib selle.

E.4.7 *Proovivõtukomplekti* valimise järel veenduvad DKA ja *sportlane* kõigi koodinumbrite kokkulangevuses ning koodi õiges registreerimises DKA poolt.

Kui *sportlane* või DKA avastab, et numbrid ei lange kokku, juhendab DKA *sportlast* uue komplekti valimisel. DKA registreerib juhtunu.

E.4.8 Volitatud vereproovide võtja puhastab nahka steriilse desinfitseeriva lapi või tamponiga kohas, mille korral *sportlasele* või tema sooritustele negatiivse mõju avaldamine on ebatõenäoline, ning paneb vajadusel žguti. Volitatud vereproovide võtja võtab vereproovi pinnaveenist katseklaasi sisse. Pealepandud žgutt tuleb veeni läbistamise järel viivitamatult maha võtta.

E.4.9 Eemaldatav verekogus peab olema piisav asjaomaste analüütiliste nõuete rahuldamiseks *proovi* analüüsi läbiviimise eesmärgil.

E.4.10 Kui *sportlaselt* esimese katsega kättesaadud verekogusest ei piisa, kordab volitatud vereproovide võtja menetlust. Lubatud on kuni kolm katset. Kui kõik katsed peaksid ebaõnnestuma, teavitab volitatud vereproovide võtja DKA-d. DKA lõpetab vereproovi võtmise ja registreerib selle ning *proovi* võtmise lõpetamise põhjused.

E.4.11 Volitatud vereproovide võtja paneb verevõtukohtadele või -kohtadele sideme.

E.4.12 Volitatud vereproovide võtja kõrvaldab kasutatud vereproovi võtmise vahendid, mis pole vajalikud proovivõtuseansi lõpetamiseks, vastavalt nõutavatele kohalikele verrega ümberkäimist käsitlevatele standarditele.

E.4.13 Kui *proov* vajab edasist kohapealset töötlemist, näiteks tsentrifuugimist või seerumi eraldamist, jääb *sportlane* kohale, jälgimaks *proovi* kuni selle lõpliku pitseerimiseni turvalisse, manipuleerimist paljastavasse komplekti.

E.4.14 *Sportlane* pitseerib oma *proovi* DKA juhendamisel *proovivõtukomplekti*. DKA veendub *sportlase* nähes selles, et pitseerimine on sooritatud nõuetekohaselt.

E.4.15 Pitseeritud *proov* hoiustatakse rikkumatust, tuvastatavust ja turvalisust kindlustaval viisil enne selle transportimist dopingukontrollipunktist WADA poolt akrediteeritud või muul viisil heakskiidetud laborisse.

Lisa F – Uriiniproovid – ebapiisav kogus

F.1 Eesmärk

Tagada kohaste menetluste järgimine juhul, kui analüüsi jaoks sobiva uriinikoguse võtmine ebaõnnestub.

F.2 Kehtivusala

Menetlus algab *sportlase* teavitamisest selle kohta, et *proov* ei vasta analüüsi jaoks sobiva uriinikoguse nõuetele, ning lõpeb koguse poolest piisava *proovi* andmisega.

F.3 Vastutus

DKA vastutab *proovi* koguse ebapiisavaks tunnistamise ja täiendava(te) *proovi(de)* võtmise eest koguse poolest piisava kombineeritud *proovi saamiseks*.

F.4 Nõuded

F.4.1 Kui võetud *proov* on koguse poolest liiga väike, teavitab DKA *sportlast* täiendava *proovi* võtmise vajadusest analüüsi jaoks piisava uriinikoguse nõuete täitmiseks.

F.4.2 DKA juhendab *sportlast* proovivõtukomplekti valimisel osalise *proovi* jaoks vastavalt punktile D.4.4.

F.4.3 Järgmiseks juhendab DKA *sportlast* vastava komplekti avamisel, ebapiisava *proovi* anumasse valamisel ja selle pitseerimisel kooskõlas DKA suunistega. DKA veendub *sportlase* nähes selles, et anum on korralikult pitseeritud.

F.4.4 DKA ja *sportlane* veenduvad komplekti koodinumbri ning ebapiisava *proovi* koguse ja tuvastusandmete õiges registreerimises DKA poolt. Pitseeritud osaline *proov* jääb kas *sportlase* või DKA kontrolli alla.

F.4.5 Täiendava *proovi* andmist ootav *sportlane* peab jääma pideva järelevalve alla ja omama vedeliku manustamise võimalust.

F.4.6 Kui *sportlane* on täiendava *proovi* andmiseks valmis, korratakse Lisas D – Uriiniproovide võtmine sätestatud *proovivõtumenetlusi* seni, kuni algse ja täiendava(te) *proovi(de)* kombineerimise teel õnnestub saavutada piisav uriinikogus.

F.4.7 Kui DKA on veendunud selles, et analüüsi jaoks piisavale uriinikogusele esitatavad nõuded on täidetud, kontrollivad DKA ja *sportlane* osalise *proovi* anuma(te), mis sisaldavad eelnevalt antud ebapiisavat *proovi* või *proove*, pitseri(te) rikkumatust. DKA registreerib ükskõik millised kahtlused pitseri(te) rikkumatuse osas ja viib läbi nende juurdluse kooskõlas Lisaga A – Võimaliku rikkumise juurdlemine.

F.4.8 Seejärel juhendab DKA sportlast pitseri(te) avamisel ja *proovide* kombineerimisel, tagades selle, et täiendavad *proovid* lisatakse järjestikku esimesena võetud *proovi* tervikkogusele, kuni vähemasti analüüsi jaoks sobiva uriinikoguse nõude täitmiseni.

F.4.9 Seejärel järgivad DKA ja *sportlane* punktis D.4.12 või punktis D.4.14 esitatud juhiseid, asjaomasuse alusel.

F.4.10 DKA testib jääkuriini, veendumaks selle vastavuses analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele.

F.4.11 Uriini ülejäägid tuleks kõrvaldada üksnes pärast seda, kui pudelid A ja B on täidetud punktis D.4.1.4 sätestatud mahuni. Analüüsi jaoks sobivat uriinikogust tuleb käsitleda absoluutse miinimumina.

Lisa G – Uriiniproovid, mis ei vasta analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele

G.1 Eesmärk

Kohaste menetluste järgimise tagamine juhul, kui uriiniproov ei vasta analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele.

G.2 Kehtivusala

Menetlus algab *sportlase* teavitamisest DKA poolt sellest, et nõutav on täiendava *proovi* andmine, ja lõpeb niisuguse *proovi* andmisega, mis vastab analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõuetele, või kohaste järeelmeetmete rakendamisega *DVO* poolt vajaduse korral.

G.3 Vastutus

DVO vastutab niisuguste menetluste kehtestamise eest, mis tagaksid sobiva *proovi* võtmise. Juhul, kui algne *proov* ei vasta analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele, vastutab DKA täiendavate *proovide* võtmise eest kuni sobiva *proovi* saamiseni.

G.4 Nõuded

G.4.1 DKA määrab kindlaks selle, kas analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõuetest pole kinni peetud.

G.4.2 DKA teavitab *sportlast* täiendava *proovi* andmise kohustusest.

G.4.3 Täiendavate *proovide* andmist ootav *sportlane* peab jääma pideva järelevalve alla.

G.4.4 *Sportlasele* soovitatakse hoiduda liigse vedeliku manustamisest, sest see võib sobiva *proovi* saamist edasi lükata.

G.4.5 Kui *sportlane* on täiendava *proovi* andmiseks valmis, kordab DKA Lisas D – Uriiniproovide võtmine sätestatud *proovivõtumenetlusi*.

G.4.6 DKA peaks jätkama täiendavate *proovide* võtmist seni, kuni analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõue on täidetud, või kuni DKA otsustab, et eksisteerivad erandlikud asjaolud, mis tähendab seda, et *proovivõtumenetluse* jätkamine on logistilistel põhjustel võimatu. DKA peab taolised erandlikud asjaolud nõuetekohaselt dokumenteerima.

G.4.6 Kommentaar: Analüüsi jaoks sobiva suhtelise tihedusega proovi andmine on sportlase kohustuseks. Kui tema esimene proov on liialt lahjendatud, ei peaks ta vajama täiendava vedeliku manustamist ja peaks seetõttu hoiduma joomisest seni, kuni analüüsi jaoks sobiva suhtelise tihedusega proov antud on. DKA peaks ootama niikaua, kui vastava proovi saamiseks vajalik. DVO võib koostada suunised järgimiseks DKA poolt

selle kindlaksmääramisel, kas olemas on erandlikke asjaolusid, mis muudavad proovivõtumenetluse jätkamise võimalikuks.

G.4.7 DKA registreerib selle, et võetud *proovid* kuuluvad ühele *sportlasele*, ning *proovide* võtmise järjekorra.

G.4.8 Seejärel jätkab DKA proovivõtumenetlust vastavalt punktidele D.4.16.

G.4.9 Kui otsustatakse, et ükski *sportlase proovidest* ei vasta analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele ja DKA otsustab, et proovivõtumenetluse jätkamine on logistilistel põhjustel võimatu, võib DKA proovivõtumenetluse lõpetada. Niisuguste asjaolude korral võib *DVO* vajadusel viia läbi võimaliku dopinguvastase reegli rikkumise juurdluse.

G.4.10 DKA saadab laborile analüüsimiseks kõik võetud *proovid*, olenemata sellest, kas need vastavad analüüsi jaoks sobiva suhtelise tiheduse nõudele või mitte.

G.4.11 Labor määrab koostöös *DVO*-ga kindlaks selle, milliseid *proove* analüüsitakse.

Lisa H – Nõuded *proovivõtupersonalile*

H.1 Eesmärk

Selle tagamine, et *proovivõtupersonali* ei mõjuta huvide konfliktid ja nende kvalifikatsioon ning kogemused on *proovivõtuseansside* läbiviimiseks piisavad.

H.2 Kehtivusala

Nõuded *proovivõtupersonalile* algavad nõutava pädevuse arendamisest *proovivõtupersonali* jaoks ja lõpevad tuvastatava akrediteerimise võimaldamisega.

H.3 Vastutus

DVO vastutab kõigi käesolevas Lisas H määratletud tegevuste eest.

H.4 Nõuded – kvalifikatsioon ja väljaõpe

H.4.1 DVO määrab kindlaks *dopingukontrolliametniku*, *saatja* ja *volitatud vereproovide võtja* ametikohtadele kehtestatavad pädevus- ning kvalifikatsiooninõuded. DVO töötab kogu *proovivõtupersonali* jaoks välja tööjuhendid, mis määratlevad nende vastavad kohustused. Minimaalselt:

- a) *Proovivõtupersonali* koosseisu ei tohi kuuluda alaealised.
- b) Volitatud vereproovide võtjatel peavad olema veenist vereproovi võtmiseks piisav kvalifikatsioon ja praktilised oskused.

H.4.2 DVO tagab selle, et *proovivõtupersonali*, kellel on huvi ükskõik millise *sportlase proovi* võtmise või testimise tulemuste vastu, kes võib teatud seansi käigus *proovi* anda, ei määrata vastaval *proovivõtuseansil* osalema. *Proovivõtupersonali* loetakse isikuteks, kellel on huvi *proovi* võtmise vastu, juhul, kui nad:

- a) Võtavad osa selle spordiala planeerimisest, mille suhtes *testimist* läbi viiakse; või
- b) On sugulussidemetes või isiklikes suhetes ükskõik millise *sportlasega*, kes võib vastava seansi vältel *proovi* anda.

H.4.3 DVO kehtestab süsteemi, mis tagab *proovivõtupersonalile* nende ülesannete täitmiseks nõutava väljaõppe.

H.4.3.1 *Volitatud vereproovide võtjate* koolitusprogramm peab hõlmama vähemalt kõigi *testimismenetlust* puudutavate asjaomaste nõuete õppimist ja tutvumist asjaomaste standardsete ettevaatusabinõudega tervishoiu valdkonnas.

H.4.3.2 Dopingukontrolliametnike koolitusprogramm peab hõlmama vähemalt:

- a) Põhjalikku teoreetilist väljaõpet dopingukontrolliametniku ametikohaga seonduvate erinevat liiki testimistoimingute osas;
- b) Kõigi käesoleva standardi nõuetega seonduvate dopingukontrollitegevuste läbiviimise jälgimist, eelistatavalt välitingimustes;
- c) Ühe tervikliku proovivõtuseansi rahuldavat läbiviimist välitingimustes, kvalifitseeritud dopingukontrolliametniku vms. järelevalve all. Välitingimustes läbiviidavad jälgimised ei hõlma proovi tegeliku väljutamisega seonduvat nõuet.

H.4.3.3 Saatjate koolitusprogramm peab hõlmama tutvumist proovivõtumenetluse kõigi asjaomaste nõuetega.

H.4.4 DVO säilitab andmeid hariduse, koolituse, oskuste ja kogemuste kohta.

H.5 Nõuded – Akrediteerimine, reakrediteerimine ja delegeerimine

H.5.1 DVO kehtestab süsteemi proovivõtupersonali akrediteerimiseks ja reakrediteerimiseks.

H.5.2 DVO veendub enne akrediteerimist selles, et proovivõtupersonal on läbinud koolitusprogrammi ja teadlik käesoleva *rahvusvahelise testimisstandardi* nõuetest.

H.5.3 Akrediteerimine kehtib maksimaalselt kaks aastat. Proovivõtupersonalilt nõutakse kogu koolitusprogrammi kordamist juhul, kui nad pole osalenud proovivõtmistoimingute läbiviimisel reakrediteerimisele eelneva aasta jooksul.

H.5.4 DVO võib volitada proovivõtmistoimingute läbiviimiseks DVO nimel ainult proovivõtupersonali, kellel on DVO poolt tunnustatud akrediteering.

H.5.5 Dopingukontrolliametnikud võivad isiklikult sooritada ükskõik milliseid proovivõtuseansi alla kuuluvaid toiminguid, välja arvatud vereproovide võtmine, kui neil puudub vastav kvalifikatsioon, ning nad võivad suunata saatjat teatud konkreetsete toimingute läbiviimisele, mis kuuluvad saatja volitatud kohustuste koosseisu.